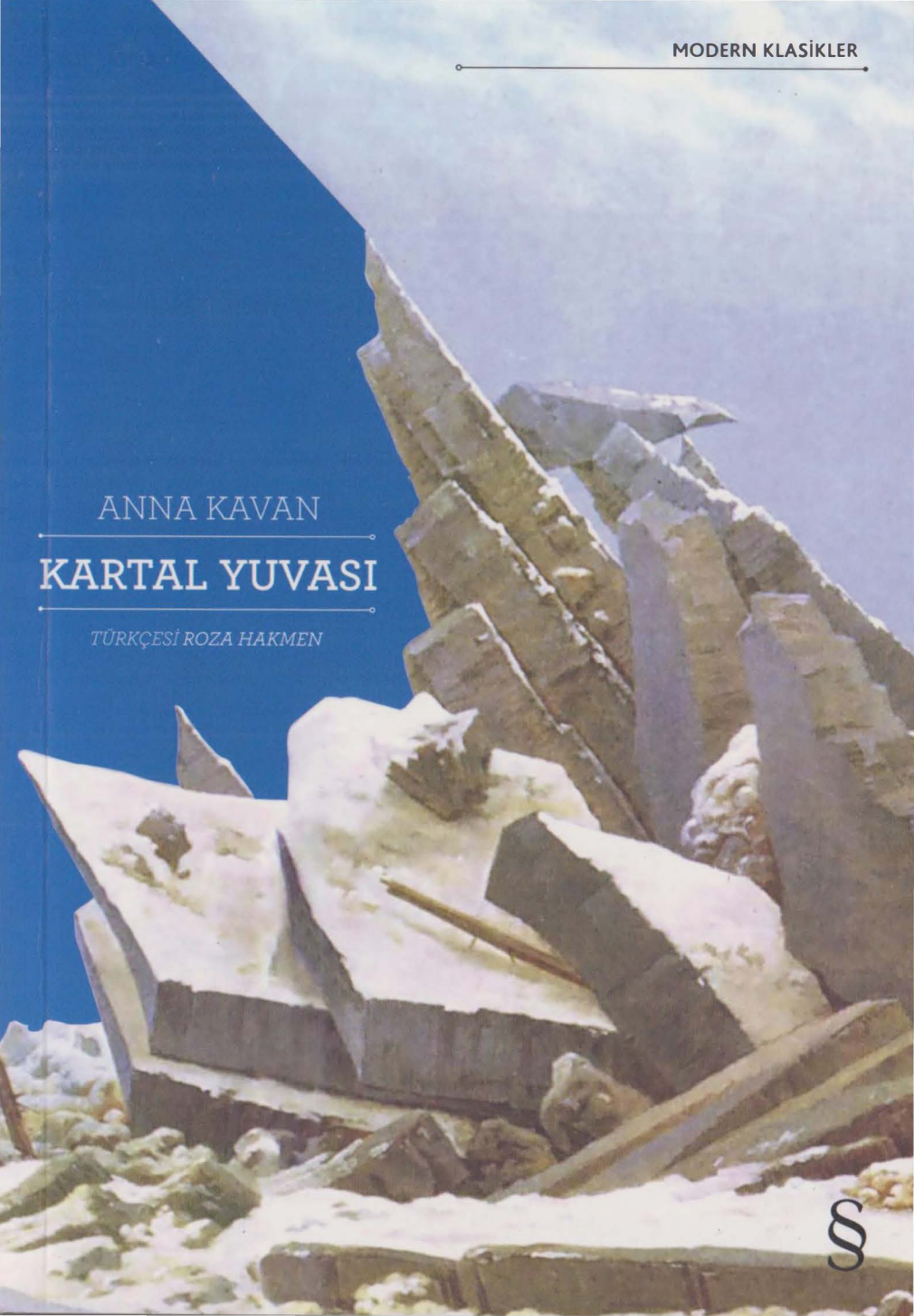
MODERN KLASİKLER

ANNA KAVAN

KARTAL YUVASI

TÜRKÇESİ ROZA HAKMEN

§

ANNA KAVAN (HELEN WOODS)

1901'de bir İngiliz ailenin çocuğu olarak Fransa'nın Cannes kentinde doğdu. Zengin bir baba ile çocuğunu hem ezen hem de inkâr eden bir annenin kızıydı. 14 yaşındayken, babası ona "hayat boyu yalnızlık" bırakarak öldü. Kavan ın müreffeh ama sevgisiz çocukluğu Avrupa ve Kaliforniya'da geçti. Yazmaya ilk kocası Donald Ferguson'la birlikte yaşadığı Burma'da (şimdiki Birmanya) başladı. "Anna Kavan" adını "Women's Liberation için öncü bir çaba" olarak nitelenen *Let Me Alone* romanının kadın kahramanından aldı. "Kavan", kahramanın nefret ettiği ve küçümsediği kocasının soyadıydı. (Bu soyadı ayrıca hayran olduğu Kafka'ya da bir göndermeydi.)

Yaptığı iki evlilik de başarısızlıkla sonuçlanan Anna Kavan, 1925'ten ölümüne kadar iyileşmez bir eroin bağımlısıydı. İlk eşinden olan oğlu Bryan II. Dünya Savaşı'nda, Stuart Edmonds'la evliliğinden olan kızı Margaret ise doğum yaptıktan sonra öldü. 1968'de Londra'daki evinde kalp krizi sonucu ölmüş olarak bulunduğunda, elinde yazdıklarında "bazuka" olarak geçen şırıngası vardı.

Anna Kavan, egzotik hayatını yazdıklarına yedirişi, düş dünyası ve kâbus dolu hayal gücü dolayısıyla sık sık benzetilip kıyaslandığı Anaïs Nin gibi kültleşmiş bir yazar. Düş, mesel, alegori ve masal gibi araç-formlar kullanarak otobiyografik yanları belirgin, ama iyi sindirilmiş öykü ve romanlar yazdı.

ROZA HAKMEN

1956'da Izmir'de doğdu. ODTU'de Ekonomi Bölümü'nü bitirdikten ve iki yıl aldığı eğitimle ilgili işlerde çalıştıktan sonra bu meslekte yeri olmadığını anlayarak edebiyatla uğraşabileceği çevirmenliğe başladı. 30 yıldır İngilizce, Fransızca ve İspanyolcadan çeviriler yapıyor.

Başlıca çevirileri: Marcel Proust, *Swann'ların Tarafı*, *Çiçek Açmış Genç Kızların Gölgesinde*, *Guermantes Tarafı*, *Sodom ve Gomorra*, *Mahpus*, *Albertine Kayıp*, *Yakalanan Zaman*, *Sainte-Beuve e Karşı*; Cervantes, *Don Quijote*; *Henry James*, *Güvercinin Kanatları*; Marguerite Yourcenar, *Rüya ve Kader*; Tim Parks, *Kader*, *Europa*; Anna Kavan, *Kartal Yuvası*, Kazuo Ishiguro, *Avunamayanlar*; Milan Kundera, *Bir Buluşma*; Javier Marías, *Yarınki Yüzün*; Federico García Lorca, *Kanlı Düğün*; Ian McEwan, *Masumiyet*; John Cheever, *Elmalar Diyarı*.

ANNA KAVAN

KARTAL YUVASI

Türkçesi: Roza Hakmen

§

Yayın No 1482
Modern Klasikler 24

Kartal Yuvası
Anna Kavan

Kitabın Özgün Adı: *Eagles Nest*

Yayına hazırlayan: Cem Alpan
İngilizce aslından çeviren: Roza Hakmen
Dizi tasarımı: Beste Doğan
Kapak uygulama: Emir Tali
Sayfa tasarımı: Müge Mete
Düzelti: Barış Tut

© 1957, Anna Kavan
© 1975, Rhys Davies and R.B. Merriot
© 2015, bu kitabın tüm yayın hakları
Peter Owen Publishers London / Onk Ajans
aracılığıyla Everest Yayınları'na aittir.

Everest Yayınları'nda 1. Basım: Ocak 2016

ISBN: 978 - 605 - 141 - 956 - 5
Sertifika No: 10905

Baskı ve Cilt: Melisa Matbaacılık
Matbaa Sertifika No: 12088
Çiftehavuzlar Yolu Acar Sanayi Sitesi No: 8
Bayrampaşa/Istanbul
Tel: (0212) 674 97 23 Faks: (0212) 674 97 29

EVEREST YAYINLARI
Alemdar Mahallesi Ticarethane Sokak No: 15 34110 Fatih-İstanbul
Tel: (0212) 513 34 20-21 Faks: (0212) 512 33 76
e-posta: info@everestyayinlari.com
www.everestyayinlari.com
www.twitter.com/everestkitap
www.facebook.com/everestyayinlari
www.instagram.com/everestyayinlari

Everest, Alfa Yayınları'nın tescilli markasıdır.

KARTAL YUVASI

bir

Daktilo kızlar, rengârenk kazaklarıyla göz alıcı bir kuş sürüsü gibi kıkırdaşıp gevezelik ederek kantine gidince, "reklam sanatçısı" sıfatıyla –gördüğüm eğitime ve kişiliğime uygun, ilginç işin yerini alan çok sayıdaki eğreti, gelişigüzel iş arasında şüphesiz en aşağılayıcı olanı– çalıştığım büyük mağazanın en üst katındaki ofis, geçici olarak bana kaldı.

Seçmiş olduğum mesleğimde öteden beri o kadar başarılıydım ki, son derece parlak ve sağlam bir gelecek vaat ediyordum, ama günün birinde durup dururken işten çıkarıldım; benim suçum değildi, personel sayısının azaltılması gerekiyordu ve kimin gideceği kurayla belirlenmişti. Bu kör talih karşısında kederlenmemek, hınç duymamak mümkün müydü? Masum oluşum da teselli değildi, çünkü işten çıkarılmak herkesin aklında yanlış bir şey yaptığım fikrini doğuruyordu.

Sabah çayımı getirsin diye rüşvet verdiğim pasaklı garson kızcağız bir hışım içeri girdi ve tepsiyi önümdeki boya, vernik ve renkli mürekkep şişelerinin arasına rastgele bıraktıktan sonra kapıyı çarparak çekti gitti. Mahvolmuş meslek hayatımı unutmaya çalışarak çatlak fincanı elime aldım; bu sefer de tepsinin üzerindeki, peçete yerine geçen gazetede "küresel huzursuzluk" kelimelerini gördüm – hayatımı kesin bir çizgiyle ikiye ayıran o meşum görüşmede kullanılan kelimelerin aynısı; hayatın güzel

olduğundan kuşku duymadığım ilk yarı aydınlıktı, ikinci yarı ise, hayatın yaşamaya değer olup olmadığı konusunda giderek sıklaşan kuşkularla kararmıştı.

Şimdi, bu sefil ortamda o kadar dibe çökmüştüm ki, devam etmem imkânsızdı. Kış mevsimindeydik, çatıdaki sıkışık, dağınık ofis hem soğuk, hem havasızdı, eski püskü gaz ısıtıcısının dumanı, boya ve kadınların ter kokusuyla birleşiyordu. Günlerim bu ortamda geçiyordu; kötü ışıkta, yeniyetme daktilo kızlar kadar önemli değilmişim gibi köşeye itilmiş masamda zorlukla çalışıyordum. Daktilo kızlarla aynı ofisi paylaşmam, sadist mağaza sahibinin beni kasıtlı olarak aşağılamak ve bahtsızlığımdan yararlanmak için kullandığı ucuz numaralardan biriydi.

Peki niye ayrılmıyordum öyleyse? Özgür bir ülkede yaşıyorduk. Beni rezil biçimde sömüren küstah bir zorbanın emrinde çalışmak zorunda değildim. Ama onun karşısına korkmadan çıkmam gerektiğini bildiğim halde, sürekli aşağılanmanın verdiği moral bozukluğuyla kendimi savunmaya cesaret edemiyor, başka kimsenin beni işe almayacağını düşünüyordum neredeyse.

Birden, aşırı iş yükünün, yersizlik ve istenmeme duygusunun altında ezilerek ruhsuz bir atalete gömüldüğüm, buna karşı çıkmadığım için utandım; çay fincanını kenara itip kafamı dağıtmak için sütunlar halindeki yazılara döndüm. Önümdeki başlık tesadüfen Personel Arayanlar idi; talihsiz kişilere özgü bâtıl inanç düşkünlüğüyle bunu hayra yordum ve gerçekten de az sonra şu satırlar çıktı karşıma:

"Yönetici —, —'deki malikânesinde yeni bir hayata başlama fırsatı vereceği dürüst bir erkek arıyor. Teknik nitelikler gerektirmeyen işte çalışacak kişiye yeteneğine uygun görevler verilecektir."

Bu Yönetici'yle işim dolayısıyla tanışmıştım; işten çıkarıldığımda beni himayesine almış, büyük kütüphanesindeki kitap-

ları kataloglama görevini vermişti bana – bu cömertçe güvenine minnet duyardım. Sanıyorum bu nedenle, tam umutsuzluğun doruklarında bulunduğum bir anda tekrar imdadıma yetişmesi bana doğal göründü – sanki bunu bekliyordum; ruh halim bir anda değişti, sanki ilan sadece bana yönelikmiş ve benimle hâlâ ilgilendiğini kanıtlıyormuş gibi mutlu oldum.

Hayatımda karanlık ve bulanık olan her şey, bir anda bu adamın görüntüsünün ardında gözden kayboldu; kütüphanesindeki işim bittikten sonra bir daha görüşmemiştik, ama görüntüsü, geçen zaman içinde sanki daha bir canlılık kazanmıştı. Bu görüntünün içinde gerçek anılardan ayırt edilmesi imkânsız düş gölgeleri bulunduğu yolundaki kuşkularımı dikkate almayarak onu dostum ve velinimetim olarak görüyordum; bütün yaptıklarımı, yaşadığım zorlukları bilen ve olduğu yerden duygudaşlıkla izleyen, uzaktaki bir koruyucu.

Peki, öyleyse bunca zamandır niçin onunla ilişki kurmaya çalışmadım diye düşünmekten kendimi alamadım. Bu harika fırsatın üstüne bile atlamıyordum... gerçi ilana cevap vermeye niyetim vardı elbette... ama bir şey sanki beni tutuyordu... uyarıyordu...

O sırada çalan saat, daktilo kızların az sonra döneceğini hatırlattı bana. Çılgınca bir telaş içinde en yakındaki masadan firmanın başlıklı kâğıdını kapıp Yönetici'ye alelacele birkaç satır yazdım, geçmişteki işime değindim ve kendisi için herhangi bir yerde, herhangi bir görevde çalışmaktan mutluluk duyacağımı belirttim. Nedense kızların mektuptan haberdar olmaması bana çok önemli geliyordu; bu yüzden, tam kısa süreli yalnızlığımı noktalayarak her hareketimi merakla, takılarak izlemek üzere içeri girerlerken, yazdığımı gözden bile geçirmeden mektubu ortadan kaldırdım.

Başvurumun sonucuna kafa yoracak vaktim yoktu, çünkü aylardan Aralık'tı ve her zamanki işlerimin yanısıra, bir de Noel için çeşitli süslemeler hazırlamak zorundaydım; bunların arasında patronun bir haftada yapıp bitirmemi emrettiği, mağazanın dışına yerleştirilecek, insan boyunda, alçıdan melek heykelleri vardı. İtiraz edip imkânsız olduğunu, çok daha uzun süreceğini söyledim, ama o benim ne kadar titiz olduğumu ve verilen her işi elimden geldiği kadar iyi yapacağımı bildiğinden, ayrıntıların üzerinde durmamamı söyledi sadece, nasılsa heykeller sadece aşağıdan, sokaktan görülecekti. Melek heykeli yapacağıma göre, en azından vakur görünmeleri gerekirdi. O akşam, patronun mantıksız taleplerine köpürerek, ilham peşinde banliyöye, göksel varlıkların tamamını temsil eden vitraylarıyla ünlü bir manastıra doğru yola çıktım.

Yol tahminimden daha uzun sürdü; münasebetsiz dürüstlüğüme küfredip hiçbir şekilde değeri bilinmeyecek olan bu zahmete giriştiğim için ne kadar salak olduğumu düşünecek bol bol vaktim oldu. Nihayet üşümüş, yorgun argın bir halde manastıra vardığımda eski binanın ağır kapısını iterek açtım; tam o sırada, sanki kasten beni çaresiz durumda bırakmak üzere ışıklar tek tek sönmeye başladı ve sonunda sadece uzakta sarı çiçekler gibi titrek titrek ışıldayan birkaç mum kaldı.

Görünüşe bakılırsa manastır kapanmak üzereydi, ama soracak kimse yoktu; kocaman karanlık mekân terk edilmiş gibiydi. Sadece birkaç tabutun belirsiz şeklini ve yukarıdaki siyah tonozdan sarkan, eski bir kampanyadan kalma bayraklar olduğunu sandığım, dev köpeklerin sarkan dillerini hatırlatan nesneler seçiliyordu. Gece içeride kilitli kalma ihtimali karşısında neredeyse kapıya döndüm. Ama mantıklı davranışın dışarı çıkmak olduğunu bile bile kıpırdamadım, garip bir duyguyla ansızın olduğum yere çakılmıştım.

Sanki birdenbire her zamanki mantıklı benliğimden ayrılmıştım; o, gölgelerin arasına çekilmiş ve kendisiyle iletişim kurmama imkân bırakmamıştı; öte yandan bir başka "ben" dizginleri ele almış, bütün dış görünüşlerin aldatıcı, kafamdaki düşüncelerin bile muğlak olduğu başka, daha esrarengiz bir düzlemde hareket ediyordu.

Bu arada karanlığa alışan gözlerim sıraların düzenini seçebiliyordu; tereddüde bir son verip yandaki şapellerden birine geçtim ve başımı kaldırıp pencereye baktım. Pencerenin yüksek, dar ve sivri silueti açıkça görünüyordu; bir sokak lambasının, vitrayın renklerini ve şekillerini açığa çıkaracak kadar güçlü olmayan solgun ışığında, örümcek ağı benzeri siyah çizgiler seçiliyordu sadece.

Hâlâ o tuhaf "diğer" ruh halinde, daha hayal kırıklığına uğramaya vakit bulamadan, ilk anda beni o kurnaz ağa düşürmeye çalışan siyah ilmiklerden kaynaklandığını zannettiğim bir tehlike izlenimi edindim. Hemen ardından, manastırın sessiz, ciddi, hurafelerle yüklü havasının tekinsiz ve düşmanca bir hal aldığını fark ettim. Alev demetleri bile çiçeksi hoşluklarını kaybetmiş, güven telkin etmeyen titrek ışıltılarıyla kafamı karıştıran, yanıltıcı bataklık yakamozlarına dönüşmüşlerdi.

Kilidin içinde dönen bir anahtarın ve çekilen sürgülerin şüpheye yer bırakmayan sesleri beni bu hayal âleminden bir anda çıkardı. Kaçma gereğinin dışında hiçbir şey düşünemeyerek, "Durun! Dışarı çıkacağım!" diye bağırdım ve görünmeyen engellere takılıp tökezleyerek koşmaya başladım; kapıya vardığımda gürültüyle yumruklamaya koyuldum. Kapı birdenbire açılınca, öndeki sundurmaya, siyah, geceliğe benzer bir şey giymiş yaşlı bir adamın üzerine neredeyse düştüm; adam başka koşullarda gülünç olabilecek, hem korkulu, hem saldırgan bir tavırla polis çağıracağını söyleyerek beni tehdit etti.

Adventist vaizler ve çeşitli hayır derneklerine üyelik listelerini aydınlatan cılız ampulün ışığında ağzına bir düdük götürdüğünü gördüm; düdüğü çalmasına engel olmak için öne atılarak bir yandan da kötü bir niyetim olmadığını açıkladım – öyle olmasa bu kadar patırtı çıkarır mıydım? Ama yüzünde sonradan beliren kurnaz ifadeden, rüşvet dışında hiçbir şeyin onu susturamayacağını anladım ve aslında çok ihtiyacım olan birkaç bozuk parayı istemeyerek verdim. Paraları bol eteklerinin arasına bir yere saklayan ve aynı yerden bir paket kartpostal çıkaran yaşlı düzenbaz hiç utanmadan, "Bahşiş kabul etmemiz yasak, ama isterseniz bunlardan satın alabilirsiniz," dedi.

Kartpostallardan birini rastgele çekip hiç bakmadan, bıkkınlıkla cebime koydum, bu abes, sinir bozucu durumdan kurtulmak için sabırsızlanıyordum. Eve dönerken, o haris, yaşlı zangoç bile beni alt edebildiğine göre, aklımın ciddi biçimde gerilediğini düşünerek kederlendim. Ruhsuzluğum ya da güvensizliğim, o sıralardaki mutsuz yaşantımın baskısı altında bir kişilik bozukluğunun açığa çıktığını gösteriyordu.

Bitkin ve çökük bir halde sefil barınağıma döndüğümde saat çok geçti. Her şeyden uzaklaşıp sıfırdan başlayabilseydim keşke! Bunu aklımdan geçirirken, artık Yönetici'nin imdadıma koşacağına da güvenmediğimi fark ettim. Onu düşünmek bile istemiyordum. Manastır fiyaskosunu da düşünmek istemiyordum. Ama paltomu çıkarırken cebimdeki kartpostal yere düşünce ikisini de hatırladım.

Bir an, gerçekten de geçmişteki velinimetimin yüzünü karşımda bulmuş gibi oldum. Bu bir yanılsamaydı elbette. Aslında kartpostaldaki resim, görmek üzere gittiğim meleklerden birinin resmiydi – belki bana ilham verirdi. Bu amaçla meleksi çehrenin dingin, doğaüstü güzelliğini incelemeye devam ettim; bu sırada

düşünce ve duygularımda son derece özel bir yere sahip olan adamın yüzüne benzediği fikri de kafamda belirginlik kazandı. Daha doğrusu, yeni farkına vardığım esrarengiz dünyada aralarında daha anlamlı bir bağlantı varmış kanısına kapıldım; bu dünyada ben de, gündelik benliğimle değil, benimle anlaşılmaz bir bağlantısı olan o denetimim dışındaki öteki kimlikle, bir şekilde onlarla ilişkiliydim.

Bu gizli ikinci varoluşuma dair, üzerinde durmamayı tercih ettiğim belirsiz ipuçları edindiğimi hatırlıyordum. Olayların diğer görünümü bugün ilk kez bütünüyle ortaya çıkmış, rüyanın çok ötesinde bir gerçeklik edinmişti; öyle ki, aynı anda iki hayatı birden yaşıyormuş gibiydim. Bununla birlikte, hiçbir anda ikisinin tam olarak bilincinde olmadığım da dikkatimi çekti; şimdi de somut dünya baskınlaşıyor, ötedeki rüya âlemini dışlıyor, ama ona ait hatıralarımı tam olarak silemiyordu.

Günler geçiyor, Yönetici'den hiçbir haber gelmiyor, ama işim başımdan aşkın olduğu için unutkanlık hayal kırıklığını bastırıyordu; Noel öncesi telaşı gün be gün arttığından, geceleri neredeyse hiçbir şey düşünemeyecek kadar yorgun oluyordum.

Mucize eseri vaktinde tamamlayabildiğim meleklerden hoşnut sayılırdım; özellikle patronun fazla sert oldukları, yeterince güzel olmadıkları yolundaki şikâyetleri, esrarengiz bir şekilde hem insani hem de ilahi olan doğaüstü varlıkların çehresini doğru canlandırdığımı gösteriyordu. Heykellerin Noel sabahı insanlara sürpriz olması istendiğinden, bir önceki akşam mağaza kapandıktan sonra yerleştirilmeleri gerekiyordu. Bu işi yapmak üzere görevlendirilen asistanlar, gecikecekleri için sinirlenmişlerdi, dolayısıyla karanlıkta aceleyle heykellerden birini düşürmeleri şaşırtıcı değildi; heykelin yüzü ağır hasar görmüştü.

Saat geç olduğu halde o gece heykeli düzeltmem gerekiyordu. En üst kattaki ofiste işe başlamak üzereyken, unuttuğu bir şeyi

almak üzere gelen daktilo kızlardan biri, birkaç dakika oyalanıp özellikle o akşam geç saatte çalışmak zorunda oluşumdan ötürü benimle dertleşince şaşırdım. Kız gittikten sonra, aslında orada kalmak zorunda oluşuma sevindiğimi, işin en azından hayatla ve başka insanlarla temas halinde olduğum yanılgısını yarattığını açıklamanın ne kadar zor olacağını düşündüm. Herhangi biri benimle duygularımı paylaşarak konuşalı o kadar uzun zaman olmuştu ki, –kızın güdüsünün yüzeyselliğini anladığım halde– o birkaç kelime beni rahatsız etmiş olmalı. Işimin başına oturacağıma, tuhaf bir sessizliğe bürünmüş olan odanın içinde huzursuzca dolaşmaya koyuldum. Gün boyunca son dakika alışverişlerinin çılgınlığı içindeki gürültülü kalabalıklarla dolup taşmış olan koca binanın gömüldüğü koyu karanlığın üzerinde parlak bir balon gibi yüzen bu tek aydınlık odada tek başına olmak tuhaf bir histi.

Dolaşırken, o âna kadar bilincine varmadan uzak durduğum pencereye yaklaştım. Her birinin ardında irili ufaklı kutlamaların sürmekte ya da hazırlıkların yapılmakta olduğu, yıldızlar gibi uzak ve çok sayıdaki bütün diğer aydınlık pencerelere bakmaktan kendimi daha fazla alamayacaktım. Bunun, sadece benim dışında tutulduğum genel bir kutlama ve eğlence gecesi olduğunu bilmezlikten gelemezdim artık. Diğer bütün insanların hakkı olan bir mutluluğu benim paylaşmam niye yasaktı?

Üzerime ezici bir yalnızlık duygusu çöktü; herkesten sonsuza dek koptuğumu hissediyordum – çaresi olmayan bir durumdu. Ama o kadar dayanılmaz bir duyguydu ki, bu konuda bir şey yapmaya *mecburdum*; çaresizlik içinde pencereyi açıp sanki birilerine bu şekilde yaklaşabilirmişim gibi dışarıya eğildim... aşağıdaki sokakta hızlı hızlı yürüyen siluetlerden birine doğru. Gelip geçenlerin ayak sesleri soğuk soğuk çınlıyordu, hava insanın yüzüne inen bir tokat gibiydi, dışarıdaki her şey buz tutmuştu;

tepemdeki saçaklarda kolumdan daha kalın, dev buz kandilleri oluşmuştu. Soğuğun neredeyse farkına varmadan dışarı sarkmaya devam ettim, sanki ölçüyü kaçırıp düşmeye çalışıyor, aşağıdaki her şeyden habersiz yabancılara gıptayla bakıp aralarından birinin yerinde olmaya can atıyordum.

O kadar ısrarla bakıyordum ki, beni fark edip yukarı bakmamalarına inanamıyordum. Ama aşağıdakilerin hiçbiri benim varlığımın katiyen farkında değildi... hiçbir kafa yukarıya çevrilmedi... Deliler gibi sokağa koşup yoldan geçen birinin yakasına yapışarak beni fark etmeye zorlama isteğini yaratan duygu sevgi miydi, nefret mi, yoksa sadece çaresizlik mi? Sebebi ne olursa olsun, isteğimi bastıracak sağduyuyu gösterebildim ve pencereyi kapatıp kararlı bir tavırla işime döndüm.

Ama bu şiddetli duygular beni altüst etmiş olacak ki, mağazanın müşteriler tarafından görünen bölümlerine bol bol para akıtan patronun ne zamandır onartmayı ihmal ettiği, yerinden oynamış parke tahtasını tamamen unuttum. Ayağım tahtaya takılınca havada uçarak en yakındaki masaya tutundum ve daktilo kızın masanın üzerinde bırakmış olduğu kâğıt destesi dört bir yana saçıldı. Ayağım takıldığı için kâğıtların dağılması tamamen kaza sonucu olmuş gibiydi. Bununla birlikte, evrakları tel bir sepetin içine toplamak üzere yere eğildiğimde, bunun kaderimde yazılı olduğu hissine kapıldım. Kederli yalnızlığım ansızın heyecanlı bir beklentiye dönüşmüştü; önemli bir şey olmak üzereydi ve ne olduğunu da biliyordum adeta. Yine de, üstünde ismim yazılı zarfı elime aldığımda, zarfın arka yüzündeki, Yönetici'nin taç biçimli kabartma mührüne boş boş baktım. Mektubun işyerime gönderilmesinde bir tuhaflık yoktu; başvurumu aceleyle firmanın başlıklı kâğıdına yazdığımda kendi adresimi eklemeyi unutmuş olsam gerekti; kızlar da gelen cevabı vermeyi ya unutmuşlardı ya da beni kızdırmak için mahsus geciktiriyorlardı.

Daktiloyla yazılmış tek sayfalık mektubu açıp okudum:

"Yönetici — mektubunuzu aldı. Kentteki kütüphanesinde yapmış olduğunuz çalışmayı hatırlıyor ve işbirliğinizi yenilemeyi arzuluyor..."

Hızla sonuna kadar okuyup ne kadar tuhaf bir dille kaleme alındığını düşündüm; bütün önemli konular atlanmıştı sanki, son cümleler tamamen uzaktaki malikâneye yapılacak uzun yolculukla ilgiliydi. Ama önemli olan, orada beklendiğimdi – bu kadarı açıktı, yoksa yolculukla ilgili, mektubun geri kalanına hâkim olan belirsizlikle tuhaf bir çelişki oluşturan bütün o ayrıntılara gerek kalmazdı. "Işbirliğini yenilemek" ifadesinin kütüphanede yaptığım göreve bir atıf olduğunu ve yine kütüphanecilik yapacağım anlamına geldiğini düşünüyordum, ama kesin olmaktan çok uzaktı. Ücret konusunda tek kelime edilmemişti, işe ne zaman başlayacağım konusunda da keza...

"Önemli değil," diye düşündüm mutlulukla, artık duygularımı denetleyemeyecek kadar heyecanlıydım. "Gideceğim ve o gerçekten benim dostum, geri kalanı hiç önemli değil!"

Ama bir saniye sonra, coşkunun yerini daha önce de hissettiğim anlaşılmaz tutukluk aldı; şu anda bu duyguya bir sebep bulamıyordum, sonunda acaba bu projeye girişmemem gerektiğine dair ısrarlı sezgim, bilinçdışı bir bâtıl inançtan mı kaynaklanıyor diye düşünmeye başladım. Belki bunca talihsizlikten sonra, daha mutlu bir gelecek umudunu zihnimin mahremiyetinde bile beslemeye korkuyordum. Ne olursa olsun, beni dış dünyadan tamamen koparmış olan bu soruna daha mantıklı bir çözüm bulamıyordum. Bulunduğum yere döndüğümde tatsız bir sürprizle karşılaştım.

Kısacık bir an, bizzat Yönetici'yle yüz yüze olduğumu sandım; yüz aynı yüzdü... bir yandan da tarif edilemeyecek derecede

farklıydı... kâbus gibi bir sakatlanma sonucu insanlıktan çıkmıştı. Karşımdaki yüzün kendi yaptığım meleğin parçalanmış yüzü olduğunu anladığımda daha önceki coşkuma bir anda kavuştum. "Ne cüretle beni böyle korkutuyorsun?" dedim heykele. "Sabaha kadar kendine yeni bir yüz edin bakalım!" Aslında heykeli onarmamak aklımdan bile geçmedi; bunun üzerine işe girişip gece geç saate kadar verimli bir şekilde çalıştım.

Nihayet, iyice inceledikten sonra, elimden gelen her şeyi yapmış olduğuma karar verdim. Oraya bir daha gitmek zorunda olmamak ne müthiş bir şeydi! Karanlık binadan aceleyle çıkarken, benim olmadığımı fark ettiğinde patronun küplere bineceğini düşünerek güldüm. Aşağılık zorba bir kez olsun layığını bulacaktı. Ama gerçek bir hınç hissedemeyecek kadar mutluydum; tek istediğim, burayı ve çağrıştırdığı her şeyi unutmaktı.

Yanıma boya kutumdan başka hiçbir şey almadım; hayatımı kazanma görevine seferber edilmeden önce o boya kutusu hoşça geçen boş vakitlerimde bana eşlik etmişti. Şimdi yine boş vakitleri, zevkleri olacak bir hayata dönmek üzereydim. Ruhum sanki ani ve muazzam bir sıçrayışla şimdiki çirkinliğin ve sefil yoksulluğun içinden çıkıp ait olduğu yere döndü; bütün yorgunluğumu unutarak iyimser gençliğimdeki çevik adımlarla sokakta sekerek yürümeye başladım. Bu saatte sokaklar oldukça boştu, ama talihin yüzüne en çok güldüğü insanlarla dolu bile olsa, hiçbiriyle yer değişmezdim.

iki

Param ancak en ucuz tren biletini almaya yetti; uçakla gitmek söz konusu bile değildi. Hatta biletin ücretini ödedikten sonra o kadar az param kaldı ki, çeşitli istasyonlarda tren değiştirmem gerektiğinde taşıyıcı tutmaya cesaret edemeyip bir bavulumu bir trenden diğerine kendim sürüklüyordum. Bavulu her elime alışımda sanki biraz daha ağırlaşmış gibi geliyordu; uzun ve yorucu yolculuk ilerledikçe, tek parça eşyam olduğuna giderek daha fazla şükrettim.

Çok sayıdaki molalardan birinde, diğer bitkin yolcularla birlikte ayakta beklerken istasyon lambaları ansızın yandı ve yanımdaki saygıdeğer görünümlü, orta yaşlı kadın şaşkınlıkla bağırdı. Hem onun, hem de çok daha genç yol arkadaşının yüzleri tanıdık gibiydi, onları nerede görmüş olabileceğimi merak ettim.

Gece yolculuğu benim için öteden beri eziyet olmuştur; sürekli fazla çalışmanın verdiği yorgunlukla, pek sağlıklı olmayan bu halimde, üstelik bastırılmış bir heyecan ve itiraf etmediğim bir gerginlikle doluyken, bana yüzüncü defa gibi gelen aktarmada bavulumu platforma zar zor indirebildim ve beklemem gerektiği söylendiğinde, bir süre dinleneceğime memnun olarak yere bıraktım. Hemen ardından, birinin koştuğunu duydum, yumuşak, hantal bir beden arkadan bana bindirdi; döndüm ve hafif bir kâbus duygusuyla, daha önce dikkatimi çekmiş iki kadından daha yaşlı olanını tanıdım.

"Ah, çok affedersiniz, beyefendi," dedi hemen, telaş içinde. "Ama o kadar çabuk gidiverdiniz ki... sizi tamamen kaybetmekten korktuk."

"Kaybetmekten mi? Ne diyorsunuz siz?" dedim. "Beni niçin takip ediyorsunuz?" Kadın cevap vermeye fırsat bulamadan ileriye doğru bir hareket olunca mecburen bavulumu alıp ilerledim; platforma vardığımda yorgunluktan serseme dönmüş, kadını neredeyse unutmuştum. Ama bu sefer de genç kadın aceleyle yanıma gelip, "Lütfen anneme kızmayın... kötü bir niyeti yoktu..." dedi.

O sırada her şey gözüme hafifçe çarpıtılmış görünüyordu. İstasyonu, bir dinin gösterişli ışıklarla aydınlatılmış tapınağı gibi görüyordum; itaatkâr sürüler halinde ileri geri hareket eden çekingen, boynu bükük insanlara acımasızca kükreyen dev demir canavarlara adanmış bir tapınak. Bu şeytani fonda kızın makyajlı yüzünün sıradan güzelliği, anlamsız, dayanıksız bir oyuncağın çekiciliğine sahipti, dekoratif, değersiz ve nedense acıklıydı; yine de bu benim öfkeli bir tavırla, "Siz ikiniz ne kadar küstahsınız, beni takip ediyorsunuz, çarpıyorsunuz, sonra da itiraz etmememi istiyorsunuz..." dememe engel olmadı. Tren o sırada görününce gözümü trene diktim; kızla artık ilgilenmeyecekken, şöyle dediğini duydum:

"Niye kızdığınızı anlamıyorum. Aslında bu bir iltifat. Sizin tecrübeli bir yolcu olduğunuzu gördük. Kendi başımıza beceremeyeceğimizi bildiğimiz için de, bizim gittiğimiz yeri sorduğunuzu duyunca siz ne yaparsanız biz de onu yapmaya karar verdik."

"Beni bedava rehber olarak kullanıyorsunuz, öyle mi?" dedim düşünmeden, gözlerimi yaklaşmakta olan trenden ayırmadan.

"Ne sakıncası var? Biz sizi takip etmesek de sormak zorundaydınız, öyle değil mi?"

Bir an, karşımda erken gelişmiş, zeki bir çocuk varmış gibi gülmek geldi içimden. Ama o yüksek tavanlı garın kükürtlü havasında çığlık çığlığa tangırdayan korkunç yankıların arasında, aynı anda birden fazla şey düşünmem mümkün değildi. Dev lokomotif ağır ağır gıcırdayarak yanımıza yaklaşırken kızın varlığını unuttum, kafamda bir tek kalabalık trende oturacak bir yer bulma fikri vardı. Treni neredeyse baştan başa katettikten sonra birkaç boş yer buldum ve aceleyle birine oturdum; tam o sırada trenin hareket edeceğini haber veren zil çalmaya başladı.

Son anda, kapının tekrar açıldığını dehşet içinde gördüm; istenmeyen iki takipçim, belli ki arkadan bir taşıyıcı tarafından itilerek içeri daldılar; vagona çantalar, bohçalar ve paketler saçıldı. Tren silkelenerek hareket ettiğinde parlak sayfalı bir dergi kucağıma düştü, sanki bu bardağı taşıran son damlaymışçasına dergiyi yere fırlattım; iki kadını dışarı, rayların üzerine atabilmeyi isterdim. Niçin, "Tanrı aşkına, başka bir kompartımana gidip beni rahat bırakın!" diye bağıracak kadar öfkelendiğimi bugün bile anlamıyorum. Hemen ardından, kendi aksiliğime şaşırıp utanarak, üzerime dikilen bakışlardan kaçmak için, koltuğun altına kaymış olan dergiyi almak üzere eğildim; bu arada kız tiz bir sesle, "Burada oturmaya sizin kadar bizim de hakkımız var!" diye cevap verdi.

Doğrulup bir özür mırıldanarak dergiyi uzattım; kız olay çıkarır diye çok korkmuş, kendi kabalığıma gerçekten şaşırmıştım. Aynı anda, oturacak başka yer bulamasam da yolculuğun geri kalanında sitemler dinlemekten daha iyi olacağına karar vererek eşyalarımı toparlayıp ayağa kalktım, onları varlığımla rahatsız etmeyeceğim yollu bir şeyler mırıldandım. Genç kadın beni itip yerime oturtunca şaşırdım; son derece neşeli bir tavırla gülümsüyor, "Aman, boşverin! Daha önce sizin bizden şikâyetiniz vardı, şimdi bizim sizden var – ödeşmiş olduk," dedi.

O kadar şaşırmıştım ki, aklıma verilecek bir cevap gelmedi. Ama kız hiçbir şey olmamış gibi yanıma yerleşti ve çantasından bir ayna çıkarıp yüzünü her açıdan uzun uzun incelemeye koyuldu; bu arada ben yavaş yavaş kendimi toparladım, bu iki tuhaf yol arkadaşını kabullendim – zaten bana musallat olmalarını engelleyemiyordum.

Kaba davranışımın üstünde durmadığı için kıza minnet duyarak yorgunluğuma rağmen bir çaba gösterip birkaç beylik laf etmek istedim, bunun üzerine kız bitmez tükenmez bir gevezeliğe başladı. Ne kadar inanılmaz gelse de, benden hoşlanmış gibiydi. Bir konuşma fırsatı yakalamaya çalışıyormuş izlenimine kapıldım. Ama onun ilgisine karşılık veremeyecek kadar yorgundum. Ne dediğini bile takip edemiyor, anlattığı karmaşık hikâyeyi bölük pörçük dinleyebiliyordum; bir kuaförlük yarışmasını kazanmış, uluslararası yarışmaya katılmak üzere yolculuk yapıyormuş. Konuşma tonundaki neşenin ve güvenin giderek kaybolduğunu belli belirsiz fark ediyordum; sonunda kız çaresizlik içinde, "Ah, keşke eve dönsek diye düşünmeye başladım! Daha önce hiç bu kadar uzağa gitmemiştim... Ya beceremezsem? Uç koca hafta sürecek —" dedi.

Kaygılı, üzgün sesi yorgunluktan kaynaklanan ataletimi deldi ve gücümü toplayıp, "Merak etme! Her şey gayet iyi olacak; mutlaka başarırsın, bir yığın da arkadaş edineceksin..." diyebildim, ilk kez okula giden bir çocuğa moral verir gibi.

Onu neşelendireyim derken kendi moralimin düzeldiğini fark ettim. O üç hafta sonra evine dönmek üzere yola çıktığında ben yeni hayatıma alışmış, kabul görmüş, tekrar sağlam bir konumda olacaktım. Tren karanlığın içinde kükreyerek ilerlerken, ben çoktan uykuya dalmış olan küçük kuaförün yanında oturmuş, geçen saatlerden habersiz, hayalimde başarılı bir geleceğin hoş manzarasında dolaşıyordum.

Sonunda ben de uyudum ve bacaklarıma takılıp tökezleyen, beni iterek yanımdan geçen insanlar tarafından uyandırılmayı reddederek, yanımdaki kız yüksek sesle neredeyse geldiğimizi, uyanmamı söyleyinceye kadar gözlerimi açmadım. Zorlukla uyanmaya çalışırken, önce sıcak ve gürültüyle serseme uğradım. Ayakta o kadar çok insan vardı ki, dışarıyı göremiyordum; arkamda bıraktığım kıştan çok farklı bir iklime geldiğimizi neden sonra anlayabildim – burada yazın ortasıydı sanki. Tren yavaşlamaya başladı. Ansızın koridorda bir kapı açıldı ve uyuyan kalabalığın ağır uyuşukluğuna yeni bir kentin heyecanlı havası hâkim oldu. Bir taşıyıcı peydahlandı ve inanılmaz bir hızla kompartımandaki bütün bavulları toplayıp taşıyamadıklarını pencereden fırlattı; bunlardan biri de benimkiydi. Bu sayede nihayet tamamen uyandım. Onca güçlükle bu kadar uzaklara sürüklediğim eşyalara bir şey olur telaşıyla yerimden fırlayıp kalabalığı iterek koridora ulaştım.

Üstüm başım darmadağın olduğu için rahatsızdım, bu yetmiyormuş gibi tam trenden inerken, "Şunu bir dakika tutar mısın?" diye elime tutuşturulan beyaz kürkün sahibi, ben itiraz etmeye fırsat bulamadan kalabalığın içine dalarak gözden kayboldu.

Onu hemen unutup rüyamın son demlerine daldım, hâlâ uykuda olduğumu zannediyordum hafiften; o sırada, beni karşılamaya gelmiş bir kurula benzeyen bir topluluk göründü; insanın rüyada çırılçıplak ya da en uygunsuz kıyafetle bir kalabalığın karşısına çıkmak zorunda kaldığı durumun tıpatıp aynısıyla yüz yüzeydim. Ama belli ki bunlar gerçek insanlardı ve platforma fırlatılmış yığının içinden bavullarını almaya çalışan yolcuları rahatsız ederek ilerliyorlardı.

Bulutsuz bir gökyüzünde kızgın bir güneş parlıyordu; birden günün parlak yüzünde bir kıpırdanma oldu, sanki kızgın güneş göz kırpıyordu. Aynı anda makineleriyle basın fotoğrafçılarını

ve bavulumu görüp almak için hareket halindeki bavul yığınına daldım, ama elimdeki paltolar yüzünden ele geçirmem zaman aldı. Kafamı kaldırdığımda, fotoğrafçılar mevkilerini belirten işaretlerle donanmış bir grup önemli memura ve yol arkadaşıma KUAFÖRLER ŞAMPİYONU HOŞ GELDİN yazılı bir pankart tutan çocuklara poz verdiriyorlardı. Bakıyordum da, o, ısı değişikliğine hazırlanmayı akıl etmişti; fotoğraf makinelerine gülümserken, ince yazlık elbisesiyle terütaze görünüyordu.

Demek bütün bu insanların burada bulunmasının açıklaması buydu; onun şerefine gelmişlerdi. Aslında beni karşılamaya geldiklerini bir an olsun düşünmemiştim elbette, buna rağmen biraz utanmıştım. Birden bütün bunlardan uzaklaşmak istedim. Annesinin tanıdık, tıknaz siluetini fark edince paltoyu zorla onun eline tutuşturdum ve peşimde beni grubun bir üyesi zanneden ve fotoğrafa dahil etmek isteyen ısrarlı bir gazeteciyle, alelacele uzaklaştım.

Tuvalete dalarak gazeteciden kurtuldum. Aslında yıkanıp temizlenmeye fena halde ihtiyacım olmasına rağmen, beni karşılamaya gelmiş biri varsa kaçırmaktan korkarak orada bir dakika daha kalmaya cesaret edemedim. Ama dışarı çıktığımda böyle birinin olmadığını hemen anladım. Benim kısacık yokluğumda toptan bir temizlik olmuş, istasyon boşalmıştı, platformlar güneşte bomboş uzanıyordu. Ta uzakta, parıltılı rayların birbirine yaklaştığı yerde, giderek incelen bir duman, gitmiş olan trenden kalan tek izdi. İstasyonun dışındaki geniş, güneşli alanlar da boştu, sadece uzakta, kentin içine doğru ilerleyen kafilenin sonu ve balon gibi hoplayıp zıplayan pankart görünüyordu, ansızın onlar da gözden kayboldu – orada tek başıma kaldım.

Tangır tungur, sarsıntılı yolculuğun ardından sükûnet çarpıcıydı. Istasyon bahçesinin öte yanındaki tozlu ağaçların yaprak-

larını hışırdatan rüzgârı işitiyordum; kentin belirsiz uğultuları, hayal edilemeyecek kadar uzaklardan gelir gibiydi. Birdenbire her şeyi farklı biçimde, gizli rüya düzleminde görmeye başladım ve terk edilmiş gibi tatsız bir duyguya kapıldım, sadece tren ve insanlar değil, her şey, hayatın kendisi beni bırakıp gitmişti sanki. Güneşten ağarmış binalar, kızgın güneşin altında bomboş uzanan, çorak, aslan rengi alanlar, tıpkı bir kâbusun başındaki gibi uğursuz bir tuhaflığa büründü. Oysa gündüz dünyasının tamamen farkındaydım hâlâ; iki gerçekliğin bu şekilde aynı anda var olması çok sinir bozucuydu. Gündelik çalışma, uyuma, yiyip içme, vs. hayatı devam etmek zorunda olduğundan, öteki rüya hayatını geçici ve görünümleri bakımından gerçek denen şeyden yoksun olarak düşünmeye alışmıştım – ya rüya âlemi gerçek olmalıydı ya da hayattaki olaylar, oysa şu anda ikisi bir arada bulunuyordu...

İstasyonun önünde huzursuzca dolaşırken, çıkıntı yapan bir duvarın önünden geçtim ve bir çiçekçi kadınla tezgâhını güneşten koruyan, rengi solmuş, koskoca bir çizgili şemsiye gördüm. O güneşli ıssızlığın ortasında ikimizden başka insan yoktu; kadının bana gülümsediği hissine kapılarak ani bir güdüyle yanına gittim ve o sabah Yönetici'nin kurumundan herhangi birini görüp görmediğini sordum.

"Hayır," diye cevap verdi, sanki soruyu beklermiş gibi duraksamadan, sükûnetle. "Bugün personelinden gelen olmadı."

Cevabının kesin tonu niye canımı sıktı bilmem. Ben olayların sıradan, somut düzlemine yoğunlaşmaya çalışıyordum, oysa görünümlerin saklı yüzü sürekli kendini gösteriyor, ikili bir gerçekliğin varlığını ima ederek kafamı karıştırıyordu. Her şey sanki bir başka anlam taşıyordu ve ben hangi anlamın gerçek olduğunu ayırt edemeyecek kadar yorgun ve sersemdim.

"Nasıl bu kadar emin olabiliyorsunuz?" diye sordum; hiç duraksamadan, "Doğal olarak kentte hepimiz Kartal Yuvası'ndaki herkesi tanırız," dediğinde, görüşünün tekliğine ve netliğine gıpta ettim.

"Adı... Kartal Yuvası demek..." Yüksek sesle konuştuğumun farkında değildim; çiçekçi kadın –beni başından beri komik bulmuş olsa gerekti– ansızın bir kahkaha patlattı. "Bunu bilmediğinize göre pek ücra bir yerden geliyorsunuz herhalde," dedi; hakaret eder gibi değil de, kibar konuşmanın inceliklerini hiç öğrenmemiş, yozlaşmamış bir köylünün dobralığıyla. Kötü bir niyeti olmadığını bildiğim halde sakınmasız bakışlarından biraz rahatsız oluyordum. Onun açıksözlülüğünü taklit etmeye çalıştım, ama başarılı olamadım: "Evet, buranın yabancısıyım. Birilerinin beni karşılayacağını ummuştum... ama Kartal Yuvası'na kendi başıma gitmem gerekecek anlaşılan – nasıl gidebilirim, yardımcı olur musunuz?"

"Aa, çok kolay, taksiye binmeniz gerek." Sertçe bakıp ekledi: "Ama ben sizin Kuaförler Şampiyonu'yla geldiğinizi sanıyordum."

"Evet, tabii, aynı trenle geldik," dedim, sonra da, gecikmeli bir şüpheyle sordum: "Neden beni kuaför kızla ilişkili sandınız?"

Tepkilerimin yavaşlığı beni korkutuyordu. Olaylara hâkim olamıyordum. Yorgunluktan yavaşlamış olmanın yanı sıra görünürdeki her şeyin garipliğiyle de durmadan şaşkına dönen zihnimi kontrol edemiyordum.

Çiçekçi kadının, sanki sesi çok uzaklardan gelirmiş gibi, "Burada otururken istasyonda olup bitenleri ister istemez görüyorum," dediğini duydum ve kendimi toparlamak için müthiş bir çaba gösterdim; yumruklarımı sıktığımda ellerimin terden ıslanmış olduğunu fark edip şaşırdım. Ama sonuç umduğumun, amaçladığımın tam tersi oldu: Manzara etrafımda kocaman

bir alev çemberi halinde dönüyordu, çemberin tam ortasındaki çiçekçi kadının esmer yüzü, tıpkı bir diş macunu reklamı gibi, bir sıra bembeyaz dişle ikiye bölünmüştü. Nasıl ki fotoğraf çekilen yerden uzaklaşmak istediysem, şimdi de –ama bu kez çok daha âcil biçimde– istasyon bahçesinin bu noktasından kaçmak istiyordum, ısı burada yoğunlaşmış gibi geliyordu bana, rengârenk, kokulu çiçekler de bu izlenimi güçlendiriyordu... ansızın midemin bulanıp başımın dönmesinin kabahatini çiçeklere buldum; kararsızlığımdan ve karmakarışık düşüncelerimden onlar sorumluydu. Ne yaptığımı tam bilemeden cebimden çeşitli nesneler çıkardım, az sayıdaki madeni paralardan birini seçip tezgâhın kenarına koydum.

"Dikkat edin de bir şey düşürmeyin!"

Kadının uyarısı, eşyalarımı cebime ne kadar dikkatsizce tıktığımı fark etmemi sağladı. Bir an gözümün ucuyla havada beyaz bir şeyin uçuştuğunu görür gibi oldum. Ama dünya hâlâ dengesizdi, etrafımda dönüyor, sallanıp yuvarlanıyordu; hiçbir eksiğim olmadığına göre, etrafta görünmeyen beyaz nesneyi hayal ettiğime hükmettim – zaten işittiğim şeyin heyecanıyla unuttum gitti. "Bakın, bir taksi geliyor!"

O anda uzaklaşmak isteğiyle sabırsızlığa kapıldım. Manzara şimdilik dengeye kavuşmuştu, istasyona doğru ilerleyen uzaktaki araca gitmek üzere bir hamle yaptım.

"Bekleyin bir dakika! Aceleniz ne?" diye takıldı çiçekçi kadın. "Kartal Yuvası kanatlı değil ya – uçmaz!" Ayağa kalkıp tam önüme dikilerek yolumu kesti; parasını verdiğimi söyleyerek bir demet çiçek vermek istiyordu ısrarla; paranın sadece iyi niyet belirtisi olduğunu açıklamak zorunda kaldım. "En azından yakanıza bir çiçek takın bari," diye ısrar edip yakama iri, açılmış bir beyaz gül iliştirdi, bir kır düğünündeki davetlilere benzemiş olmalıyım.

Umurumda değildi, öyle bir telaş içindeydim ki, kadının ne yaptığını neredeyse fark etmedim; şu anda ağacın altına park eden taksiye binemediğim takdirde adını koyamadığım bir felaketin gerçekleşeceği kanısına kapılmıştım. Daha önce hiç kimselerin olmadığı güneşli alanda gri elbiseli bir kadının yürümekte olduğunu görüp dehşete düştüm. Ya ben yetişemeden taksiyi o kaparsa?

Çiçekçi kadın hâlâ yakamla uğraşıyor, hareket etmemi engelliyordu. Ama daha fazla gecikmeye tahammülüm yoktu. Taksiye ulaşma saplantısı dışında gözüm hiçbir şeyi görmeyerek, yaptığım alçı heykellerden birini taşırmışçasına kayıtsız bir tavırla kadının kalçalarından tutup kenara çektim; bu teklifsiz muameleye ne tepki gösterdiğine bile bakmadan bavulumu kaptığım gibi harekete geçtim; "Taksi!" diye bağırıp boş elimi deli gibi sallıyordum, attığım her adımda bavul bacağıma çarpıyordu.

Gri elbiseli kadın buharlaşıp yok olmuştu sanki, onu bir daha göremedim, hiçbir yerde yoktu; nefes nefese, kan ter içinde taksiye vardığımda bavulumu içeri fırlatıp kendimi de peşinden attım ve adeta son nefesimi tüketerek, "Kartal Yuvası!" dedim.

üç

Taksi hareket etti.

Yıkılmış bir halde koltuğa yayıldım ve şoförün arkaya uzanıp açık bıraktığım kapıyı çektiğini fark ettim. Canlıdan çok ölüye yakın olmama rağmen, dikiz aynasından beni izlediğini de gördüm ve bir terslik olduğunu zannetmesin diye biraz toparlanıp daha normal bir oturma konumuna geçmeyi becerdim. Aradan birkaç dakika geçtikten sonra, nereye gittiğimizle ilgilenebilecek kadar kendime gelebildim. Dışarı baktığımda, manzaranın nefes kesen tuhaflığı yorgunluğumu o anda unutturdu.

Kent arkamızda kalmıştı artık. Karşımdaki manzaranın ilkel vahşeti, uçsuz bucaksız, el değmemiş kayalıklar ve dağlar, o güne kadar gördüğüm her şeyden farklıydı. Tepeye tırmanmaya başlayan yol, önümüzde sonu gelmeyen, yukarı tırmanan kıvrımlar halinde göz alabildiğine uzanıyor, kızgın güneşin sarartarak yırtıcı aslanların rengine boyadığı, inanılmaz, olağanüstü şekillerdeki garip, vahşi sarp kayalıklar arasından geçiyordu. Her şey kurak, yabani, devasa ve doğaya aitti, gezegenimizin uzun ömrünün daha önceki bir aşamasından bir manzara gibi. Isının çizgileri yumuşatan pusu yerine sert bir elektrikli titreşme perspektifi çarpıtıyor, gözü yanıltıp mesafeleri ölçmeyi imkânsız hale getiriyordu.

Dengesiz parlaklığın ortasında birer ada gibi yükselen volkanik tepeleri, o saydam parıltıda yüzen serapları sanki elimi uzat-

sam yakalayabilirmişim gibi bir hisse kapıldım. Onların ardında dağlardan başka bir şey görünmüyordu; hepsi aynı yalçın, haşin siluete sahipti: keskin çizgilerden oluşan, tepesi düz, vahşi renklerde, derinliği olmayan, kobalt mavisi gökyüzüne çizilmiş gibi görünen dağlar; dev gökdelenlerden oluşan muazzam bir şehir ya da dikine konmuş dev tabutlardan oluşan korkunç bir mezarlık gibi art arda sıralanıyorlardı. Benim bildiğim, tepesi karlı dağların ululuğundan çok farklı olan bu köşeli, birbirine tıpatıp benzer dağların insanı korkutan bir garipliği vardı: bir hayatı, ruhu yokmuş izlenimi uyandıran, sonsuzluğa kadar sıra sıra uzanan, ürkütücü, ezici bir etkileyiciliğe sahip bu ölü kayalar kâbusu.

Dağların önünde de kayalardan başka bir şey yoktu: çılgınca bir karışıklık içinde üst üste yığılmış, akla hayale gelebilecek ve gelemeyecek her türlü şekli taklit eden iri kayalar; bu acayiplik, müstehcenlik, dehşet ve delilik karmaşası, çılgın heykel sergisi yorgun halimde beni neredeyse dehşete düşürüyordu, cansız taşların tuhaf hareketliliği beni itiyordu, bakmaya dayanamıyordum neredeyse.

O gün benim ruh halim de pek normal sayılmazdı elbette. Yolculuğumun saatlerce mi, günlerce mi, haftalarca mı sürdüğünün bile farkında değildim; yolculuğun sonundaki bu şaşırtıcı manzara ise, neredeyse geldiğime pişman etmişti beni. Gittiğim yerin insanlara değil, kartallara uygun bir yer olduğunu düşündüm. Yönetici'nin atalarının, en dirençli canlı türlerinin bile zor yaşayacağı bu taşlık çöle niçin yerleştiklerini merak ettim. Etrafta ne kuş görünüyordu, ne bir hayvan. Sadece kayalara iğreti tutunmuş tek tük koyu renk çalılıklar vardı; bir de arasıra tanımadığım türden, yöreye özgü, garip, beyaz yapraklı tek başına ağaçların yanından geçiyorduk; hayalet ağaçlara benzeyen bu bitkisel iskeletlerin anormal solgunluğu, ıssız kayalık manzaranın çağrıştır-

dığı ölüm fikrini pekiştiriyordu. Daha fazla görmek istemeyerek gözlerimi kapadım ve bitkin bir halde taksinin bir köşesinde arkama yaslandım.

Ama az sonra, araba neredeyse beni düşürecek kadar sert bir viraj aldığında yine çevreyle ilgilenmek zorunda kaldım. Dışarıda yeni tür bir serap beni bekliyordu. Gökyüzü fonunda peruklu, koyu yeşil kadifeden kıvrımları ayaklarına dökülen cüppeler giymiş yargıçları andıran yedi tepe duruyordu; kayalık ıssızlığın ortasında bu verimli tarlalar ve meyve bahçeleri, koruluklar ve bağlar, cennet bahçesi kadar inanılmaz bir görüntüydü.

Çıplak, çorak, kutu kutu dağlardan ve şekilsiz taş yığınlarından sonra bu bitki örtüsü kesinlikle olumlu bir gelişmeydi, ama ikisinden biri hayal olsa gerekti – her ikisi de aynı anda gerçek olamazdı. Oturduğum yerden dışarıyı seyrediyor, yeşilliğin yok olmasını bekliyordum, yok olmayınca kafam karıştı. Ben manzaraya hâkim, yargıca benzeyen tepeleri şaşkınlıkla seyrederken, taksi iki yanına son derece canlı görünen yüksek, yaygın ağaçlar dikili, özel yol izlenimi uyandıran bir yola saptı. Ağaçların koyu yeşil yaprakları yolu gölgeli bir serinlik tüneline dönüştürüyordu; biraz kendime gelmemi sağlayan ısıdaki düşüş de yavaş yavaş çevremde gördüklerimin gerçek olduğuna beni ikna etti.

Ağaç gövdeleri arasından zeytinlikler, narenciye bahçeleri gördüm, çok geçmeden daha önce hiç görmediğim, olağanüstü renklerde, geniş tarhlı, özenli bahçeler göründü. Çok sayıda esmer köylü bahçelerde çalışıyordu, ama bu insanlar, her yerde göze batan su bolluğu kadar önemli gelmedi bana, insanların varlığı, çevredeki kavruk ıssızlık yüzünden adeta mistik bir nitelik kazanan su kadar etkilemedi beni; su burada edilgen biçimde etrafındaki nesneleri yansıtacağına, kendi başına güçlü bir hayat kaynağıydı.

"Ee, nasıl buldunuz bakalım?" dedi taksi şoförü, karışık düşüncelerimi ansızın bölerek. Benim "Muhteşem," cevabımı tatmin edici bulmamış olsa gerek, devam etti: "Bu bahçeler dünyaca ünlüdür – insanlar bunları görmeye binlerce kilometre uzaklardan gelir..." Söyledikleri inandırıcıydı doğrusu, ama ben cevap vermedim; hem dışarıdan müdahale olmadan kendi izlenimlerimi oluşturmak istediğimden, hem de tam o sırada kafamı ağırlaştırıp hissizleştiren, neredeyse dayanılmaz, baygın koku yüzünden – kokunun, yanından geçtiğimiz duvarı kaplayan sarmaşığın boru biçimindeki, kadifemsi beyaz çiçeklerinden geldiğini tahmin ettim.

Koku geride kalınca rahatladım. Taksi tekrar dönmüştü, şimdi de karşımızda dev bir kaya kütlesi, bir kale gibi yükseliyordu, ötedeki dağdan kopmuş olsa gerekti. Yöreye özgü tuhaf biçimli taşlardan başka bir şey olabileceğine ihtimal vermemiştim, ama şoför "Kartal Yuvası!" diyerek kütlenin önünde durdu.

Hedefime vardığıma inanamıyordum. Sanıyorum bir süredir ateşim çıkmış, ayrıca günün olayları başından beri son derece gerçekdışı görünmüştü. İç içe giren gizli ve gündelik düzlemler garip bir rüya atmosferi yaratmıştı. Şaşırtıcı araba yolculuğunun sonunda vardığımız bu kale benzeri kaya oluşumu gerçekdışılığın doruğu gibiydi. Gözlerim, bir mağaranın girişi zannettiğim derin karanlıklarda kapılar seçmeye başlamıştı – yani gerçekten insanlar tarafından inşa edilmiş bir yerdi... Bu karanlık girişe şüpheyle bakmaya devam ederek kendi kendime, "İşte gerçekten buradayım..." dedim, aslında hiç gelemeyeceğimi zannetmişçesine.

Hayallerimdeki mutluluğu bulacağım yer burasıydı. Ama bu hayaller solup uzaklaşmış, beni varış gerçeğiyle baş başa bırakmıştı. "Hiçbir bağlantı yok," diye düşündüm, sıcağa karşı korunmuş dev kaya parçasını inceleyerek – mutluluğum bundan

nasıl kaynaklanabilirdi? Kayadan kaynaklanan, göz aldanmasına benzer garip bir dengesizlik ânı oldu, sanki eğik bir düzlemdeki dünya her şeyi benden biraz uzağa kaydırıyordu. Bu şekilde oluşan yeni eksende olumsuz bir şey ortaya çıkarak bana doğru esti... bir gölge ya da mahkûm olduğum felaketin bir nefesi. Hayallerim gerçekleşmeyecekti, ne burada, ne başka bir yerde. Sonra dünya yine dengeye oturdu, ne olduğunu tam bilemiyordum... bir şey olup olmadığını da.

Taksiden inip şoförün uzanmış avucuna madeni paraları tek tek sayıp verirken paramın tamı tamına yettiğini görüp rahatladım. Parayı ödedikten sonra arkaya bir adım atıp elin geri çekilmesini ve arabanın hareket etmesini bekledim. Ama ikisi de olmadı. Bunun yerine sert bir ses, "Bahşiş ne olacak?" dedi.

Çok şaşırmıştım, o beklenmedik tatsız ses tonundan çok, kendimin bu meseleyi hiç düşünmemiş olmamdan ötürü. O âna kadar tam olarak görmediğimi fark ettiğim şoförün yüzüne bakınca iyice şaşırdım: uzun, kıvrık bir bıyıkla süslenmiş bir haydut suratıydı bu; o kadar tiyatrovari bir yüzdü ki, adeta utanarak hemen başımı çevirdim, acaba hayal mi görüyorum diye düşündüm. Zaman kazanmak için yavaş yavaş, dikkatle boş ceplerimi arar gibi yaptım, sonunda birini dışarı çıkarıp, "Maalesef bahşiş konusunda şansınız yokmuş. Gördüğünüz gibi bütün param bitti..." dedim. Bu sözleri oldukça doğal bir tavırla söyledim ve hatta hafifçe gülümsedim, çünkü ne yapacağım konusunda hiçbir fikrim olmadığından, doğallığın yerinde olacağına karar vermiştim.

Hava ne kadar sıcaktı! O sırada bir esinti ağır bir koku getirdi burnuma... güçlü rayiha, bilincimin önünde uçuşan bir tül gibi etkiledi beni. "Yine o beyaz çiçekler olmalı..." diye düşündüm, hafif bir şaşkınlıkla şoförün garip biçimde dalgalanmaya baş-

layan, bir ahtapotun kolları gibi aşağı yukarı oynayan bıyığını seyrederek. Birdenbire bu durumun kendi halsizliğimden kaynaklandığını anlayıp telaşa kapıldım... şöyle kuvvetli, güzel bir rüzgâr çıkıp havadaki şu baygın, tatlı kokuyu dağıtsa ne iyi olurdu... narkoz kadar güçlüydü neredeyse... üzerime ağır bir uyuşukluk çökmekteydi. Bu bitkinliğe karşı koyamadım, dizlerimin bağı çözüldü, bavulumun üzerine çöktüm, başım öne, ellerimin arasına düştü, ama bilincimi tamamen kaybetmedim.

Ta tepelerden bir yerden sesler geliyordu... hâlâ Kartal Yuvası'nın girişiyle taksi arasında bir yerde olduğumu biliyordum... şoför kapının eşiğinde beliren, siyah uşak ceketli bir adamla konuşmaktaydı: "... peşinde polis varmış gibi can havliyle attı kendini arabaya, buraya gelmemi söyledi," sözlerini işittim.

"Öyleyse tekrar geri götürüver," dedi uzun boylu, mağrur adam alayla, kelimeleri yaya yaya konuşarak; kapıyı ikimizin de yüzüne kapatıverecekmiş gibi bir hamle yaptı. Bunun üzerine öteki feryat figan itiraz ederek zavallı, yoksul bir adam olduğunu, insanları şehir dışında bedava dolaştıramayacağını, benim de herhalde tehlikeli bir cani olduğumu, onun boğazını kesip bir hendeğe attıktan sonra arabayı alarak başka suçlar işlemeye gideceğimi söyledi.

"Şu anda pek tehlikeli görünmüyor," diye kestirip attı uşak. Hemen ardından, omzumda bir el hissettim ve nihayet birinin yardım edeceğini düşünerek umutla başımı kaldırdım. Ama sadece azıcık doğrultulduktan sonra öylesine ani şekilde bırakıldım ki, tekrar eski konumuma çöktüm. "İşte, gördün mü... bok böceğinden fazla kuvveti yok..." Bu küçümseyici yorum beni umutsuzluğa sürükledi... Bu iki haydudun insafına kalmıştım... Bir kâbusun içindeymişçesine çaresiz hissediyordum kendimi.

Şoför, "Elbette bir ücret karşılığında, Yönetici'yi herhangi bir tatsızlıktan esirgemek için," beni kente geri götürmeye razı olu-

yordu. Bunu duyduğum sırada şansıma, biraz daha serin, kokusuz bir esinti beni canlandırdı; saçımı ıslak alnımdan geriye doğru iterek yerimde doğruldum. Neyim vardı benim? Hiç mücadele etmeden teslim olacak kadar bütün yetilerimi kayıp mı etmiştim? Aksesuar kutusundan çıkma bir nesneye benzeyen bıyık tekrar dikkatimi çekti – bu sefil ikilinin, onuncu sınıf, şarlatan bir oyuncuyla kibirli bir uşağın işimi bitirmesine izin mi verecektim?

"Mektup!" diye haykırdım ansızın, oldukça yüksek sesle, net olarak, adamların ikisi de şaşkınlıkla bana baktı. Birden orada bulunmaya hakkım olduğunu kanıtlayabileceğimi hatırlayıp tekrar ceplerimi karıştırmaya başladım, birden kozlar benim elime geçmişti... "Sekreterin yazdığı, buraya gelmemi bildiren mektup... bir yerlerde olacak..." Bu sözlerim üzerine uşağın bozum olduğunu görmek beni memnun etti. Ama kozumu kullanmaya fırsat bulamadan yine üzerime bir halsizlik çökmeye başladı... her şey siliniyor... kararıyordu... kafamın içindeki kesintisiz zonklama, tren tekerleklerinin hâlâ beynimin etrafında döndüğü hissini yaratıyordu. Kaybolmaya yüz tutan bilincime tutunmaya çabalayarak tepemdeki siyah ceketli siluete gözlerimi diktim... bu siluet yine siyahlı bir başka siluetin içinde eriyordu sanki... onunla daha önce düşman bir otoritenin temsilcisi olarak karşılaşmıştım.

Siyah cübbeli zangoç hafızamda netleşmemekle birlikte, zihnim geriye, uzaktaki manastıra ve görmediğim meleklerin yüzlerine gitti... tütsüyle ağırlaşmış karanlığın içinde dört bir yanımdaydılar sanki... hâlâ görünmezdiler, ama hemen el altındaydılar, açabileceğim bir kapının ardında beklermiş gibi. Ne var ki, aynı zamanda, Kartal Yuvası'nın üzerimdeki garip ve güçlü etkisi, yarı bilinçli halimde bile hâlâ devam ediyordu. Gecenin incelen tülünün ardından, kopuk bir parçaya benzeyen kütlenin yükseldiğini gördüm; boyutları büyümüş, çarpılmış, omzunun

üstünden eğilen yargıç dağların boyutuna erişmişti. Karanlık dağılmaktaydı... ama gerçeğe ait şekiller giderek belirginleştiği halde, görünmeyen yüzlerin, daha doğrusu belirli bir yüzün yakınlığı da bir o kadar gerçek gibiydi. Ziyaretime gelen meleğin varlığı gözümde o kadar canlılık kazanmıştı ki, somut dünyanın şekilleriyle güneşinden, ansızın çok yükseklerde beliren çehreye neredeyse şaşırmadan bakabiliyordum... o harika ama tanıdık, neredeyse yarı saydam, sert, doğaüstü bir ışıkla... adeta sonsuzluğun nuruyla parlayan çehre.

Kendi kendime, "Hatırlıyorum..." dedim, oysa aslında kafamda geçmişe ait net bir görüntü yoktu. Sanki melek bir süreliğine ortalıkta görünmemişken şimdi kapıyı açmış, kesin ve mutlak biçimde hatırlanıyordu. Ama... bir melek vardı... bir de gündelik âlem... bunun böyle olmaması gerektiğini hayal meyal hissediyordum; biri öteki kadar gerçek olmamalıydı; bakışlarım göksel nurdan güneşin göz alıcı parlaklığına çevrildi... taşları, yaprakları, siluetleri, taksiyi, evi arıyordu... somut düzlemde etrafımı çeviren her şeyi... ışıklı hayal-ziyaretçimin akıldışı, aşikâr çehresiyle bağdaşabilecek bir şey bulmaya çalışıyordu nafile – ansızın bağlantıyı buldum, her şey birbiriyle uyumluydu, her şey yerli yerine oturdu. O anda, o özel ruh halinde müthiş bir gerçeği algılamış gibiydim; bununla birlikte, başka koşullarda veya başka bir zamanda bana aynı görünüp görünmeyeceğinden emin değildim, o sırada bile. En azından o an için her şey şu cümleyle açıklanıyordu: "İkisi aynı varlık..." Dostum ve velinimetim olan kişinin orada göksel bir ihtişam içinde, güneşten daha parlak durduğunu görünce benliğimi harika bir mutluluk dalgası kapladı. Onu tanıyışım öylesine kesin bir şekilde olmuştu ki, şaşırmamıştım bile; sanki başından beri biliyordum; bu bilgiye geçici bir süre ulaşamamıştım, o kadar.

Karşımdaki görüntü dışında hiçbir şeyle ilgilenmek istemiyordum. Bu esrarengiz velinimet-göksel konuk bileşimini seyrederken mutluydum, kendimden geçmiş haldeydim... hayallerimi süsleyen bütün kahramanların muhteşem bir şahısta toplanmış hali. Ne var ki, maddi düzlemden gelen ve giderek daha iddialı olan müdahaleleri engelleyemiyordum... dikkatime yersiz ayrıntılar dayatılıyordu. Uşağın eğilip yere düşmüş olan paltomu kaldırdığını, bir yandan efendisiyle konuşurken bir yandan da paltomun tozunu silkelercesine pat pat vurduğunu istemeyerek fark ettim. Uşağın ait olduğu dünyayı gördükçe meleği daha az görüyordum... melek giderek adamın derinliklerine çekilmekteydi... sonunda onu tamamen gözden kaybettim; neredeyse korkutucu bir ışıltıyla parlayan gözleri içerideki meleğin varlığına işaret eden tek şeydi.

Ancak bu ışıltı bana yöneldiğinde, bir projektörün kör edici niteliğine büründü, benimle her tür güvenilirliğin arasına girdi. Eski patronumun hoş, zayıf çehresinde gördüğüm şeyden de, görmeyi beklediğim şeyden de emin olamıyordum. Niçin buraya oturmuş salak gibi aval aval yüzüne bakıyordum? Konuşmaya, ayağa kalkmaya çabaladım. Ama gücüm yetmeyince vazgeçmek zorunda kaldım. O çok iyi hatırladığım sesin, sanki çok uzaklardan gelircesine, uşağın anlattıklarını sert ve otoriter bir tonda kestiğini duydum:

"Bırakın şimdi bunları. Eve götürün onu."

Yönetici'nin uzun silueti gökyüzü fonunda dalgalarla boğuşan bir geminin direği gibi sallanıyor, bense çaresiz ve sessiz, tepesine şoför kepi oturtulmuş bir telgraf direğinin bana yaklaşmasını seyrediyordum. Yeni hayatıma bu onur kırıcı biçimde, yapraklarının yarısı döküldüğü halde o gülünç beyaz gül hâlâ yakama takılı, uşakla şoför tarafından çuval gibi taşınarak girmek zorunda kaldım.

Kim bilir ne kadar gülünç göründüğümü belli belirsiz algılıyor, utanmam gerektiğini biliyordum. Ama daha fazla bir şey hissedemeyecek, düşünemeyecek kadar kötü durumdaydım. Kendimi beni taşıyanların güçlü kollarına bıraktım ve karanlık verandadan geçerken, Yönetici'nin hoşgörülü sesinin, "Haydi bakalım, içeri, kılıksız adam," dediğini duydum.

dört

Bitkinliğin sadece ertelediği utanç duygusu, uzun bir uykudan uyanır uyanmaz bir tokat gibi çarptı yüzüme. Uyandığım anda aklımdan geçen ilk düşünce, yeni işime, yeni hayatıma ne kadar feci bir biçimde başladığım oldu. Keşke olanları bir şekilde silebilseydim... geri dönüp baştan başlayabilseydim... Ama uzun saatler boyunca derin derin uyumak bana iyi gelmişti; kararlı bir sağduyuyla, insanın olup bitmiş, değiştirilmesi imkânsız şeylerden pişmanlık duyarak enerji harcamasının anlamsız olduğunu söyledim kendi kendime.

Yattığım yerde doğrulup etrafımı incelediğimde odanın büyüklüğü ve ihtişamı beni şaşırttı; her bakımdan evin önemli konuklara ayrılmış büyük yatak odalarından birine benziyordu – bir kütüphaneci için kesinlikle fazla debdebeliydi. Bunca şaşaa beni ister istemez tedirgin etti biraz. Ama hizmetkârların beni ilk karşılarına çıkan odaya bırakmış olacaklarını söyledim kendi kendime ve rahatlamış gibi yaparak pencereden görünen manzaraya baktım. Olduğum yerden, bahçenin yüksekçe yamaçlarını görebiliyordum; çok sayıda döner püskürteç, günbatımının yumuşak ışıltısında parlak su damlacıklarını çiçeklerin, yaprakların üzerine yağdırıyordu.

Demek bütün gün uyumuştum... bu da beni hafiften rahatsız etti. Ama dikkatim önce açlık duygusuyla, hemen ardından da,

yatağımın yanında gördüğüm, üzerinde birkaç sandviç ve bir kahve termosu bulunan tepsiyle dağıldı. Zenginlik ve lüksten o kadar uzun süre uzak kalmıştım ki, bu tür ayrıntıların genellikle personelin gündelik görevlerinin bir parçası olduğunu unutup bunu Yönetici'nin benim durumumla bizzat ilgilendiğinin kanıtı olarak yorumladım ve aynı anda hissettiğim minnet ve sadakat dışında her şeyi unuttum. Tutkulu bir sadakatle geleceğimin tamamını sevgili velinimetime adadım; daha şimdiden hayat boyu karşılığını ödeyemeyeceğim kadar iyilik etmişti bana. Gizli düzlemdeki deneyimlerimi net olarak hatırlamadığım, garip ikili görüşümü aslında unuttuğum halde derinden etkilenmiştim ve garip bir doğruluk hissiyle doluydum – başından beri izlemem gereken yola nihayet girmişim gibi. Bu duyguyu hiç mi hiç anlamadan kabullenebiliyordum, çünkü anlamak gereksizdi, bu duygunun içinde mutlak bir güven ve coşku vardı. Sandviçlerimi yerken sanki sihirli kanatlar beni havaya kaldırıyor ve koruyordu. Ama bu harika, tasasız ruh hali son lokmayla birlikte sona erdi; boşalan fincanımı tepsiye bırakırken sihirli kanatlar sessizce çırparak uzaklaştılar.

Büyük odanın sessiz ihtişamı içinde, bir şekilde harekete geçmem gerekecek olan ânın yaklaştığını fark ediyordum. Kapıya baktım; keşfetmek istemediğim belirsizliklere açılırmış gibi bir hali vardı. Tanımadığım bu evin daha derinlerine girmek konusunda net bir isteksizlik hissettim ve o ânı biraz geciktirmek için pencereye gidip dışarı baktım.

Güneş batmak üzereydi, ama eğik ışınları hâlâ bahçenin yüksek noktalarını altın yaldıza boyuyor, hareketli damlacıklarda gökkuşakları oluşturuyor ve daha alçaktaki yamaçları kaplamış olan koyu gölgelikleri yakarak deliyordu. Manzaranın güzelliği nefes kesiyordu, bununla birlikte etkisi tam anlamıyla hoş

değildi; hem büyüleyici, hem de itici buluyordum görüntüyü. Yüksekteki pencereden sanki aşağıda gerçekdışı, rüya gibi harika bir şeye bakıyordum, kolaylıkla kâbusa dönüşebilecek bir rüyaydı bu. Kelimelerle tarif edilemeyecek kadar güzeldi, bununla birlikte mutlak kıpırtısızlığında, dağlık manzarada dikkati çeken cansızlığın aynısını çağrıştıran garip ve rahatsız edici –hatta biraz tekinsiz– bir şey vardı. Gözlerim suya çevrildi, çünkü diğer hiçbir şey gerçekten canlı gibi görünmüyordu. Tek bir kuş, tek bir ses duyulmuyordu. Sadece su hiç durmadan fısıldıyor, boş havada kaçak desenler çiziyordu. Ansızın ölü bir şeye bakıyormuşum duygusuna kapıldım – sanki batan güneşin parıltısı bir tahnit sıvısıymış gibi kendi mükemmelliğinin içine gömülmüş bir manzara. İş başında gördüğüm köylüleri hatırladım, ama görüntülerini gözümün önünde canlandıramadım bir türlü. Manzaranın aşırı mükemmeliyetinde bir kısırlık vardı ve dışarıda gülüp konuşan, çiçek toplayan insanlar hayal etmeyi imkânsız kılıyordu. Bahçe bir resim gibiydi, tamamlanmıştı ve değişmesi mümkün değildi... dağların korkunç taşları kadar ölüydü ve bir bakıma o kadar da korkunçtu...

Güneş çok ani biçimde yok oluverdi; birden üşüyerek odaya döndüm, "Artık giyinsem iyi olur," diye düşündüm. Saat kaçtı sahi? Saatim durmuştu, odada saat yoktu, evin diğer bölümlerinde herhangi bir hareket olduğuna dair bir ses de yoktu. Mutlak ve görünüşe bakılırsa bozulması imkânsız bir sessizlik, her yanı saydam bir kubbe gibi örtüyordu. Devasa dolapları açarak giysilerimi aramaya başladım; çekmeceleri açtım, ama her şey alıp götürülmüş gibiydi. Bir atın, binicisinin ve bütün malzemelerinin rahatlıkla sığabileceği büyüklükteki, güzel kokulu sedir dolaplarda askı ve koku torbacıklarından başka şey yoktu.

Mantıklı olan davranış, zili çalmaktı, ama uşak personelin geri kalanına beni kötülemiş olmalıydı, o anda düşmanca davranışla-

rıyla başa çıkamayacağımı hissettim. Bunun sadece elverişli bir bahane olduğunu fark ederek derhal Yönetici'yle konuşmamın elzem olduğunu anladım, gelişimde yaratmış olduğum olumsuz izlenimi gidermem gerekiyordu. Aklı başında, gereği gibi davranabilecek, güvenilir biri olduğum ve önceki durumumun sadece uzun yolculuğun yorgunluğundan kaynaklandığı konusunda onu ikna etmeliydim. Zaten fazlasıyla zamanı boşa harcamıştım. Saatler boyunca uyuyup olanlar konusunda uşağın yorumunu düzeltmemem hataydı. Olaylarla ilgili kendi yorumumu derhal sunmadığım takdirde herkesin kafasında benim sarhoşluk yüzünden bu halde olduğum sabitleşecekti.

Ani ve yanıltıcı bir kararlılıkla parmağımı zile bastırdım. Birkaç saniye sonra içeri giren adamın üstünde beyaz bir üniforma vardı ve –uşakla şoförün aksine– istasyonun önündeki çiçekçi kadınla aynı esmer tenli köylülerdendi. Ama çiçekçi kadının benimle son derece akıcı ve rahat konuşmuş olmasına karşılık hizmetkâr dili konuşmakta zorluk çekiyor gibiydi, oysa tutumu hiç de düşmanca değildi. Alçakgönüllülüğü belirgin ve hatta acıklı biçimde samimiydi; gözleri yerde, ellerini önünde kavuşturarak giysilerimin temizlenip ütülenmek üzere götürüldüğünü ve sabah geri getirileceğini açıkladı zar zor.

"Sabah mı!" diye haykırdım, ne yapacağımı bilemeyerek. "Ben ne giyeceğim şimdi?"

Adam sözlerimi azar zannetmiş olacak ki, gergin bir tavırla özür dilemeye girişti; bunun üzerine gülümseyip şakalaşarak, "Aşağı pijamalarımla inemem herhalde, değil mi?" dedim. Asık suratı zaten beni tedirgin etmişti, onu rahatlatmak istiyordum sadece.

"Efendim akşam yemeğini burada yiyeceğinizi düşündü," diye cevap verdi gülümsemeden, önceki gibi boynu bükük bir tavırla.

"Aşağı inemeyecek kadar yorgun olacağınızı düşündü." Bu sözleri ezberlemişçesine, daha açık seçik biçimde söyledikten sonra odadan çıktı; hemen ardından, servis arabasıyla gelerek hafif bir akşam yemeği getirdi.

Açlığım geçmişti, hizmetkâr gittikten sonra sadece birkaç lokma yiyebildim. Yemek yiyemeyecek kadar endişeli ve dertli durumdaydım. Yönetici'nin beni kasten, kendimi tekrar, belki bu kez misafirlerin yanında rezil ederim korkusuyla odama kapatmış olabileceği gelmişti aklıma. Huzursuz, tedirgin bir halde volta atmaya koyuldum; bir an ortalıkta görünmeyeceğime seviniyor, hemen ardından, burada, yukarıda kalmaya devam ettikçe itibarımın geri dönüşsüz biçimde sarsıldığını düşünüyordum. Acaba aşağı inmek konusunda ısrar mı etmeliydim? Kararsızlığın verdiği sıkıntıdan başım ağrıyordu. "Adam servis arabasını almak üzere gelinceye kadar bekleyeyim, ona Yönetici'den benimle daha sonra görüşmesini rica etmesini söyleyeyim." Bu makul bir ara yol gibi geldiğinden, biraz uzanıp gevşeyebileceğime hükmettim. Niyetim gözlerimi birkaç dakikalığına kapamaktı sadece, ama neredeyse yatar yatmaz yine derin bir uykuya daldım.

Tekrar uyandığımda birkaç saat uyumuşum gibi geldi. Servis arabası gitmişti, bunun dışında, odada tanımlayamadığım bir değişiklik daha vardı. Bu şekilde sabahtan önce velinimetimi görme umudumu kaybettiğim için kendime kızarak kalktım ve huzursuzca pencereye gittim. Fakat burada da o egzotik çiçeğin baygın, tatlı kokusu karşıladı beni; cenazelerde çürüme kokusunu gizleyen ağır kokulu çiçekleri hatırlatıyordu. Dışarıdaki gümüşi-siyah yapraklar da cenazeyi çağrıştırıyordu, gecenin tamamı devasa bir katafalka benziyordu; pencereye sırtımı döndüm.

Ardından, daha önce fark etmediğim, çok koyu renkli bir resmi incelemeye koyuldum, başucu lambasının solgun ışığında

neyi temsil ettiğini bile seçemiyordum. Ama ansızın, uykuya daldığımda resmin orada olmadığına hükmettim, odada bir şeylerin değiştiği yolundaki duygum onun varlığından kaynaklanıyordu. Ama bu ne saçma bir fikirdi, ben uyurken ne diye biri içeri girip duvara bir resim assındı ki? Zaten epeyce gürültü çıkarmadan resmi asmak imkânsızdı, o zaman da uyanırdım, duvara bir çivi çakılmış olmalıydı, kim olsa böyle bir sese uyanırdı. Yine de, bütün saçmalığına rağmen nedense bu fikri bir türlü kafamdan atamıyordum. Tekrar uzanıp uyukladım, resim rüyalarıma girip durdu, uyanık olduğum bir anda, sabah ilk iş resmi iyice incelemeye karar verdim.

Ne var ki gün ışığında bile, bir portre olduğu seçilebiliyordu ancak. Koyu renk fon, çehrenin çizgilerini karartıyor, ayrıca karmaşık bir çizgiler ağı, sanki yüz bir tülün ardında gizleniyormuşçasına görmeyi zorlaştırıyordu. Bir an güneş tam resmin üstüne vurdu... o sırada garip biçimde tanıdık, ışıklı, elmacık kemikleri çıkık bir çehre çıktı ortaya; bir insana ait olmamakla birlikte bu yüz beni bir çığlık gibi irkiltti. Sonra güneş resmi yalayıp geçti, görüş açım değişti; karşımdaki, zangocun kartpostalında gördüğüm, beni şaşırtan yüzdü... bir kez daha irkildim. Bir an, son derece anlamlı ve esrarengiz bir şeyin gölgesini hissettim. Ama sonra durum gündüz düzlemine geri döndü. Karışık izlenimlerimden geriye kalan, vitraylı penceredeki çehreye benzerlikti sadece; bu da şaşırtıcı sayılmazdı, çünkü bunlar çok ünlü vitraylardı – röprodüksiyonlarına her yerde rastlamak mümkündü.

Hiç yoktan işaretler, belirtiler gördüğüm için kendime hafifçe sinirlendiğimden, hizmetkâr giysilerimi getirdiğinde dikkatim dağıldığı için sevindim. Dostane bir ilişki kurmaya çalışarak adama adını sordum, konuşmayı uzatmamı engelleyen bir tonda, "Upjohn" cevabını aldım. Köylü hizmetkâr bu sabah sohbete

iyice hevessiz görünüyordu; ya aksi bir adamdı ya da dilimizi konuşmakta çok zorlanıyordu. Sonuçta fazla uzatmadan onu gönderdim.

Artık temiz, dinlenmiş ve doğru düzgün giyinmiş olduğumdan daha kendime hâkim olduğum ve kendi kendime saçmaladığımı söylediğim halde, odamdan çıktığımda bir huzursuzluk vardı hâlâ üzerimde, sanki yaşayacağım evi keşfetmekten ziyade düşman arazisini keşfe çıkmış gibiydim. Saatin erken olduğunu bildiğimden, Upjohn'ın talimatları doğrultusunda yemek salonuna kasten ağır ağır yürüyor, dikkatimi çeken nesneleri durup inceliyordum. Kimseyle karşılaşmadım, hiçbir ses duymadım. Ev terk edilmiş gibiydi. Saatim kahvaltı saatini gösterdiğinde bile oyalanmaya devam ettim; kendimi yatılı okula yeni gelmiş bir çocuk gibi hissediyor, bilinmeyen davranış kurallarını kazara ihlal etmekten korkuyordum. Geç de kalmamalıydım, erken de gitmemeliydim; öte yandan tam vaktinde gitmek de doğru görünmüyordu. Kararsızlığım, bir zamanlar, hayatı varlığımın arzulandığını bildiğim bir oda gibi gördüğüm dönemde sahip olduğum güvene tekrar kavuşup kavuşmayacağımı merak etmeme yol açtı.

Son derece ağır bir kapıya varmıştım, ancak gerçekten güç kullanarak açılabilen kapıyı açarken harcadığım çaba çekingenliğimin neredeyse tamamını alıp götürdü. Kapının öteki tarafında, kilise kadar büyük, tonozlu tavana yükselen yaldızlı org borularıyla uyandırdığı kilise duygusu pekişen ana salonun üzerinde, lambri duvarlı bir galeride buldum kendimi. Kapının bu yanında bütün atmosfer tanımlayamadığım bir biçimde, inceden değişmiş gibiydi. Merdiven iki zarif, kanadı andırır koldan salona iniyordu; merdivenin altında durup hayretler içinde etrafımdaki sayısız değerli ve güzel nesneye baktım. Tıpkı bahçede olduğu gibi, burada da, tezattan kaynaklanan, beklenmeyenin –sihirli

imkânsızlığın– çarpıcılığı vardı. Dışarıdan bakıldığında, dağlardaki kaya kütlelerinden farksız olan yapının bu hazineleri barındırdığı konusunda hiçbir ipucu yoktu. Bununla birlikte yine edindiğim izlenim temelde hoş bir izlenim değildi. Dev salonun paha biçilmez eşyaları kullanılmak üzere orada bulunmuyordu sanki; bir müzedeki eşyalar gibi soyut bir dekoratif tasarıma uygun olarak sergilenmekteydiler ve çiçekler bile buna dahildi – tek tek her gonca yapay görünecek kadar mükemmel, sapları tel bağlanarak tam istenen açıda bükülmüş, görkemli vazoların konumu hesaplanmıştı. Dinsel yapı benzerliği, çiçeklerin anormal derecede kıpırtısız havayı tütsü gibi ağırlaştıran kokularıyla da pekişiyordu; içerisi, sanki dondurularak hem sterilize edilmiş, hem de hareketten yoksun kılınmışçasına anormal serin ve temizdi.

Ansızın adımı duyarak irkildim, salonu dolduran şaşırtıcı hazinelerin arasında etrafıma bakındım ve ilk anda göremediğim, dikkati çekmeyen bir kıyafet giymiş genç kadın, hemen beni yanına katıp yemek salonuna götürdü. Dikkati çeken tek yanı, alçakgönüllü ve ciddi tutumuyla birlikte, neredeyse Quaker'lara yakışır bir ılımlılık ve edep duygusu uyandıran beyaz yakalı gri elbisesinin aşırı sadeliğiydi. Yirmi kişilik bir masada karşısına oturduğumda, bunca şatafatın ortasında sıkışıp kalmış, bizim gibi iki mütevazı şahsın görüntüsüne içimden güldüm ister istemez.

Genç kadın aramızda bulunan yiyeceklere buyurmamı söyledikten sonra başka bir şey konuşmadı. Onun kim olduğunu merak ediyordum, sessizliğine biraz şaşırmıştım, sık sık bana baktığına göre, çekingenlikten ya da ilgisizlikten kaynaklanmıyordu belli ki. Bu sefer ölçülü görüntüsünün yanıltıcı olduğu duygusuna kapıldım. Fazlasıyla parlak gözleri ve bütün köylüler gibi esmer olan teni elbisesinin ciddiyetiyle o kadar çelişkiliydi ki, bu elbiseyi kendisine yakışmayan Quaker rolünü oynayabilmek için giydiği-

ni düşünmeye başladım, gizlemeye çalışmadığı bakışları rolle hiç mi hiç uyumlu değildi. Hatta bakışlarının cüretkârlığı, dakikalar geçip de konuşmamayı sürdürdükçe beni biraz tedirgin etmeye başladı. Kafasından neler geçtiğini hayal edemiyordum, bana öyle geliyordu ki, avantajlı konumunu sonuna kadar değerlendirmeye kararlıydı ve beni zor durumda bırakmanın tadını doyasıya çıkarıyordu. Sinirlenmeye başlamıştım ve onunla daha fazla yalnız kalmak istemiyordum; Yönetici'nin nerede olabileceğini, odada niçin hizmetkâr bulunmadığını merak ediyordum.

Kız, düşüncelerimi okumuş gibi, "Hazır olduğunuz zaman biraz konuşmamız gerekiyor. Hizmetkârları onun için gönderdim," dedi.

Onayladığımı belirten bir ses çıkardım ve devam etsin diye bekledim. Ama o, belli ki esrarengiz ve kışkırtıcı olduğunu düşündüğü buğulu, yarı gülümser bir bakışla yetindi sadece; bu bakış, güzel, zarif bir kadının hakkıydı – onun haşarı çingene çehresinde gülünç görünüyordu. "Bir artistten kopya etmiş olmalı," diye düşünüp içimden güldüm. Aynı anda bir yabancı olan bana karşı ne sevecen ne de nazik sayılabilecek davranışı sabrımı taşırmaktaydı aslında. Yine kim olduğunu merak ettim. Ve o da yine, sanki telepatiyle, dile getirmediğim sorumu cevapladı. "Ben sekreterim." Bu sefer düşüncelerimi okumasından etkilenmemiştim, çünkü zihnim ilk mektubuma yazılan muğlak ifadeli cevaba atlamıştı; münasebetsizce kaybolmuş olan cevaba. "Demek ki o..." Aslında "mektubu yazan sizdiniz," diyecektim, ama tekrar düşünüp savunmaya geçerek sustum.

Biraz sonra kız, "Size bir mesajım var," dedi. Ama hâlâ avantajlı konumundan vazgeçmek istemeyerek bana işkence olsun diye uzun bir ara verdi; nihayet, muzipliğine karşı ilgisizmiş gibi yapmayı daha fazla sürdüremeyerek mesajın ne olduğunu, kimden olduğunu sormak zorunda kaldım.

"Yönetici'den elbette." Bunu, hiç beklemediği bir anda bir yetişkine el şakası yapan bir çocuğun zafer duygusuyla söyledi. Ama ben artık kendi uyarıcı telaşımdan başka şeyi fark edecek durumda olmadığımdan, aceleyle sordum: "Bu sabah kendisini göremeyecek miyim yani?"

"Uçak kiralamadığınız takdirde, hayır."

"Ne? Kartal Yuvası'ndan ayrıldı mı gerçekten?" Soru şeklinde ifade edilmiş olmasına rağmen, bu aslında öncekilere eklenen bir talihsizlik karşısında kapıldığım dehşetin dile getirilişiydi ve bu talihsizliğin, bir gece önce uyuyacağıma velinimetimle görüşmek konusunda ısrar etmiş olsam, kolaylıkla önlenebileceğini düşünüyordum. Işin kötüsü, o sırada da bundan belli belirsiz şüphelenmişim gibi geliyordu bana... acaba mizacımda beni baltalamaya, büsbütün mahvetmeye kararlı, şeytani bir terslik mi vardı?

Bu düşüncelerden bezgin düşüp nerede olduğumu bile unutarak ayağa kalktım ve uzun yemek salonunda volta atmaya başladım; kaşlarım çatık, ellerim cebimde, gözlerim yerdeydi. Sofradaki kız yüzlerce kilometre uzaktaydı; "Lütfen oturup kahvaltınızı bitirin," deyişini zor duydum. Yanında bulunduğum bir anda iskemleye oturuşum otomatik bir refleks sonucuydu. Bu kez karşımdaki parlak gözler dikkatimi çekti ve ansızın öfke ve hınçla doldum. Yüz ifadesine bakmaya zahmet etmeden, beni kışkırtışıyla uyumlu olduğunu, merakla beni seyredip çaresizliğimin tadını çıkardığını varsaydım. Ona bu tatmini sağladığımı düşünmek beni çileden çıkarıyordu, onun karşısında kendimi nasıl böyle rezil edebilmiştim? Birkaç dakikadır hissetmekte olduğum bastırılmış hınç birden kelimelere döküldü: "Gösteri bitti." Son derece nadir kullandığım soğukkanlı öfke tonu bana sanki başkasının sesi gibi geldi. "Artık şu mesajı iletirsiniz belki."

Kız müthiş şaşırmış görünüyordu. "Şey, evet... tabii... sadece patronun gitmeden önce sizi göremediğine çok üzüldüğünü

söylemem gerekiyordu... Ama ne oldu? Anlamıyorum..." Fal taşı gibi açılmış gözlerle bana bakıyordu, çocuksu masumiyetin kötü bir taklidi olarak gördüğüm bu ifade beni daha da kışkırttı. Türlü çeşitli eski tatsızlıklar mezarlarından çıkıp bana daktilo kızların ofisindeki küçük düşürücü konumumu hatırlattı. Yönetici mesajı sekreterle ileterek beni adeta onun emrine vermiş, kaçtığım koşulları yeniden yaratmıştı. "Bilseydim mağazadan ayrılmazdım," diye düşündüm, ardından da şuursuzca: "Bir sonraki trenle geri döneceğim..." Oysa bu imkânsızdı elbette... bütün köprülerimi yakmıştım... Kartal Yuvası son umudumdu. "Burada başarısız olursam hiçbir çarem kalmıyor," diye düşündüm ve tekrar ayağa kalkıp masadan uzaklaşarak salonun en dibindeki pencereye gittim.

Öfkeli hıncım kedere dönüştüğünden artık kendime daha hâkimdim. Bir süre parlak güneşe ve çiçeklere görmeden baktım. Sonra, bütün pencerelerin kapalı olduğunu fark edip sıkıntımı hafifletmenin makul bir yolu olarak en yakındaki pencerenin kulpuna yapışarak sertçe çektim. Bir yandan da, "Burayı biraz havalandırabiliriz herhalde," diye söyleniyordum ki, sekreter şaşırtıcı bir hararetle, "Yapmayın! Ellemeyin pencereleri!" dedi.

Ayağa kalkmış, itaat etmediğim takdirde üstüme atılmaya hazır bekliyordu. Karşı gelemeyecek kadar hayretler içinde olduğumdan sözüne daha sakin bir tonda, ama hâlâ anlayamadığım gergin bir kaygı ifadesiyle devam etti: "Pencerelerin açılmaması gerekiyor!" Esmer teni solmuş gibiydi. Şu anda rol yapmıyordu, davranışında en ufak bir yapaylık yoktu, bundan emindim. Neydi bunca heyecanın sebebi? Şaşkınlıktan kendi dertlerimi unutarak sofraya döndüm.

"Evin bu bölümünün klimalı olduğunu fark etmemiş miydiniz?" Hızla soğukkanlılığına kavuşmaktaydı. "Cihazın çalışmasını denetlemek benim görevlerimden biri – pencerelerin de daima kapalı olması gerekiyor elbette."

Klima: O garip durgun havanın açıklaması buydu demek... tabii ya. Kıza birkaç saniye önce aklıma gelmeyecek bir duygudaşlıkla, daha dostane bir gözle bakmaya başladım. "Korkuyor... birileri gözünü korkutmuş..." Ben bunu düşünürken zihnimin derinliklerinde uşağın uzun yüzünü görür gibi oldum ve sinirlendiğime pişman oldum. Kız bunu hak edecek bir şey yapmamıştı... Odada olmaması gereken salak bir kızcağızdı, o kadar... Hıncımın sebebi onun yanımdaki varlığıydı, Yönetici'nin gittiğini öğrenince ne kadar altüst olduğumu görmüş olmasıydı.

Kızı rahatlatmak için gülümseyerek tekrar yerime oturdum. Onun tuhaf çıkışı aramızdaki gerginliği gidermişe benziyordu. Deşmeye zahmet etmediğim belli belirsiz bir tekrar duygusuyla, ikimiz de duygularımıza kapıldığımıza göre artık eşit koşullarda olduğumuz geçti aklımdan. Artık kızmadan konuşabiliyordum, o da ortak patronumuzun alışkanlıklarına ilişkin sorularıma cevap verirken daha rahat görünüyordu, tavrı çok daha doğaldı. "Yönetici sürekli gelip gider... bazen haftalarca yoktur, bazen sadece birkaç gün. Ne zaman döneceğini hiçbir zaman bilmeyiz, ta ki odasını hazırlamamız için talimat gönderinceye kadar..." Bu üçüncü şahısla ortak ilişkimiz ansızın aramızda bir dayanışma doğurmuştu sanki. Sekreterin niyetinin beni desteklemek olduğunu anladığımdan, duraksayarak, "Dün geldiğiniz sırada olanlardan ötürü endişeleniyorsunuz, değil mi?" dediğinde bile kızmadım. Sessizce başımı sallayarak onayladım. "Hiç gerek yok," diye temin etti beni, içtenlikle, gerçekten benim iyiliğimi istercesine. "Yönetici her konuda anlayışlıdır..."

Ne var ki varış faciası artık benimle muhatabım arasına girmişti, kız giderek karşımda silikleşti... önemini kaybedip uzaklaştı. "Hiç değilse gideceğini bilseydim," diye mırıldandım, yüksek sesle düşünerek.

"Herhalde kendi de son dakikaya kadar bilmiyordu..." Kız beni rahatlatmaya çalışıyordu, ama ben bunu takdir edemeyecek kadar endişeliydim. Onu dinlemiyordum, az sonra da unuttum... sesindeki bir değişiklik dikkatimi çektiğinde sadece son kelimelerini işittim: "...size bunu bıraktı." Bana bir zarf uzatmakta olduğunu görüp bir şey söylemeden aldım ve yine konuşmadan yırtarak açtım. Kabalığım bilinçli değildi. O anda gözüm velinimetimin yazmış olduğu birkaç satırdan başka şey görmüyordu; patronum kendisi dönünceye kadar kendimi Kartal Yuvası'nda misafir olarak görmemi ve canım ne istiyorsa onu yapmamı söylüyordu – kentteki dükkânlardan bir ihtiyacım olursa ev hesabını kullanabilecektim. Bundan daha nazik, daha düşünceli bir davranış olamazdı, öyleyse içimdeki baskın duygu niçin hayal kırıklığıydı?

"Her neyse, daha fazla oturamayacağım. Yapılacak işlerim var."

Sekreterin sert tonu kabalığımı fark etmemi sağladı ve onun ayağa kalktığını görünce ansızın pişmanlığa kapılıp ben de fırladım ve onun peşinden kapıya gittim. Kız benimle ilgilenmiş, beni neşelendirmeye çalışmıştı, bense onu küçümseyip yok saymıştım... çok kötü etmiştim gerçekten... adını sormak zahmetine bile katlanmamıştım... sorarken bir yandan da beceriksizce özür diledim: "Affedersiniz... lütfen kusuruma bakmayın... tamamen dalgınlıktan... kabalık etmek istememiştim..."

Kız eli kapının kulpunda, garip, ifadesiz bir tonda, "Adım Penny," diyerek özürlerimin hiç üstünde durmadı. Tavrında bir tuhaflık vardı; o kadar ki, adeta kalıtımsal bir tehlike içgüdüsüyle uyarılmış gibi durakladım. Fakat hemen ardından bana karşı takındığı ani yırtıcılığa hazırlıklı değildim; ateşli atalardan kalma bir şiddet, sesinde ve ifadesinde açığa çıkıyordu. "Niye soruyorsunuz ki? Beni aşağılamaya çalışıyorsunuz –Siz de öte-

kilerden aşağı kalmazsınız... ben de ummuştum ki– sanmıştım ki –Kendiniz kötü duruma düştüğünüz için anlayışlı olacağınızı düşünmüştüm– en azından herkes gibi beni hakir görmenizi beklemiyordum..."

Görünüşü ansızın o kadar vahşi ve ilkel, o kadar yırtıcı olmuştu ki, bana doğru ince ve parlak bir nesneyi uzatınca içgüdüyle bir adım geri gittim. Öldürücü bir silah değil, bir dolmakalem olduğunu görünce çok utandım. "Bu yüzden adım Penny, işim yüzünden,"* diye devam etti, heyecandan benim geri çekildiğimi fark etmemişti. "Bütün sekreterlerin adı Penny'dir... Burada çalışan bütün yöre insanlarının adı işine göre belirlenir –Ne kadar aşağılayıcı olduğunu anlamıyor musunuz? Ne kadar korkunç olduğunu? Insan ilerlemek için ne kadar uğraşırsa uğraşsın hep bu utanç verici, alçaltıcı iş ismi var– tanımlayıcı bir etiket... kurtulmak mümkün değil..." Hıçkırığını bastırmaya çalışarak kapıyı açıp dışarı fırladı.

Perişan hali beni o kadar şaşırtmıştı ki, söylediklerinin anlamını tam olarak kavrayamamıştım. Konuşmasının genel gidişatını izlemiştim, ama sözleri olağanüstü galeyanına uygun bir ses fonu gibi gelmişti kulağıma –bir tür hezeyan–, dramatik bir konuşmadan bölümleri ezbere okurmuş gibi. Ancak neredeyse ağlamakta olduğunu ve duygularından ötürü hareketlerinin okul çocuklarını andıran sakarlığını gördüğümde (nedense bu bana biraz dokunaklı gelmişti), hayalî bir olaydan değil, gerçek olaylardan söz ediyor olabileceğini düşünmeye başladım. Hepsi gerçekmiş gibi davranıyordu doğrusu...

Ansızın bu şekilde gitmesine izin veremeyeceğimi düşündüm ve peşinden salona daldım. "Lütfen bekleyin bir dakika, sizinle konuşmam lazım," diye seslendim, cansız varlıkların kritik

---

* *Pen*: kalem

anlarda sergilediği şeytanca engelleyicilikle yolumu kesmek için elinden geleni yapan şatafatlı mobilya ormanının arasında kendime yol açmaya çalışarak. "Sizi küçümsemiyorum elbette – niçin küçümseyeyim? Adınızı sormakla münasebetsizlik ettiysem özür dilerim, ama nereden bilebilirdim? Bu isim meselesini ilk kez duyuyorum ve gerçekten çok şaşırdım..." Neyse ki peşinden koştuğum gri siluet, neredeyse tavana kadar uzanan ve geçit vermeyen lake bir paravanın önünde nihayet durdu. Altın kakmalı koca siyah kanatlar bu ücra köşede ışığın çoğunu emiyordu... birden bir gizlilik hissi duydum... daha derindeki rüya düzlemine ait bir şey... gündelik âlem ve güneş çok uzaklardaydı sanki. "Yönetici'nin böyle bir haksızlığa göz yummasına anlam veremiyorum," diye mırıldandım, Penny'nin esmer yüzünün yine solduğunu fark ederek. İki iri siyah göz deliği olan solgun bir gölgeydi; "Engel olamadı. O da herkes gibi sistemin kurbanı," diye cevap verdi. Fısıltıyla konuşuyordu; koyu gölgelerin ve gizlilik duygusunun içinde fısıltıyla söylenen bu sözler beni dehşete düşürdü. Söylediklerine inanmıyordum; fikrimi kabul ettirmek için gereğinden daha yüksek sesle konuştum: "Ama nasıl olur?" Sessizliğin ortasında sesim bir haykırış gibi çıktı. Ve sanki gürültü bir büyüyü bozmuş gibi Penny dönüp paravana dokundu... kanatlardan biri dışarı doğru açıldı ve Penny geçer geçmez de tekrar kapandı.

"Ne kadar saçma ve çocukça bir numara," diye düşündüm, ortadan yok olma numarasının kendisinden çok, buraya gelişimden beri bütün olaylarda mevcut olan, taksi şoförünün bıyığıyla başlayıp ısrarla devam eden tiyatrovari yapaylığı ansızın fark edişime sinirlenerek.

Paravanı inceleme zahmetine girmeyip oradan uzaklaştım. Kafam az önce dinlediğim inanılmaz hikâyeyle meşguldü ve

anlatılanlara inanmamayı çok istiyordum; inanmamak için de elimden geleni yaptım, inanılır gibi olmadığını söyledim kendi kendime. Mesele de buydu zaten, *fazlasıyla* inanılmazdı, uydurma olamayacak kadar inanılmazdı. Ayrıca Upjohn'ın tutumuyla bire bir örtüşüyordu. "Bana ne? Beni ilgilendirmez," diye düşünerek kararlı adımlarla merdiveni tırmanmaya koyuldum. Ama adımlarım giderek yavaşlayıp kararlılığını kaybetti ve sonunda tamamen durdu.

Niçin endişeli ve şüphelerle dolu olduğumu anlayamıyordum; oysa bundan önceki kasvetli hayatımla karşılaştırıldığında şu andaki konumum (çılgınca bir ânımda aklımdan geçenlere rağmen) cennetti adeta. Kendimi rahatlatmak üzere zihnimi her zamanki gibi velinimetime çevirdim, mektubu elimdeydi. Birkaç dakika boyunca merdivende durup o birkaç satırı sanki aralarına görünmez mürekkeple bir mesaj yazılmış ve bakışlarım o mesajı ortaya çıkarabilirmiş gibi inceledim. Ama yazılı olanlardan başka şey görünmedi. İçimi çekip işimden bahsedilmemiş olmasının tuhaflığını düşündüm... en azından görevlerimin genel hatlarıyla belirtilmesini beklerdim. Neden kendimi misafir olarak görmem söyleniyordu? Ya canım ne istiyorsa onu yapmamla ilgili cümlenin anlamı neydi? Işe kendi kendime mi başlamam gerekiyordu? Ilk bakışta gayet basit ve dostane olan not, şimdi sorunlar ve belirsizliklerle dolu görünüyordu. Şüphelerimi yok edeceğine yeni şüpheler ekliyordu; kâğıdı aceleyle katlayıp zarfına koydum. "Penny'ye sorsam iyi olacak"tan başka bir karara varamayarak merdiveni çıkmaya devam ettim. Benden ne beklendiğini o biliyor olabilirdi.

Sekreterden daha bir dakika önce salonda ayrılmışken, merdivenin tepesine vardığımda onun kolunun altında bir evrak çantasıyla, seri adımlarla galeride bana doğru ilerlediğini görünce

şaşırdım. Az önce bana oynadığı oyunun anısı zihnimde taze, olduğum yere çakılıp ona bir şey danışmak istediğimi söyledim kendisine.

"Başka bir zaman," dedi başını iki yana sallayarak. "Şu anda vakit ayıramam." Daha sonra konuşacak bol bol zaman olacağını da ekledi. Hiç hareket etmeden, konuşmadan, yaklaşmasını izledim; yanı başıma geldiğinde ansızın iki kolumu uzatarak yolunu tamamen kestim; merak ettiğim şeyi öğreninceye kadar geçmesine izin vermemeye kararlıydım. Hiç istifini bozmadan gülümsedi ve tekrar yok oldu – bu sefer kaçtığı kapı dikkati çekmeyen bir perdenin arkasına gizlenmiş olsa gerekti.

Daha önce kızdığım numaranın tekrarı nedense bu sefer bana eğlenceli geldi, hatta bu ikinci baskı o kadar gülünç geldi ki, yüksek sesle gülmekten kendimi alamadım. Onu takip etmeyi, hatta perdenin arkasına bakmayı denemeyip, sebebini pek bilmeden seslendim: "Yine dün gece yattığım odada mı kalacağım?"

"Niye değiştiresiniz ki?" Sesi kalın kadifenin ardından şehirlerarası telefon hattındaki gibi boğuk geliyordu, cümlesinin sonundan emin olamadım, ama şuna benzer bir şeydi: "Bir sorun yok, değil mi?"

beş

Ansızın neşeli bir ruh haline bürünerek şatafatlı odama gittim; her taraf düzeltilmiş, güneşlikler çekilmiş, taze çiçekler yerleştirilmişti. Tek tek her nesnenin ışıldamasını, bütün ahşap yüzeylerin pırıl pırıl parlamasını sağlayan kusursuz temizliğe ulaşabilmek için hizmetkârların yıllarca harcadığı emeğe şaşırıyordum. Ama bu parıltılar, odadaki en önemli nesne olan koyu renkli resmi vurgulamaya yarıyordu sadece; her şey bu resmin hâkimiyetindeydi, beni derhal cezbetmişti.

Resmin karşısına geçtiğimde, derhal o garip atmosferine girerek bulunduğum ortamdan uzaklaştım. Orada daha önce gördüğüm çehreyi şu an göremiyordum, ama ansızın başka, belki daha anlamlı bir keşifte bulunacağıma hükmetmiştim. Duvardaki koyu renk dikdörtgenden yayılan beklenti dolu heyecan bütün benliğimi kapladı. Sanki yalnız ben değil, odadaki, dışarıda, bahçedeki, hatta gökyüzündeki her şey dikkatle bu ifşaatı bekliyordu. Gözlerimin önünde boyaların tonları değişiyordu; koyu renkler açılıp soluklaşıyor, resim belirginleşiyordu; buna rağmen yüz hatlarını saptayamıyordum.

Çehrenin gözümde açıklık kazanması belirli bir anda olmadı. Aniden belirginleştiği izlenimi, görmeyi beklediğim çehre olmamasından duyduğum şaşkınlıktan kaynaklanıyordu belki

de. Bana öyle geliyordu ki, görünürde bir yüz yokken bir anda Yönetici'nin yüzü neredeyse fazlasıyla aşikâr biçimde, karşımda bana bakıyordu; her ayrıntı tam olarak resmedilmiş, adeta şüphe duymam için bana meydan okuyordu. Hemen arkama dönüp gözlerimden şüphe etmeme yol açan değişikliği yaratmış olabilecek bir şey olup olmadığını anlamak için odayı gözden geçirdim. Ama pencerelerin dışında, indirilmiş olan güneşliklerin azalttığı güneş ışığında, her şey önceki gibi pırıl pırıl bir sabah vaktinin parlak, yatıştırıcı gerçekliğini ortaya koyuyordu. Bir vitray meleğinin röprodüksiyonunun, ben kahvaltı ederken niçin emrinde çalışmak üzere geldiğim adamın portresine dönüştüğünü açıklayacak hiçbir şey yoktu.

Ama daha yakından inceleyince, bunun sıradan bir portre olmadığını gördüm; tenin yarı saydam tonlarının ardında sanki ruh bir alev gibi parlıyordu. Esrarengiz, sihirli resim bu noktada beni besbelli ait olduğu öteki âleme götürdü; geçiş nedense, sanki uyuyakalıp rüya görmeye başlamışım gibi bir doğallık ve kolaylıkla gerçekleşti. Başın etrafında usulca titreşerek uçuşan, onu canlı bir haleyle çevreleyen kanat benzeri alevleri seyrederken hayret etmiyordum. Gördüğüm şey kendi hayalimdi: aynı şeklin içinde hem insan hem melek, insan resminin içinden parlayan cisimsiz melek özü. Anlamını doğru olarak yorumlayabilseydim keşke! Ama daha algım tamamlanır tamamlanmaz silikleşmeye başladı. Titreşen kanat alevler küçülüp solgunlaştı, esas resmin giderek koyulaşan renkleri alevlerin azalan dalgalanmalarını söndürdü... sonunda bir tek koyu renk, belirsiz, çerçeveli dikdörtgen kaldı geriye.

Bununla birlikte, kısa süren hayalin (eğer buna hayal adı verilebilirse) etkisi güçlü ve uzun süreli oldu; biter bitmez, hayalin kendisi hatırımdan çıktı, sadece üçümüz aynı büyünün etkisi

altındaymışız gibi Yönetici'yi, resmi ve beni ilgilendiren bir esrar izlenimi kaldı kafamda. Daha sonra, her şeyi tam olarak hatırladığımda, büyü bozulduğunda, nasıl bu kadar kolay kanabildiğime şaşırdım; genelde mizacım gereği inançsız bir şüpheciliğe eğilimliyimdir. Bulabildiğim tek açıklama, Kartal Yuvası'ndaki o ilk hayranlık dalgası içinde, o gündelik hayattan fersahlarca uzaktaki, harikalarla dolu garip ortamda metafizik bir deneyimin gerçekliğine inanmanın kolay olmasıydı.

İnandıktan sonra da, o belirsiz tedirginliğim adeta büyü marifetiyle uçtu gitti, her türlü sorumluluktan kurtuldum. Kendimi velinimetimin ellerine teslim ettiğimi hissediyordum; o her şeyle ilgilenecekti, bense yirmili yaşlarımın başındaki mutlu, umutlu, yakışıklı delikanlı olarak yeniden doğmuşçasına, çekingenlikten eser taşımayarak, neredeyse tekinsiz bir rahatlık, hatta neşe içinde saltanat sürmekte serbest olacaktım.

Bu geçici bir coşku hali de değildi üstelik. Günler boyunca bu benzersiz dertsizliğin, özgürlüğün tadını çıkardım, yaptığımın tamamen yerinde ve doğru olduğundan şüphe duymayışım da mutluluğumu artırıyordu. Yaşadığım uzun talihsizlik, yalnızlık ve çöküntü döneminden sonra kendime güvenimi tazeleyebilmek ve neredeyse altında ezildiğim kâbus benzeri umutsuzluğu kendimden uzaklaştırmak için tam böyle bir izinli mutluluğa ihtiyacım vardı. Dediğim gibi, başlangıçta tamamen doğal gelmişti, ancak bu idili bir süre yaşadıktan sonra bir masalın içinde yaşadığımı hissetmeye başladım; portrenin bu masalda önemli, ama incelemeye kalkışmadığım, anlaşılmaz bir rolü vardı. Anlamaya çalışmak gereksizdi, çünkü velinimetime güvenim mutlaktı ve o her şeye hâkimdi. Ayrıca içinde bulunduğum değerli, rüya benzeri memnuniyeti zedeleme riskini göze almak istemiyordum. Biraz daha derinde, mantıklı benliğim sürekli bu konuyla meşguldü herhalde, ama bunu ancak büyü bozulduğunda anladım.

Yüzeysel olayların iç huzurumu bozamayacağı kadar derin bir vecd halindeyken, Kartal Yuvası'yla ilgili her şeyi aynı boyun eğişle kabulleniyordum; Penny'yle birlikte olağanüstü bir şatafat içinde yediğimiz uzun, özenli yemekler de buna dahildi. İç huzurumun tükenmek üzere olduğunun ilk işareti, bir gün öğle yemeğinde, kızın iki beyaz üniformalı köylünün tuttuğu koca bir tepsideki meze tabakları arasından seçim yapmasını seyrederken ansızın hissettiğim sabırsızlıktı. O zaman bu inanılmaz hayat tarzının daha fazla tadını çıkaramayacağımı birden anladım, yemek töreni baştan aşağı gülünç ve sıkıcı göründü gözüme. Ansızın Penny'nin dikkatli seçimine sinirlenerek bana sıra geldiğinde o kadar dikkatsizce seçtim ki, tabağıma ne aldığımın farkında bile değildim. Sanki kasten kendimi aldatmış, aslında oldukça sıkıcı bulduğum şeylerden zevk alır gibi yapmıştım. "Aslında ben lüksten hoşlanmıyorum," diye düşündüm. "Herhalde fazlasıyla uzun zaman bahtsızlarla bir arada yaşadım da ondan."

O sırada daha derindeki kaygım, beklenmedik şekilde, ağzımdan adeta kendiliğinden çıkan şu kelimelerde ifade buldu: "Benim odamdaki portreyi biliyor musun?"

Yemek salonuyla, aramızdaki konuşmayla hiç ilgisi olmayan resim hakkında bir soru soran sesimi duymak beni bile şaşırttığına göre, Penny'nin hayreti oldukça doğaldı. O resmi özel bir anlamdan arındırmak istercesine, sadece, "Ev portrelerle dolu," diye cevap vermesine rağmen hangi resmi kastettiğimi gayet iyi bildiği yolundaki şüphemin hiçbir dayanağı yoktu.

Bunu epeyce uzun bir sessizlik izledi, konu kapanmış gibiydi. Ama birdenbire konuyu tekrar açma gereği duyarak, "Sözünü ettiğim resim Y...'nin portresi, en azından öyle sanıyorum," dedim; şüpheli sözlerim kulağa çok saçma geliyordu, kızın gülmesi normaldi, ama ben yılmadan devam ettim: "Önce bir rõprodüksiyon

zannetmiştim – emin olamamak sinir bozucu, onun için sordum sana.." Kendi ısrarıma şaşırıyordum; ona gelip resme bakmasını ve ne düşündüğünü söylemesini önerme isteğime de.

Resmi onun gözüyle görmeye aniden heveslenişimi bir şekilde ona aktarmış olmalıyım ki, "Görürsem bilebilirim belki," dedi. "Gelip bir bakardım – tabii başka bir yerde olsaydık eğer." Hizmetkârlar o sırada bir sonraki yemeği getirmek üzere dışarı çıkmışlardı; Penny anlamadığımı görünce resmiyetle, ama daha önce görmediğim biraz çapkın bir ifadeyle açıkladı: "Buradaki insanlar çok mutaassıptır. Senin odana gittiğim görülse feci bir skandal olurdu."

Gülerek olayı şakaya vurmaya çalıştımsa da pek becerememedim, ama aslında münasebetsizliğim yüzünden dehşete düşmüştüm. Her yanımda görünmez tuzaklar ortaya çıkıyordu sanki. Söylediklerim tamamen masumdu, ama sözlerimin, resme olan ilgimin nasıl çarpıtılabileceğini ve sekreteri baştan çıkarıp odama götürmek için bahane olarak görülebileceğini ve ahlaksızlığımın yeni bir kanıtı olarak kullanılabileceğini tahmin edebiliyordum. Kızın bana zarar vermek istediğinden şüphelenmiyordum, doğruyu söylemek gerekirse buna inanamazdım. Öte yandan ondan emin de değildim ve benim konumumdaki bir insan riske girmeyi göze alamazdı. Bundan böyle çok daha dikkatli olmam gerekiyordu.

Derhal yeni bir konu açıp söylediklerimi unutturmayı umarak, düşünmeden işimle ilgili bir konuşmaya daldım; konu ansızın bana acil gibi gelmişti, oysa rüyayı andıran aylaklığım boyunca hiç aklımdan geçirmemiştim. "Kütüphanede çalışmaya bu öğleden sonra başlamamam için bir sebep var mı?" diye sordum.

Penny'nin yüzünde beliren, bana hep sahte ve özentili gelen o boş, çocuksu, şaşkın bakış, sesinin abartılı masumiyetiyle uyum-

luydu; "Neden kütüphanede? Hangi çalışmadan söz ediyorsun?" dedi, şüphesiz doğal olmayan bir edayla kaşlarını havaya kaldırarak.

"Ben buraya bunun için geldim –kütüphanede çalışmaya– değil mi? Bir ara başlayacağım nasılsa, niye bugün başlamayayım?" Kayıtsız ve neşeli bir tonda konuşmak için elimden geleni yaptığım halde kendi sesim bana kötü bir oyuncunun sesi gibi geldi; sanki onun yapmacıklığı bana da bulaşmıştı.

Hemen cevap vermedi; yüz ifadesinin değişmesini seyrettim; yüzüne yerleşen yeni ifadeyi o anda anlayamadım, çünkü konuştuklarımızla ilgisiz görünüyordu. Katiyen düşmanca olmayan bakışları her şeyden çok duygudaşlık ifade ediyordu. Böyle hissetmesi için bir sebep olmadığından, biraz rahatsız oldum; son soruma sadece, "Niye bana soruyorsun ki?" diye cevap verince rahatladım.

"Gerçekten, niye?" diye düşündüm, daha bağımsız davranmam gerektiğini söylemek istediğini varsayarak ve yüksek sesle, "Y.'nin ne yapmamı istediği konusunda sana talimat vermiş olabileceğini düşündüm de. Ama önemli değil. Kütüphanede yapacak iş bulurum nasılsa. Kütüphane nerede bu arada? Henüz rastlamadım," dedim.

"Kendi başına bulman mümkün değil."

Benim pek hakiki olmayan rahat tavrımın tersine, Penny'nin ses tonu kesin bir açıksözlülük çağrıştırıyordu. Yine tedirgin oldum; görünürde zararsız olan bu konuşmaların ardında bir uğursuzluk yattığı fikrini kafamdan atamıyordum.

"Neden?" diye sordum, gözlerimi Penny'ye dikip düşüncelerini okumaya çalışarak.

Ama o, kısaca, "Tartışmanın anlamı yok, vakit kaybı sadece," diye cevap vermekle yetindi. O sırada yalnız olduğumuzdan

tekrar, "Neden?" diye sorabildim. Hizmetkârların varlığıyla kısıtlanmayınca o da duygularını açığa vurdu, "Öf, sus artık!" diye haykırdı. "Israr etmenin ne anlamı var? Zaten kapı kilitli, anahtarı da bende."

"Öyleyse anahtarı veriver," diye tersledim, giderek artan tedirginliğimi öfkeyle bastırmaya çalışarak. "Beni çalışmam gereken mekâna sokmamaya hakkın yok." Ama buna cevabını duyunca, sahte öfkemi daha fazla sürdüremedim, adını koyamadığım endişe duygusu baskın çıktı.

"Seni oraya sokmaya yetkim yok." Penny'nin sesi artık mutsuz ve kaygılıydı; ses tonunda ne sabırsızlık vardı, ne de yapmacıklık. Genellikle kaçırmadığı bakışlarını benden kaçırarak tabağına eğdi. Bir tek soru daha sorarsam tehlikeli bir sırrı açığa çıkaracağım yolunda güçlü bir önsezim vardı. Ama sormadım; sırlarla, tehlikeyle haşır neşir olmak istemiyordum; tek istediğim, itiraf etmem gerekir ki cesurca sayılamayacak huzurlu memnuniyetimin devam etmesiydi.

Bu manevi korkaklıktan biraz utanarak, terasta tek başımıza kahvemizi içerken konuya döndüm. Ama bu kez Penny bana mısın demedi, beni kütüphaneye sokması için ikna etmeye ne kadar çalıştıysam da nafileydi. Söylediğim hiçbir sözün yararı olmadı, hiç taviz vermeyerek inatla benim kütüphaneci olduğuma dair bir talimat almadığını tekrarladı –bu sıfatla bir kez olsun anılmamıştım. İş başvuruma cevaben bir mektup yazılmış olması hiçbir şeyi kanıtlamazdı– üstelik mektubu da gösteremiyordum. Bir kere benim iddia ettiğim kişi olduğumdan nasıl emin olabilirdi?

Bu söylediği o kadar saçma geldi ki, söze dökmediğim telaşımı unutarak bir kahkaha patlattım; Penny'nin sinir bozucu engelleyiciliğine rağmen, hakkımdaki sefil izlenimi beni güldürüyordu.

"Gerçekten de bu işi elde edebilmek için zavallı bir adamcağızı öldürmüş olabileceğimi düşünüyor musun?" diye sordum gülümseyerek, her zamankinden daha dostça bir duyguyla.

Penny cevap vereceğine başını eğdi ve yüzünü saklayarak döşeme taşlarının arasındaki ince aralıklarda biten küçük çiçekli bitkileri incelermiş gibi yaptı. Dümdüz bir yolu andıran bir çizgiyle ortadan ayrılmış, tek tek saçların körpe fidanlar gibi fışkırdığı parlak, düzgün, koyu renk saçlarına baktım. Duruşu, uysallığına rağmen sonsuz bir inatçılık izlenimi uyandırıyordu; onunla konuşmanın ne yararı var aslında diye düşündüm. "Beni dinlemiyorsun bile," dedim yarı gülerek, yarı sinirlenerek. "Ağaçla konuşsam farkı olmaz."

Ama kız sandığım kadar duyarsız değildi. Meğer güçlü duygularla mücadele ediyormuş ve sonunda sabrı taşmış; birdenbire, "Ne oldu sana? Her şeyi berbat etmek zorunda mısın? Dünkü gibi, önceki günlerdeki gibi olamaz mısın sanki?" diye haykırınca şaşırdım.

Cevap veremeyecek kadar serseme dönmüştüm. Rüya halinin yerini daha gerçekçi bir ruh halinin aldığı bu kadar mı aşikârdı? Ayrıca işimle hiç ilgisi olmadığı halde niçin bu ânı seçmişti yorumda bulunmak için? Yüzü hâlâ öteye çevriliydi, şimdi elleriyle de kapatmıştı – belki de yanlış duymuştum söylediklerini. Ama daha sonraki sözlerinde şüpheye yer yoktu.

"O kadar yalnızdım ki," dedi acıklı bir sesle. "Senin gelmen ne büyük bir değişiklikti, bilemezsin – buraya geldiğimden beri hiç kimse benimle konuşmamış, yakınlık göstermemişti."

Konuşma şekli gerçekten dokunaklıydı. Ayrıca kişisel duygularını ifade etmesi de beni etkilemişti, böyle bir şeyi duymayalı o kadar uzun zaman olmuştu ki, bir daha hiç duymayacağımı zannediyordum. Sesin, hayat standardı benimkinden çok farklı,

tam anlamıyla güvenmediğim, benim için özel bir çekiciliği olmayan, olsa olsa hoşgörülü ve arkadaşça duygular beslediğim bir köylü kıza ait olması hiç önemli değildi. Penny bir birey olarak pek umurumda değildi, sadece bana yönelik duygularından etkilenmiştim.

Tepkimin pekâlâ farkında olduğum bencilce niteliğinden utanarak teslim oldum ve gönlünü almaya çalıştım.

"Merak etme," dedim, "artık canını sıkmayacağım." Düşünmeden öne doğru eğilerek omzuna dokundum; kafamı meşgul eden fikirlerin bir bölümü söze döküldü: "Gerçi beni niye kütüphaneye sokmadığını hiç mi hiç anlamıyorum – ailenin kirli çamaşırları kütüphanede durmuyorsa tabii." Yüksek sesle konuştuğumun bile tam farkında değildim, mırıldanmalarımın bir etkisi olacağını ise kesinlikle düşünmemiştim. Penny'nin ansızın ayağa fırlayıp sırf karanlık bazı sırlar olmadığını kanıtlamak için anahtarı alacağını ve hemen o anda beni kütüphaneye götüreceğini söylemesi tam bir sürpriz oldu benim için...

Sanırım beni kütüphaneye sokmayarak görevini yerine getirdiği kanısındaydı, ne var ki ben, onun söylediklerinin sonucunda kendi tavrımın ne kadar daha anlayışlı olduğunu fark ettim ve rahatsız oldum. Onun peşinden koridorlardan geçip merdivenler inip çıktım, sağa sola saptım ve galiba binanın başka bir kanadına gittik. Doğruydu, tek başıma burayı bulmam mümkün değildi; şimdi, yolu biri gösterdikten sonra bile tek başıma bulabileceğimden emin değildim.

Önümden konuşmadan yürüyen kız kimsenin bizi duymaması, görmemesi için bin türlü önlem almak konusunda ısrarlıydı; bana öyle geliyordu ki, olayı kasten büyütüyordu. Ama nihayet loş, küçük bir holde durup çıkardığı bir tomar anahtarı tek tek kapının kilidinde denediğinde, yüzündeki endişeli ifade beni

şaşırttı. Solgunluğunun yarı yarıya yapraklarla kaplanmış bir pencereden içeri süzülen yeşilimsi ışıktan kaynaklandığını kendi kendime söylesem de tedirgindim. Bütün varlığından taşan endişenin farkında olmamak imkânsızdı, beni buraya getirmekle gerçekten evin bir kuralını ihlal ettiğine ve sonuçlarından korktuğuna inanmıştım neredeyse. "Bunu yaptırmamalıydım ona," diye düşündüm. Kartal Yuvası ve sakinlerinin tabi olduğu sistem hakkında o kadar az şey biliyordum ki. Belki evin öteki bölümüne geçmeyi teklif etmeliydim; tam ağzımı açacakken Penny doğru anahtarı buldu ve kapıyı açtı, ben de bir anda yapacağım teklifi unuttum.

Kütüphaneye dışarıdan bakmakla yetineceğime söz vermiştim. Ama hâkim olamadığım bir meraka kapıldım ve Penny ne yaptığımı anlamaya vakit bulamadan yanından geçip kapıdan içeri sızıverdim; kütüphane neredeyse karanlıktı, bütün storlar çekiliydi. Dikkatimi çeken tek nesne, kitaplarla dolu rafların önünde, çalışkan bir devin kel kafası gibi ciddiyetle eğilmiş soluk renkli bir küre oldu; hemen pencereye seğirttim – içeriye ışık girmediği takdirde girmiş olmamın anlamı kalmayacaktı. Elim aşağı sarkan bir ipe doğru uzandı, ama ulaşamadı. Arkamda telaşlı, kayar gibi bir hareket duydum, ardından Penny üzerime atılıp elimi stordan çekti ve kulağıma tısladı: "İkimizi de kovdurmak mı niyetin?"

Kösele kadar güçlü parmaklarıyla bileğimden kavrayıp acıtarak kapıya doğru çekti. Direnme niyetinden çok, şaşkınlıktan ilk anda yerimden kıpırdamadım, bunun üzerine adeta tokmak gibi kullandığı bedeninin bütün ağırlığıyla defalarca üzerime yüklendi; aynı anda öfkeyle, nefesi kesilerek, "Herkes burada olduğumuzu anlasın diye uğraşıyorsun herhalde..." diyordu.

Bunun üzerine teslim olup beni kapı dışarı sürüklemesine izin verdim; derhal kapıyı kapatıp kilitledi; ona hiçbir şey söylemedim, mantıklı biçimde düşünemiyordum; tarlalarda çalışan sağlıklı bir köylü kızı hatırlatan hafif bir ter ve karanfil kokusuyla üzerime yüklenen genç, ufak tefek vücudunun olağanüstü duyusu kafamı karıştırmıştı. Penny benim sersemliğimden yararlanarak hemen oradan ayrılmamız için ısrar etti, kütüphaneci dairesine şöyle bir göz atabildim sadece, küçük, rahat görünümlü odalardı, kendine yeterli bir hayatın bütün ihtiyaçları gemilerdeki gibi düzgün bir şekilde yerleştirilmişti. Geri dönerken hiç konuşmadım, kaygılıydım, sözümden dönmeme yol açan güdüden ötürü pişmandım, çünkü uysal ve itaatkâr olsam daha fazla şey öğreneceğimi anlamıştım. İş işten geçtikten sonra, davranışımın kızı korkuttuğunu ve yine inatçı, engelleyici tavrına büründüğünü gördüm. Şu anda ona yaklaşmak mümkün değildi, en kısa zamanda kütüphaneye tekrar gelme kararıyla yetindim.

altı

Hiç param olmayışı giderek aciliyet kazanan bir sorundu. Yönetici'nin cömertliği, dükkânlardan ev hesabına alışveriş yapabilmem bütün durumları kapsamıyordu, örneğin bahşiş meselesi kafamı ciddi biçimde meşgul ediyordu. Bana öyle geliyordu ki, uşak şimdiden bir armağan bekliyordu; hakkı saydığı şeyi elde edemediğinde fesatlaşabilecek türden bir adamdı.

Odamda tek başıma meseleye kafa yoruyordum; eşyalarım arasında satılabilecek bir şey bulurum diye az da olsa bir umutla büyük dolaplardan birini açtım. Ama karşımda boş raflardan başka bir şey yoktu, tam ortasında da, neredeyse tanınmayacak kadar silinip parlatılmış, yalnız, terk edilmiş, yolunu kaybetmiş gibi görünen boya kutum; onun durumunun da benimkine benzediğini düşündüm. Kader ortağıydık. Bunun doğal sonucu olarak, "Eski ortaklığımıza dönsem ya," diye geçti aklımdan.

Sonrası düşünmeden oldu. Hareketlerim sanki kaderimde yazılıymışçasına, zihnimin yardımı olmadan, kolaylıkla birbirini takip ediyordu. Kutu omzuma asılı odadan çıkarken içgüdüyle resme bakmaktan kaçındığım dikkatimi çekti. Bahçeye çıktığımda da, sorgulayan bakışları beni tedirgin eden köylülerden uzak durmaya çalıştım. Bu esmer işçilerden hep etrafta çok sayıda bulunurdu, o gün de yüzlerce köylü varmış gibiydi. Nereye dönsem kara gözler dallarla yaprakların arasından, ağaçların

tepesinden, toprağın üstünden bana bakıyor, beni takip ediyordu. Boya kutumun meraklarını özellikle uyandırdığını düşündüm ve sanki cinayet planı kuruyormuş gibi yapacağım şeyle ilgili suçluluk duyduğumu fark ettim. Huzursuzlukla kendi kendime saçmaladığımı söyledim; bahçede resim yapmak kadar masum bir şey olabilir miydi? Resmi satmaya niyetim olsa da, kimse itiraz edemezdi; yeter ki Kartal Yuvası şüpheye yer bırakmayacak şekilde resimde yer almasın.

Evden uzaklaştıkça köylülerin de azaldığını görüp rahatladım; bahçelerin ötesinde, ekili alanın uzak kesimlerinde dağınık birkaç grup çalışıyordu sadece, onlardan uzak durmam zor olmazdı. Moralim düzelince yaptığım plandan memnuniyet duymaya, daha doğal görünen tarlalar arasında uygun bir konu arayarak yürümenin tadını çıkarmaya başladım; belirli bir meşguliyet fikri beni coşturuyordu. Geriye dönüp baktığımda dünkü amaçsız aylaklığım müthiş sıkıcı görünüyordu; saatler boyunca boş boş oturmaktan nasıl memnuniyet duyduğumu anlayamıyordum.

Arazinin eğimi hep yukarı doğruydu, ama o kadar hafif bir yokuştu ki, özel bir yere varma duygusu edinmedim hiç; bir limon bahçesinin kalın, parlak yapraklarının arasından çıktığımda önümdeki bir sıra okaliptüs ağacının hemen ardında boşluğa uzanan dimdik uçurum beni gafil avladı. Ağaçların kabuk kabuk soyulan açık renk gövdelerinin ötesine baktığımda şaşkınlıkla haykırmaktan kendimi alamadım: Yargıç biçimindeki yedi kayalık tepe kıpırtısız mavi gökyüzünde asılı duruyordu; o kadar yakın, çarpıcı ve beklenmedik bir görüntüydü ki, manzaranın tamamına gerçekdışı bir nitelik kazandırıyordu. Yakınlıklarına alışıncaya kadar durup dağlara baktım; dağların üzerine yukarıdan vuran parlak ışık yüzünden gözlerim ağrımaya başladı. O koyu, parlak mavilik yorucuydu – dünyanın bu köşesinde hiç bulut olmaz mıydı? Geldiğimden beri tek bir bulut görmemiştim.

Uçurumun yanından yürümeye devam ederek az sonra yamacın daha az eğimli bir noktasına vardım; yemyeşil ağaçlık çitle ıssız kayalıklar çarpıcı bir tezat oluşturarak birleşiyordu. Uygun yerin burası olduğuna derhal karar vererek boya kutusunun askısını kolumdan kaydırdım ve çalışma hazırlıklarına giriştim. Satış açısından düşünecek olursam daha cazip bir yer seçmem gerektiğini biliyordum. Ama ön plandaki harika biteklikle hemen onun ardında uzanan, sadece ölü taşlar üreten vahşi fonun birleşmesinin çarpıcılığına dayanamadım.

Öğleden sonrayı zaman duygusunu kaybederek özel bir rüya gibi yaşadım. Tam ışığın değişmesi yüzünden çalışmamı noktalamak zorunda kalacakken resmi bitirdiğimde, saatlerin nasıl hızlı geçiverdiğine şaşırdım. Biraz yorgun, biraz sersem bir halde, günbatımının ışıltısında ağır ağır yürüyerek eve döndüm, bundan böyle her günün bir bölümünü bu şekilde geçirmeye kararlıydım – çok acil bir para ihtiyacının yarattığı baskıyla, geçinmek için yapılmadığı sürece resim yapmaktan ne kadar büyük zevk alınabileceğini unutmuştum.

Ilerideki günler hayalimde canlanıyordu; kütüphanecinin rahat, güvenli, kendine yeterli dairesine yerleşecek, sessiz bir inziva ve huzur içinde, bu mutlu rüya ortamında yaşayıp çalışacaktım. Artık hayattan daha fazla bir şey istemiyordum; yeni sona ermiş olan feci dönemde eski günlerin hevesleri, hırsları uçup gitmişti; artık tek istediğim huzurdu, huzur ve güvenlik.

Belirsiz hülyalar içinde kendimi kaybetmiş halde bahçede sakin sakin dolaşıyordum; köylüler gitmişti, hava sıcak ve kıpırtısız, çiçek rayihalarıyla dolu, gökyüzünün erguvani pembesiyle pırıl pırıldı. Her yanımda ruh halime uygun büyülü bir güzellik, meyve ve çiçek bolluğu vardı, garip, görkemli ağaçlar, inanılmaz derecede parlak renkli, çan, boru ya da kelebek biçiminde, cam

gibi saydam veya güneşin eğik ışınlarında havai fişek gibi patlayan çiçeklere fon oluşturuyordu. Püskürtücülerden fışkıran sular her tarafta yükselip alçalıyor, dalgalanarak ilerliyor, ışıltılı çemberler çiziyor, havayı pırıl pırıl gökkuşaklarıyla, esrarengiz, fısıltılı bir müzikle dolduruyordu. Insan burada çiçekli bir cennetteymişçesine su ve orman perilerini oynaşırken görebileceğini düşünebilirdi.

Sonra, şaşırtıcı derecede ani biçimde bütün bu parlak güzellikler yok oldu, harikalar âleminin ışığı birden söndü ve Kartal Yuvası'nın gökyüzüne doğru yükselen, kaleyi andıran ürkütücü kütlesi, o tekinsiz kasvetiyle arkadaki korkunç, cansız dağların bir parçasıymış gibi karşıma çıktı. Soğuk gölgesi bir yük gibi bütün ağırlığı ve soğukluğuyla üstüme çöktü. Güneş binanın arkasında kaybolmuştu; gerçekten beni çökerten ezici bir ağırlık olarak hissettiğim koyu gölgesinde kalmıştım. O koskoca, sıkıntılı binanın içine girmeyi hiç istemiyordum; bu ezilme duygusunu tanıyordum, birkaç saatliğine üstümden kalkmış olan, şimdi onun tekrar dayattığı bir kısıtlamaydı. Hava hâlâ çok sıcak olduğu halde, kendimi zorlayıp içeri girerken titrediğimi fark ettim.

Bu duygular beni dehşete düşürüyordu; aslında sadece evle ilgili oldukları halde, ev sahibinden de tam olarak ayrılmaları mümkün değildi ve bu yüzden kendimi ona ihanet etmişim gibi hissediyordum. Başka şeyler düşünmeye çalıştım, ama koridorlarda ilerleyip odama giderken önünden geçtiğim bütün kapıları tedirginlikle fark ediyordum; her birinin ardında terk edilmiş, enfes odalar vardı, dokunulmamış mükemmellikleri esmer tenli bir emekçi ordusu tarafından durmadan cilalanıyor, boş yere pırıl pırıl temizleniyor, her gün kimsenin görmediği taze çiçeklerle süsleniyordu – Neden? diye sordum yüksek sesle, sessizliğin ortasında, benim küçük müdahalemi kesin biçimde, bütün ağırlığıyla boğan bu sessizlik, aklıma "ölüm sessizliği" deyişini getirdi; daha önce hiç bu kadar anlamlı gelmemişti.

Odama vardığımda hemen kendimi içeri kapattım; dev binanın kısmen de olsa beni kabullenmeye mecbur edilen tek köşesinde, kendi alanımda olduğuma memnundum. Genellikle bu odada rahat ediyordum, ama bu kez hâlâ bir şeylerin altında ezilir gibiydim, yine bir şeylerin farklı olduğu –benim yokluğumda değiştiği– hissine kapıldım, bu ikinciydi. Ama neydi değişiklik? O sırada tesadüfen aynanın karşısında duruyordum; ayna yüzümü çerçevenin içinden dışarı bakan bir portre gibi göstererek aradığım cevabı hemen verdi, dikkatimi duvarda asılı resme çekti, bunun üzerine, resmin bir iki adım uzağında durup dümdüz bakarak, isteksizce, ama dürüstçe incelemeye başladım.

Görünürde her zamankinden farksızdı; renkler yine koyu ve mücevhersi, çehre yine belirsizdi. Bununla birlikte, daha ilk bakışta, portreye benim nazarımda mistik bir anlam katmış olan şey her neyse, onun var olmadığını anladım; gölgeler ağı aralanıyor gibiydi, ama ardında görünen tek şey, isimsiz bir mucizenin orada daha önce var olup sonra yok olduğu ve bir daha geri gelmeyeceğiydi. Kaybettiğim şeyin ne olduğunu bilmiyordum; tek bildiğim, bu kaybın ardından zayıf ve içim boşalmış halde kaldığımdı. O sırada niçin birdenbire çöktüğümü açıkça anlayamamıştım; sihirli memnuniyetimin geçip gittiğini ve resim yapmaktan aldığım zevki, sırf bana ait olduğu ve aniden elimden alınamayacağı için sürekli kendi kendime hatırlattığımı fark edemiyor gibiydim.

Günün önceki bölümü ne kadar uzaklarda kalmıştı – kaybettiğim iç huzuru kadar uzağımdaydı. Penny'yle akşam yemeğine oturduğumda kütüphane ziyaretimizi neredeyse unutmuştum, niye bu kadar asık suratlı olduğunu sinirlenerek merak ettim. Aynı anda, ona karşı hiçbir duygudaşlık hissetmeyişimi de, normal benmerkezci ruh halim olarak gördüğüm umutsuz kötüm-

serliğe döndüğümün bir işareti olarak belli belirsiz algıladım. Yalnızca Penny'nin asık suratı değil, görebildiğim her şey sinirime dokunuyordu; etrafımdaki herkese, her şeye kusur bulmaya hazırdım; sanki önceki kabullenişimin yerini Kartal Yuvası'na ilişkin her şeye karşı genel bir hoşnutsuzluk almıştı, bu duygumu, "Yemeklerimiz biraz daha basit olamaz mı?" diyerek derhal dile getirdim.

Penny'nin yüzünde beliren ifade, artık teklif edilen her değişikliğe tepkisi olacağını bildiğim şaşkın itiraz bakışıydı. Nedenini merak etti, yemekler hoşuma gitmiyor muydu?

"Yok, yok, yemekler güzel," diye cevap verdim sabırsızlıkla, "sadece çok fazla – abartılı. İkimiz tek başımızayken niye bu kadar resmî olmak zorundayız?"

"Herhangi bir değişiklik yapmaya yetkim yok," diye cevap verdi hemen, kesin bir tonda; tedirgin bakışlarının yöneldiği uşak, elbette duyduğuna dair hiçbir işaret vermiyordu.

Bunun üzerine ben de sustum, yemek rahatsız sayılabilecek bir sessizlik içinde devam ederken köylülerin yumuşak ayakkabılarının kaymayla sürtünme arası garip sesini dinledim; bu belirsiz, itaatkâr fonda uşak ve üniformalı hizmetkârların adımları, kuvvetli, otoriter bir hâkimiyet ritmiyle ötüyordu.

Penny, nükteli ve canlı konuşması sayesinde genelde eğlenceli bir arkadaştı, oysa şimdi besbelli kaygılı ve sıkkın bir halde oturuyor, tek kelime etmeyip masanın üzerindeki nesnelerle oynuyordu. Bu arada ben de kütüphane ziyaretini hatırlamıştım ve canının bu yüzden sıkıldığını tahmin ettim, ama benim önemsiz gördüğüm bir olayı bu kadar ciddiye alabileceğine inanmakta da zorluk çekiyordum. Kişisel nitelikte ayrıntılar hatırlamayı tercih etmeyip olayı sadece Kartal Yuvası'nda yürürlükte olan olağanüstü sistem bağlamında düşünüyordum; bu sistemi adeta pitona

benzer, her yeri sarmalayan, her türlü mutluluğu ve spontane canlılığı ezen, bulutsu, devasa bir şey olarak hayal ediyordum. Onun baskısından geçici olarak kurtulduğum içindir ki, resim yapmaktan zevk alabilmiştim.

"Duyduğuma göre öğleden sonrayı resim yaparak geçirmişsin."

Penny düşüncelerimi okuma konusundaki o tuhaf maharetiyle düşüncelerimi böldü. Herhalde sadece laf olsun diye söylemişti. Ama bundan daha talihsiz bir konu seçimi de, konuyu açma biçimi de olamazdı; kendimi ta ilk günden beri ona beslediğim duygulara hâkim olan, görünürde dayanaksız ama ısrarlı şüpheyle kızı seyrederken yakaladım.

Birdenbire bütün benliğimi bir hınç kapladı: Penny'ye karşı, benim yaptıklarımı derhal ona yetiştiren köylülere karşı, bir evin sakinlerini birbirlerini gözetlemeye iten adaletsiz sistemin tamamına karşı. Insanların resim yaptığımı bilmelerine bir itirazım yoktu; davranışımın tamamen açık ve dürüst olduğunu hatırlattım kendime. Bununla birlikte, zihnimin derinliklerinde kızgınlığımın tamamen gayri şahsi olamayacak kadar şiddetli olduğu fikri beni huzursuz ediyordu. Bu endişe, masanın karşı tarafına öfkeyle gözlerimi dikip, "Anlaşılan bu da kurallara aykırı!" diye haykırmama yol açtı.

Sekreterin gözlerime dikili kara gözleri giderek yuvarlaklaşıp irileşiyordu sanki, sonunda iki tabancanın namlusuna bakar gibi bir hisse kapıldım. Gerçekten korkmuş gibiydi, bir an utandım – ona niye bu kadar kötü davranıyordum? Ama kendimi suçlamam, onun evdeki sözde üstün konumuyla ilgili ilk başta hissedip sonra neredeyse unuttuğum rahatsızlığı canlandırmaktan başka işe yaramadı ve kendimi tutamayarak patladım: "Bu olup bitenler nedir? Bütün bu gözetlemelerin, gizliliğin sebebi ne? Her şey niye yasak? Niye bir pencere açmaya korkuyorsun?"

Bu soruları neredeyse bağıra çağıra sorunca huysuzluğum hemen geçti. Ardından, kızın karşımda çökmüş halde yüzünü gizlediğini görünce tekrar rahatsız oldum, tıpkı esmer hizmetkârlar abartılı alçakgönüllü tutumlarını benimsediklerinde olduğu gibi. Öylece sessiz, mazlum bir edayla oturacağına ters bir cevap verseydi keşke. Aklından neler geçiyordu acaba? Ansızın hakkında hiçbir şey bilmediğim esrarengiz bir konuya dangalakça dalmışım izlenimine kapılıp özür diledim: "Özür dilerim... öyle konuşmamalıydım... üstüne alınma lütfen."

Hâlâ tek kelime etmiyordu. Garip biçimde büzüşmüş, dirseklerini masaya dayayıp yüzünü ellerine gömmüştü, bu haliyle kemikleri yokmuş, dökülüyormuş gibi görünüyordu, ipleri bırakılan bir kukla gibi. Bu kez, evde olup biten her şeyde var olan tiyatrovarilik dikkatimi çekince durumu bambaşka bir gözle gördüm: Bir an her şeyi hayal ettiğime, görkemli odanın, şatafatlı sofranın, hizmetkârların, bizzat Penny'nin kafamın dışında var olmadığına inanacaktım neredeyse.

Gerçeklik duygumu toptan kaybetmem, yaşadığım fiziksel belirtilerin nedeni miydi, sonucu mu, bilemiyorum; ne olursa olsun, başım dönmeye başlamıştı, görüşüm netliğini kaybetmiş, bulanmıştı. Dışarıda resim yaparken başıma güneş geçmişti belki; odanın içine sis gibi bir şey girmekteydi sanki, elle tutulmaz, görünmez ama garip biçimde gerçek ve bunaltıcı bir şey. İplerle sıkıca bağlanıyormuşum gibi bir duyguyla elimi göğsüme, boğazıma bastırdım... Nefes alamıyordum... Tıkanıyordum, boğuluyordum... Ne pahasına olursa olsun odadan dışarı çıkmalıydım...

Ayağa fırladım, etrafımdaki her şey sallanıyordu. Kulaklarımı tırmalayan tiz, çılgınca gıcırtı herhalde cilalı zeminin üzerinde kayan iskemlemden çıkıyordu. Penny'den kusuruma bakmamasını rica etmek istiyordum, ama ağzımdan sadece anlaşılmaz

fokurtular çıkıyordu, onu göremez olmuştum. O noktadan sonra terbiyeyi filan umursamaz oldum; tek derdim, ulaşmak üzere belli belirsiz beyaz hayalet şekiller görerek, sendeleye sendeleye ilerlediğim, karşımda eriyip yok olan kapıdan bir an önce çıkmaktı.

Tek başıma bir başka odada kaldığım andan itibaren beni kıskıvrak bağlamış olan pitondan kurtuldum ve dünya normale döndü. Kendimi o şekilde rezil ettiğim için utanıyordum; ne olmuştu ki? Güneş çarpması yüzünden olduğunu söyledim kendi kendime, bir daha dışarıda resim yaptığımda şapka takmalıydım.

O gece Penny'yle yeniden karşılaşmak istemediğimden odama kapandım, ama ondan kaçamadım, çünkü gece boyunca rüyalarımda bana musallat oldu. Bu huzursuz rüyalardan sık sık uyanıp vicdan azabı duyuyor, zaten korkularla dolu olan, benim de kütüphaneye gitmek için bencilce ısrar edip korkularını artırdığım, mutlaka kendimi affettirmem gereken bir kız olarak düşünüyordum onu.

Sabah tam olarak neden korktuğunu öğrenip yardım etmek için elimden geleni yapmak üzere onunla konuşmaya karar verdim. Kahvaltıya inerken planım hazırdı: Kahvaltının hemen ardından, hava henüz nispeten serinken onunla yürüyüşe çıkacak, bahçelerin ötesine götürecektim; orada bir duyan olmadan rahatça konuşabilirdik.

Ama Penny kahvaltı sofrasında yoktu, tam ben kalkmak üzereyken geldi. Ben de o sırada planın ilk kısmını oluşturan şeyleri söylemedim. Planı hiç uygulamaya koymadım, çünkü Penny en kendinden emin, en soğukkanlı halindeydi; bu dingin genç kadınla korkak bir kızmış gibi konuşmak saçma, hatta hakaret etmek gibi bir şey olacaktı.

Zaten söze o başlayarak inisiyatifi ele aldı; rahatsızlığımın geçip geçmediğini sordu kayıtsızca ve ardından da, az sonra

kente gitmek üzere bir araba ayarladığını söyledi – ben de gitmek ister miymişim? Benim için bir değişiklik olurmuş, ayrıca istersem alışveriş de yapabilirmişim.

Hiç duraksamadan, "Evet, gitmeyi çok isterim," diye cevap verdim. Yapacağım konuşmanın acelesi yoktu, ne zaman olsa konuşabilirdim, oysa resmimi satma fırsatı bir daha elime geçmezdi, bunu kaçırmamalıydım. Gerçekten de genellikle ne kadar şanssız olduğum düşünülürse, bu şansım inanılır gibi değildi.

Penny'yle birkaç dakika daha oturup onun kentle ve görülecek şeylerle ilgili söylediklerine dikkatimin bir bölümünü yönelttim. Ama kafam aslen ondan uzaktaydı; hâlâ kurumamış olan resmi postaya verilecek bir şeymiş gibi iri bir zarfa koymak ya da kâğıda sarmak üzere nasıl bir çerçeve yapabileceğimi düşünüyordum.

yedi

Sahip olduğum planlama becerisinin tamamını kullanmışım gibi, resmi satma konusunu önceden pek düşünmedim. Beni kente götüren köylü şoförün yanında sessizce otururken uygun bir dükkân aramaya ve o andaki güdülerimin vereceği ilhamla sahibine resmimle ilgili birkaç söz söyleyip komisyonla satmak üzere sergilemesini rica etmeye karar verdim.

Şaşılacak şey, alışılmadık şansım devam etti; anacaddede otomobilden indiğimde neredeyse hemen karşıma resim malzemeleri ve kırtasiye satan bir dükkân çıktı; tam benim aradığım türden bir dükkâna benziyordu. Ama sonra, tam içeri girecekken, geriye dönüp bakıldığında hep son derece aşikâr bir hata gibi görünen mantık yürütmelerden biriyle fikir değiştirdim; nasılsa çok vaktim olduğuna göre daha da iyi bir yer bulurum belki diye önce bir bakınmaya karar verdim.

Daha birkaç adım atmışken bir kız sesi adımla bana seslendi; onu dinlerken sokak görüntüsü silindi.

"Merhaba! Nasılsın? Ben de niye hiç karşılaşmadığımızı merak ediyordum – yola devam edip başka bir yere gittin herhalde diye düşünmeye başlamıştım..." Uzun yolculuğumuzda olup bitenler, bütün o atmosfer kafamda canlandı; havasız, sıcak trenin kokusu burnuma gelir gibi oldu bir an. Ama konuşan kızın elini gerçek bir memnuniyetle sıkarken anılar uzaklaşıp gitti.

"Kuaförler Şampiyonu! Seni gördüğüme çok sevindim... ne kadar müthiş..." Garip ama, söylediklerim gerçeğin ta kendisiydi. Fakat bu gariplik de derhal geçti gitti, son gördüğümden bu yana şaşırtıcı biçimde serpilmiş olan kıza hayranlıkla bakarken memnuniyetim dünyanın en doğal şeyi gibi göründü gözüme.

Sanki bir taşbebek maskesini çıkarmış, sıradan güzelliğinin altından, hem kendine has, hem büyüleyici bir kişilik çıkmıştı ortaya. "Nasılsın diye sormak anlamsız olacak," dedim ona. "Harika görünüyorsun... tam formdasın..." Gözlerimi zarif bedeninden, alımlı yüzünden ayıramıyordum, bundan rahatsız olmuyormuş gibi görünmesi de çok hoşuma gitti. Onun bana seslendiğini düşünerek yanında rahat etmiştim, ne de olsa hiç sesini çıkarmayıp görmezlikten de gelebilirdi – ama o öyle yapmamış, hatta arkamdan bir iki adım da koşmuştu, bunu hatırlayınca memnuniyetim daha da arttı. Benim arkadaşlığımı doğal bir şey olarak görüyor olmalıydı ki, ben de ona ayak uydurarak, şanslı günümde olduğumu anlatarak yanında yürümeye başlamıştım, sanki randevulaşıp buluşmuşuz gibi.

İçimde hoş bir heyecan giderek yükseliyordu; gençliğime ait, neredeyse unuttuğum bir his – sürprizlerle, macera fırsatlarıyla dolu beklenmedik bir tatilin heyecanı. Bu nefis kızla yan yana bulunmak, ânı taçlandırıp mükemmel hale getiriyordu. Sanki farkında bile olmadan taşıdığım bir yük üzerimden kalkmıştı; o ağırlık kalkınca, sert kaldırım taşları yumuşacık bir çimenlikmiş gibi yaylanarak yürümeye başladım. Resimle bağdaştırdığım sakin mutluluk hissinin tekrarlanmadığını fark ettim; kaybettiğim huzurla şu andaki arkadaşımın uyardığı duygular birbirinden çok farklıydı. Önünden geçtiğimiz bir dükkânın vitrininde koskoca bir ayna vardı; onu sanki karşıdan bana doğru geliyormuş gibi seyrettim aynada – peki ama yanındaki şapkasız, onunla

aynı rahat, zinde hareketlerle, aynı uçuşan saçlarla, aynı mutlu gülümsemeyle ilerleyen genç adam kimdi? Aynada gördüğüm yansımanın bana ait olduğunu anlayınca gerçekten şok geçirdim: Felaketler altında ezilmeden önceki genç halimi, temelli ayrıldığını zannettiğim bu dünyada tekrar yürürken görünce gözlerime inanmakta zorluk çektim. Ardından, masum efsunuyla bana kayıp gençliğimi sunan kıza minnet duyarak, aynı masum yaklaşımla, bir çocuğun oyun oynarken arkadaşının verdiği şekeri ya da oyuncağı aldığı gibi, soru sormadan, nereden geldiğini merak etmeden kabul ettim.

Beni resmen büyülüyordu, hayran olmuştum, neredeyse vurulmuştum ona; her şeyi hoşuma gidiyordu: zarafeti, canlılığı, neşeli arkadaşlığı, rüzgârın yelpaze gibi şişirdiği eteğinin bacağıma dokunuşu. Gün önümüzde giderek genişleyen mutluluk manzaralarıyla genişliyordu adeta. Havadaki parlak renklere, güneşin şiddetine bayılıyordum. Hem hareketli, hem acelesiz olan, kalabalık olmayan sokak manzarasına bayılıyordum. İçinde yaşadığım sessiz inzivadan sonra trafik gürültüleri, geçenlerin ayak sesleri, konuşmaları benim için uyarıcı unsurlardı. Ve hepsi, beni ıssızlıktan, o cansız görkemden, sadece fıskiyelerin çılgın hayaletler gibi fısır fısır döndüğü o ücra bahçelerden kurtaran bu kız sayesinde gerçekleşmişti. Doğru düzgün düşünemeyecek kadar heyecanlıydım, insanın yakında kaybedeceği değerli bir şeye iyice çaresiz bir halde sarılmasına yol açan içgüdüyle kızın kolunu tuttum; bu dünyada tek istediğim, ona ve onun aracılığıyla gençliğe ve hayata, mutluluğa sımsıkı tutunmaktı.

Bana anlattıklarını tam dinleyemiyor, onca zamandır yoksun kaldığım, onun tekrar mümkün kıldığı bu harika, kıpır kıpır, duyumsal hayatı, susuz çöllerde kaybolmuş bir adam gibi kana kana içiyordum. Noel gecesi öylesine şiddetle özlediğim,

bir daha paylaşmama izin verilmeyeceğinden korktuğum basit, yasak insan teması sırrını yakalayabilecektim neredeyse. Bu sırrı sıcacık, parlayan bakışlarla bana bakıp gülümseyen bu kızla bir paylaşabilseydim! Daha önceki karşılaşmamızda kendimi sokağa atmayı ne kadar şiddetle istediysem, şimdi de ona sarılıp öpmeyi aynı şiddetle istiyordum – bu bana bir abartıdan ziyade havadaki genel mutluluğun bir devamı gibi göründüğü halde, kendimi toparlamamın iyi olacağını düşünüp söylediklerini dinlemek için çaba gösterdim.

"Otelin kuaför salonunda böyle bir iş bulmam büyük şans, değil mi?" diyordu. "Otel müdürü çok yardımcı oldu, hatta annemle bana özel bir süit verdi. İşimi de çok seviyorum. Burada işler o kadar kolay ki, iş bile sayılmaz. Temizlik, getir-götür işleri yapmıyoruz – onların hepsini köylüler yapıyor, bize hizmet ediyorlar neredeyse. İş saatleri de daha kısa. Üstelik bizim orada hiç haberimiz bile olmayan bütün son moda âletler var; bizim orada hiç akla gelmeyecek şeyler de var, mesela saçları kururken müşterileri eğlendirmek için defile. Bu elbise de oradan. Müşterilerimden biri hediye etti –ne kadar cömert, değil mi? Defilede sunulan model resmen. Saçı boyanırken benim giymemi rica etti. Sonra bana çok yakıştığını, başkası giyerse yazık olacağını söyledi– nasıl buldun?"

"Bence çok güzel görünüyorsun," dedim, elbiseyi değil, alışılmadık biçimde kanımı kaynatan, kucaklamayı şimdi çok daha şiddetle istediğim zarif, genç bedenini düşünerek.

Giderek daha yavaş yürüye yürüye bir saat kulesinin dibinde durduk; ağaçların gölgesine bir kafenin masaları yerleştirilmişti. Kısa bir sessizlik oldu, bu sırada sanki kendi konuşmalarımın yankısını işitip gerildim; söylediklerim kulağa yersiz, aşırı ciddi, aşırı yoğun geliyordu. Falsoluydular, her şeyi bozuyorlardı. Kızın

bana şaşkınlıkla baktığı kuruntusuna kapılıp telaş içinde gülümseyerek, olağan bir konuşma tonunda, "Sonuçta göz açıp kapayıncaya kadar buraya yerleşivermişsin. Trendeki konuşmamızı hatırlıyor musun?" dedim.

"Kasabamdan ayrılıyorum diye korkmak ne büyük aptallıkmış."

Gülümsediğini görünce rahatladım – belki de davranışımda bir tuhaflık fark etmemişti aslında. O gevezeliğe devam ederken, benim aklım ağaçların altındaki masalara kaydı; çoğu bu erken saatte boştu. Ama henüz öğle yemeği saati olmamakla birlikte, onu bir şey içmek ya da dondurma yemek üzere davet etmemem için bir sebep yoktu. Sonra da uzatmayı becerebilirsem...

"Bir daha oraya dönmek istemiyorum – asla!" dedi üstüne basa basa, tam o sırada onu yemeğe ya da herhangi bir şeye davet etmemem için basit ama son derece geçerli bir neden bulunduğunu, meteliksiz olduğumu hatırladım. Ani çöküntümün niçin onun son sözleri kadar aşağılayıcı, sinir bozucu, engelleyici parasızlığımın da sonucu gibi göründüğünü o sırada anlayamadım. Şanslı dönemim sona ermişti, bu kadarı göze batacak kadar aşikârdı. Tepemizdeki saat çalmaya koyuldu; nasılsa, o tepedeki dört mavi suratın benim mutluluğuma düşman olduğunu başından beri anlamıştım; saatin vuruşları havada taşın soğuk kesinliğiyle çınlıyor, o kırılgan yapıyı çökertiyordu.

Kız bu repliği bekliyormuşçasına, o anda, "Eyvah!" diye haykırdı. "Benim uçarak gitmem lazım! Yeni tulumlarımıza kumaş seçmek için müdüre yardım etmeye söz verdim, bekletmeyeyim." Konuşurken kolunu çekti. Ama ben hızlı hareket ederek elini yakaladım ve denetleyemediğim, bir şekilde müdürden de bağımsız olmayan bir heyecanla –o tanımadığım müdür nedense beni huzursuz ediyordu– elini sımsıkı tuttum.

"Hemen gitme!" diye yalvardım. "Ya da gitmek zorundaysan, izin ver ben de seninle dükkâna geleyim – beni gönderme..." Son birkaç dakikanın bütün mutluluğu, keskin bir hayal kırıklığıyla uyanılan pırıltılı bir rüya gibi yok olup gitmişti. Onu yanımda tutma arzusuna kapılmış, ne dediğimin bile farkında değildim; sanki o gittiğinde dünyanın sonu gelecekti.

"Dükkân burası zaten – başka bir yere gitmiyorum. Müdür içeride bekliyordur herhalde."

Tuhaflığımın ve telaşımın fark edildiği ve etkisini gösterdiği artık kuşku götürmezdi. Kız yalnızca şaşkın değil, tedirgin de göründü gözüme; ben hâlâ elini tutarken onun benden mümkün olduğu kadar uzaklaştığını hissediyordum. Parmakları ansızın kaskatı, direngen olmuştu. Durumu uzatmanın nafile olacağını biliyordum; uzadıkça daha da içinden çıkılmaz bir hal alacaktı. Ama kendime bırak emri verdiğim halde kaslarım bana itaat etmiyordu; hâlâ canlı dünyayla son bağlantımmışçasına eline tutunuyordum.

Yüzümde kim bilir neler göreceğinden korkarak söylediği dükkâna döndüm; karşımda karmakarışık, anlamsız bir renkler şelalesi vardı. "Ya, öyleyse vedalaşmamız gerekiyor galiba," dedim; sesim doğal sesimin korkunç bir parodisi gibi çıkmıştı. "Seni görmek... seninle konuşmak... müthişti..."

Kız perişan halime ya acımış ya da kadınlık gururuna bir övgü kabul etmiş olacak ki, gevşedi ve çocuksu bir pişmanlıkla, "Ama hep ben konuştum – niye sözümü kesmedin? Bir dahaki sefere sen anlatırsın. Yakında tekrar karşılaşırız mutlaka... Adresini versene bana, nerede oturuyorsun?" dedi.

Son sorusunun, ağır ilerleyen, ama tehlikeli bir füze gibi bir süredir bana doğru gelmekte olduğu yolunda, biraz garip bir fikre kapıldım; bense, kafam karışık ve meşgul olduğundan, yolundan

çekilmek için fazlaca beklemiştim – artık çok geçti, füze hedefi, yani beni vurmuştu. Cevap vermemezlik edemezdim; o sırada sabırsızca elimin içinde çırpınmakta olan elini tutmaya da son veremezdim. Tam o anda yoldan geçen biri, sanki orada durmakla bir engel oluşturduğumuzu kanıtlamak istercesine bize çarptı. Konumumun savunulacak bir yanı kalmamıştı.

"Şehir dışında oturuyorum," diye mırıldandım, bu muğlak cevapla yetineceğini umarak. Ama o adını söylemem için ısrar edince "Kartal Yuvası" demek zorunda kaldım – onun için bir anlam ifade etmeseydi bari!

Ama o bana biraz garip bir ifadeyle bakarak, "Kartal Yuvası," diye tekrar ederken, malikânenin adının söylenmesinin bile o sersemletici etkiyi yarattığını, karanlık gölgesinin ta bizim durduğumuz yere kadar uzandığını ansızın bir baskı halinde anladım. Onun, "Öyleyse sen sokakta durmuş otelin kuaförüyle konuşamayacak kadar ekâbirsin!" dediğini duymak beni şaşırtmadı. Bunu söylerken gülüyordu, ama biraz utandığı için, gülüşü ilk kez sahte geldi kulağıma. Tekrar garip bir ifadeyle baktıktan sonra elini fiyakalı bir edayla sallayıp hızla dönerek dükkâna doğru uzaklaştı ve gözden kayboldu.

"Her şey bitti..." diye düşünebiliyordum sadece. Her şey çabucak sona ermişti... fazlasıyla çabuk... Ruh halimdeki ani düşüş, aşırı hızlı bir asansörde aşağı iniyormuşçasına, neredeyse başımı döndürmüştü; bir an, sersemletici bir kayıp duygusu bütün diğer duyguları bastırdı. Sonra, biraz kendimi toparlayıp, efsunuyla benim geçmişe ait genç adam rolünü oynamamı sağlamış olan kızı takip edermiş gibi dükkâna doğru yürüdüm. Ama birkaç adım attıktan sonra dönüp diğer yöne yürüdüm, onun yalnız olmayacağını hatırlamıştım. Müdürle karşılaşmayı kesinlikle istemiyordum. Bununla birlikte, onu takip etmekten vazgeçişimin tek nedeninin bu olmadığını da biliyordum.

Onun gençleştirici varlığı olmayınca, oynadığım rol cazibesini kaybetmeye başlamıştı bile, artık bu role herhangi bir yatkınlığım da, aslında ilgim de kalmamıştı. Rolün beni tanımsız bir aptallığa sürüklemiş olduğu yolunda tedirgin bir şüphe yüzünden her şeyi unutmak istiyordum. Ama o dükkânın vitrininde gördüğüm yansımamı da kolay kolay unutamıyordum; şimdi, nereye gittiğimi düşünmeden yürümeye devam ederken, gözümün önünde canlanıyordu. Düşüncelerim hâlâ onun etrafında dönüyordu, eski bir portrenin etrafında döner gibi, artık tamamen nesnel olan bir ilgiyle. O ani tanıma izlenimi çok canlı olmakla birlikte, rüzgârda uçuşan gür saçların çevrelediği çehresini gördüğüm, yakışıklı sayılabilecek genç adamla kendimi özdeşleştirmiyordum artık. Gerçekten öyle göründüğüm olmuş muydu hiç? İnanamıyordum; genç halim, bütünüyle yok olmuş pırıltılı rüyanın bir parçasından başka bir şey değilmiş gibi geliyordu bana.

"Bu sefer gerçekten bir şey düşürdün!"

Çiçekçi kadının beklenmedik seslenişi beni yerimde zıplattı. Onun keskin bakışıyla şaşkın halde olduğum yere mıhlandım –niye istasyonun önünde, şemsiyesinin altında oturmuyordu, burada, anacaddede ne işi vardı? Daha önceki karşılaşmamıza kıyasla, daha modaya uygun giyinmiş olduğunu fark ettim, serseme dönmüş kafamı toparlamaya başlayarak, bu sırada resmimi koyduğum zarfı uzatarak, tekrar, bu kez çok daha fazla şaşırttı beni– nasıl olup da farkına varmadan düşürebilmiştim onu?

"Çok dalgınsın, yalan mı? Sana bakacak bir eşe ihtiyacın var."

Bunu duyduğum halde üzerinde durmadım, çünkü saat tekrar çalıyor, son çalışından önce ansızın üzerime çöken hüznü hatırlatıyordu, o çöküşün, benim buradaki gelişimimi, kuaför kızın ilerleyişiyle bilinçsizce kıyaslamamdan kaynaklandığını şimdi anlıyordum; o tecrübesizdi, neredeyse çocuktu ve bu sürede kendini kanıtlamıştı, bense ikimizin kente vardığı gün olduğum yerde sayıyordum.

Saat bana daha pratik bir önemi olan bir başka rahatsız edici mesaj iletiyordu. Araba Kartal Yuvası'na dönmek üzere hareket etmeden önce resim dükkânındaki işimi halletmeye vakit ancak yetecekti. Bu benim kendimi toparlamama ve diğer her şeyi unutmama sebep oldu. Anlık bir kavrayışla, bir an dalgın, hülyalı, dikkatsiz, hemen ardından enerjik, pratik ve uyanık olduğumu gördüm.

Çiçekçi kadın düşürdüğüm zarfı verdikten sonra gitmeye niyeti yokmuş gibiydi, ne var ki ben onun yüzünden gecikmemeye kesinlikle kararlıydım, bu yüzden ona aceleyle, ama hararetle teşekkür edip saatime bakarak, "Hemen gitmem lazım, kusura bakmayın... Bu kadar geç olduğunun farkında değildim..." dedim. Sanırım uzaklaşmadan önce bir randevudan da söz ettim. Ama sıcak iklimlerde yaşayanların rahat yürüme alışkanlıkları fazla ilerlememi engelledi. Kaldırım daraldı ve hem durup oyalananlarla, hem de üçlü dörtlü gruplar halinde gezinen insanlarla kalabalıklaştı. Arkaya bir göz atıp kaçmaya çalıştığım kadının hâlâ yakınımda olduğunu gördüm. Trafik yüzünden beklemek zorunda kalınca da bana yetişti, karşıdan karşıya benimle birlikte geçti ve tıpkı benim kuaför kızla yaptığım gibi, uzun adımlarıyla bana rahatlıkla ayak uydurarak yanımda yürümeye başladı.

"Niye hep bu kadar acelecisin?" diye sordu sohbet tonunda; ben cevap vermeyince tavrı değişti: "Biliyorum, kızdın... seni böyle takip etmemin küstahlık, arsızlık olduğunu düşünüyorsun. Ama geçerli bir sebebim var. Hatta ileride bana minnettar olabilirsin bu yüzden."

Merakımı uyandırmaya çalıştığına hükmedip inatla susmayı sürdürdüm. Ama soru sorarak onu memnun etmemekle birlikte, yanımda yürüyen iri bedeninin, aptal denemeyecek bakışlarla canlanan alımlı yüzünün de ister istemez farkındaydım; başka koşullarda onun arkadaşlığına itiraz etmeyeceğimi düşündüm; şu anda başıma bela oluyordu, o kadar.

Başlangıç noktam ve şimdiki hedefim olan resim dükkânına yaklaşmakta olduğumuzu gördüm. Şimdi ne yapmalıydım? İçeri girersem, çiçekçi kadın da gelecekti mutlaka –on kadının toplam atılganlığına sahipti–, ben dükkân sahibiyle konuşup resmimi gösterirken o da seyredecekti. "Hayır, kesinlikle söz konusu olamaz," dedim kendi kendime; o kadar kararlıydım ki, kişisel meselelerim konusunda yeni geliştirdiğim gizli kapaklılık beni biraz rahatsız etti.

Çiçekçi kadın ansızın koluma dokunduğunda bu ikincil konuyu unuttum: Sokağın ortasında tozlu yeşil bir adayı göstererek –yol ikiye ayrılıp etrafından dolanıyor, karşı tarafta tekrar birleşiyordu– "Şu parka gitmek istiyorum ama trafikten korkuyorum, beni karşıya geçirir misin?" dedi.

Beyaz dişleriyle gülümsediğini görür gibi olduğumdan kötü kötü baktım, ama o ısrar etti: "Reddetmek senin gibi kibar bir beyefendiye yakışmaz."

Bunun kadından kurtulmak için muhtemelen en hızlı yol olduğuna karar vererek kolunu dirseğinin üstünden tuttum ve yolun karşı tarafına geçirdim aceleyle. "Küstahlıkta üstünüze yok doğrusu," dedim sertçe, tekniğinin yüzsüzlüğüne istemeden hayran olarak. Kaldırımın kenarında, trafiğin ilk aralanışına dalmak üzere bir dalgıç gibi beklerken, yol boyu koşarsam dükkâna kıtı kıtına da olsa yetişebileceğimi düşünüyordum.

Otomobiller kesintisiz geçerken tekrar çiçekçi kadının sesini duydum; bu kez samimi bir tonda tatlı tatlı dil döküyor, ısrarla kulağıma sızıyordu. "Sana takıldım diye kızma bana... Seni bir şekilde buraya getirmek zorundaydım. Seninle özel konuşmam lazım, etrafta uygun başka bir yer düşünemedim."

"Özel mi konuşacaksınız – hangi konuda?" Daha sonra düşününce, o şaşkınlıkla bu soruyu ağzımdan kaçırmış olmamı anlaşılır buldum. Ama hâlâ orada bekliyor olmama bir mazeret

bulamadım; hâlâ fırsat varken kaçmadım, onun koluma girerek beni iyice kendine bağlamasına engel olmak için hiçbir şey yapmadım.

"Ağaçların altına gidelim," diye fısıldadı ayartıcı sesi. "Orası daha serindir, o kadar gürültü de olmaz."

Güçsüz biçimde, "Bunu yapmamalıyım," diye düşünerek beni gölgeye götürmesine izin verdim, sanki beni hipnotize etmişti. Düşüncelerim karmakarışıktı; alakasız bir şekilde, "Park yapmak için ne acayip bir yer seçmişler," diye düşündüğümü hatırlıyorum. Gerçekten de her yanı homurtulu trafikle, egzos kokusuyla çevrili bu ölgün ve tozlu yeşil alandan daha sevimsiz bir yer bulmak zor olurdu. Kadının atfettiği gizliliğe bile sahip değildi; bir anlık bir şaşkınlıkla, bankların üzerine, kel çalıların arasına uzanmış, etrafı umursamayan, sarmaş dolaş çiftlere bakılırsa kentli âşıkların mekânı olduğunu fark ettim.

Gözlerim yanımızdan kükreyerek geçen, tehlikeli gibi görünen bir açıda üzerimize doğru eğilmiş dev bir kamyona takıldı. Çılgınca çalınan klaksonlarla bölünen o sürekli homurtu ve genel kargaşa duygusu beni serseme çevirmişti. Okyanusun ortasında, dalgaların sürekli dövdüğü küçük bir kayanın üstünde olmak gibiydi biraz. Her an o gürültülü sele kapılıp gidebilirmişim gibi geliyordu bana.

Benim bu hengâmeyle dikkatimin dağılmasını fırsat bilen çiçekçi kadın, ansızın resmimi elimden alıverecekmiş gibi üstüme abanarak elini uzattı; daha önce zaten ele geçirmiş ve bana iade etmiş olduğunu unutarak içgüdüyle resmi çektim. Çekerken bir şekilde dengesini bozdum, o da üzerime kapandı; ağırlığının altında sendeledim, kullandığı keskin parfümden boğulacak gibiydim. Göğüs boşluğumun hizasında bir yerden, "Seninle şu

resmin hakkında konuşmam *şart* – çok önemli," dediğini duydum, ama ben daha ziyade ondan kurtulmakla ilgilendiğimden, "Ne hakla bakarsınız resmime?" diye mırıldandım sadece.

Kendimi kurtarmaya kesinlikle kararlıydım. Ama o da olduğu yerde kalmaya aynı derecede kararlı görünüyordu; kıpırdatamıyordum onu. Bu arada yakınımızdaki sarmaş dolaş çiftlerden bir ikisinin aşk oyunlarına ara verip bizi seyretmekte olduğunu fark ettim. Gülümsemelerini görünce, dışarıdan bakıldığında kadın beni kıskıvrak yakalamış, ben de o asıldıkça kurtulmaya çalışıyormuş gibi göründüğümüzü anladım; bu seyircilere daha fazla eğlence sunmak istemediğimden, rahatsızlığıma rağmen sesimi çıkarmadım.

Çiçekçi kadın bunu yanlış yorumlamış olacak ki, "Ben gördüm diye dert etme," dedi. "Üstüme vazife olmayan konularda dedikodu yapmam ben. Bana kalsa kimsenin başı belaya girmesin isterim – hele senin. Pek kibirlisin ama hoşuma giden bir tarafın var, biliyor musun?" Nihayet doğruldu, ben de geri çekildim ve kolumu hâlâ sımsıkı tuttuğu halde rahatladım. "Ama Tanrı aşkına, başka kimseye gösterme," diye devam etti. "Senin iyiliğin için söylüyorum. Sen yabancısın – bizim âdetlerimizi anlamıyorsun... her zaman göründüğü kadar basit değildirler."

Bir an önce gitmem gerektiğini bildiğim halde, söyledikleri bende bir merak uyandırdı; benden hoşlandığını söylediği için de, elimde olmadan ona bir yakınlık duyuyordum, bu yüzden söylediklerini dinledim: "Sakın yanlış anlama, ben yardım etmeye çalışıyorum sadece. Anlamadığın işlere bulaşmak tehlikelidir, senin bulaşmaya meraklı olduğunu duydum da."

"Kim söyledi bunu size?" diye araya girdim, bozularak, ama o cevap vereceğine, "Önemli değil," dedi. "Sen bizim hakkımızda fazla bir şey bilmediğini unutma, yeter. Senin memleketinde

doğru olan şey burada yanlış olabilir. Belki bizim ölçülerimiz farklıdır – her neyse, resmin yanlış insanın eline geçse neler olabileceğini düşünmek bile istemiyorum."

"Yapmayın canım!" diye itiraz ettim gülümseyerek. "Bunu yemem. Cahil bir yabancı olabilirim, ama zararsız bir resmin başımı belaya sokacağına da inandıramazsınız beni. Benimle dalga geçiyorsunuz herhalde."

Cevaben yüzünde bir gülümsemenin gölgesi bile olmadan, "Hayatımda hiç bu kadar ciddi olmamıştım," dedi ve neredeyse umutsuzlukla, "Ah, *nasıl* inandırayım ben seni?" diye ekledi.

Yüzüne boş boş baktım; sanırım şaşkın suratım onu çok şaşırttı, çünkü ilk kez kişiliğinin en belirgin özelliği gibi görünen güveni sarsıldı ve neredeyse utanarak kolumu bıraktı. Herhalde bu anlık utancı örtmek için de, konuşmaya devam edip baştaki güvenine ve soğukkanlılığına kavuştu.

"Başlamışken sana bir öğüt daha vereyim: Kendini kasma, rahat ol, bu kadar kaygılanma, böyle telaş içinde koşuşturma ortalıkta. Senin oralarda başarıya giden yol bu olabilir, ama Kartal Yuvası'nda bu şekilde hiçbir yere varamazsın. Bir şeyleri değiştirmek için de bu kadar acele etme. Mantıklı ol; yüzyıllardır aynı şekilde devam eden bir şeyi beş dakikada değiştiremezsin."

"Bu dediğiniz doğru," diye onayladım, kadını merakla süzerek, yine de onun fetvalarından ziyade kendi kafamdaki bir düşünceyle meşguldüm. "Kartal Yuvası ve âdetleriyle ilgili bu kadar çok şeyi nereden biliyorsunuz?" diye sordum, ama cevap alamadım.

Sorum trafik gürültüsünde duyulmamış olabilirdi; çiçekçi kadın birkaç adım öteye gitmişti ve tam olarak görüş alanımda değildi. Ne yaptığından emin olamadım; belki sadece saçına dokunmuştu, ama bana yolun karşı tarafındaki birine el sallar-

mışçasına bir işaret gibi geldi. Orada benim görmemi istemediği biri olduğunu tahmin ettim, çünkü birdenbire gitmek için acele etmeye başladı, üstünkörü vedalaştı ve sonra geri dönüp pırıltılı gülümsemesiyle seslendi: "Sana söylediklerimi unutma... bir daha karşılaşıncaya kadar da dikkat et, başka bir şeyini kaybetme."

Ardından trafiğin içine o kadar fütursuzca daldı ki, beni parka getirmek için ileri sürdüğü bahaneyi hatırlayıp gülümsemekten kendimi alamadım. Ondan daha temkinli bir şekilde kendi yoluma devam ederken onu gözden kaybettim; sonra, karşı tarafta, ona benzer birini, yanında grili biriyle bir köşeyi dönerken şöyle bir gördüm.

O sırada, saat şoförle kararlaştırdığımız buluşma saatini çalmaya başlayıp çiçekçi kadını unutturdu. Adam o saatte geri dönmek için talimat almıştı, beni bir iki dakikadan fazla bekleyip emirlere karşı gelmeyeceği kesindi.

Resmi dükkâna götürmem söz konusu olamazdı artık, doğrudan, hızla randevu noktasına giderek arabaya yetişirsem iyiydi. Arabanın –motor çalıştığı ve şoför kaygıyla yolumu gözlediği halde– hâlâ beklediğini görünce duyduğum rahatlama, resimle ilgili hayal kırıklığımı bol bol telafi etti. Hatta çiçekçi kadının öğütleriyle ilgili olarak ne yapacağıma derhal karar vermek zorunluluğundan kurtulduğum için de içten içe rahatladım. Zihnimin bilinçli, düşünen yanı elbette öğütleri kategorik olarak reddetmişti, ne var ki daha derin, daha içgüdüsel bir düzlemde, kadının haklı olabileceğinin farkındaydım.

sekiz

Kentten döndüğümde, Penny'yle konuşmam gerektiğini düşündüm isteksizce. Bu ziyaret hem başarısız, hem de beklenmedik biçimde yorucu olmuştu; sekreteri gelişigüzel arayıp genellikle bulunduğu yerlerin hiçbirinde bulamayınca, konuşmamızın pekâlâ bir daha ertelenebileceğine karar verdim – daha sonra bol bol vakit olacaktı nasılsa.

Akşam yemeği saati geldiğinde hâlâ görmemiştim onu. Akşam yemeğini tek başıma yiyeceğim, uşak ya da diğer hizmetkârlar tarafından denetlenmeden, sadece köylülerin servis yapacağı söylenince çok şaşırdım. Böyle bir şey ilk kez oluyordu, bu toplu devamsızlık merakımı çelmişti. Beyaz üniformalı garsonları sorguya çekmeye bile çalıştım, ama hepsinin aynı olumsuz şekilde, karşımda durup gözlerini yere dikerek, beyaz pamuklu eldivenler içindeki ellerini acıklı, mazlum bir edayla iki yana sarkıtmaktan başka tepki göstermediklerini, tek kelime karşılık veremediklerini ya da vermediklerini görünce uzatmayıp vazgeçtim.

Sinirlenmekten ziyade bunalarak, ister gerçek olsun, ister poz, alçakgönüllülüklerinin üstesinden gelecek bir insani niteliğe sahip olmadığım için kendimi suçladım. Yemeği hızla yiyip bitirmekten başka çare yoktu; gücenirler diye korktuğumdan, bu sıkıcı töreni kısa kesemiyordum; yemek nihayet sona erip de beni yalnız bıraktıklarında rahat bir nefes aldım.

Ama şimdi de önümde uzanan yalnız saatler beni beklenmedik bir sıkıntıyla karşı karşıya bırakıyordu. Elimde bir kitap, odadan odaya geziniyor, hiçbir yere yerleşemiyordum; bana mecburen tahammül edermiş gibi görünen koskoca sessiz evin boğucu havasının her zamankinden daha fazla bilincindeydim. Bir yere oturacak olsam, hizmetkârların üzerime çullanacağını, beni dışarı atacağını, benim varlığımın son izini de ortadan kaldırıncaya, odayı el değmemiş kusursuzluğuna kavuşturuncaya kadar rahat etmeyeceklerini hayal ediyordum. Hayalim o kadar saçmaydı ki, derhal oturmaya zorladım kendimi; kitabıma yoğunlaşacaktım, işte o kadar. Rahat etmem için gerekli her şey vardı, ama şık koltuklar, yumuşak ışıklı lambalar, kışkırtıcı biçimde açık duran sigara kutuları, hepsi müzelerdeki gibi bir kordonla çevriliydi sanki. Kendimi zorla oturttuğum halde, bir iki dakika sonra tekrar ayaklanıp huzursuz ve yalnız, etrafı kolaçan etmeye koyuldum yine.

Evdeki belirsiz, yetersiz konumum evin bütün lüksünü erişilmez görmeme yol açıyordu herhalde; aynı zamanda netleştiremediğim, kayıp, mutsuz çağrışımlarıyla beni tedirgin eden, derinlere gömülü bir hatırayı deşiyordu.

Mutlak sessizlik zaman geçtikçe daha göze batar oldu ve sonunda zor tahammül ettiğim, tehditkâr bir nitelik kazandı. İşin kötüsü, bilmeden de olsa, herhalde sabahki olayların etkisi altındaydım hâlâ. Kayıp gençliğime ait uzak hatıralar hâlâ sinirlerimi geriyor ve duyularımı etkiliyordu; trafik gürültüleri, ayak sesleri, insan sesleri, kentteki konuşmalar ve bölük pörçük sahneler, düşüncelerimin fonuna karışıyordu sürekli, bir yandan yoğun sessizliği bölen tek sesin kendi ayak sesim olduğu boş odaları arşınlıyordum. Daha canlı ortamlara yaptığım kısa ziyaretle uyarılmış olan duyularım, şu anda boş, sessiz düşmanlığıyla beni çepeçevre kuşatan bu baskıcı, insanlık dışı, ölü, ciddi görkeme toplu halde başkaldırıyordu.

"Bu gece burası müzeden çok morga benziyor," diye düşünüp saatime baktığımda, son bakışımdan beri ancak beş dakika geçmiş olduğunu gördüm – bana beş saat gibi gelmişti. Penny ne zaman dönecekti? Neden bana haber vermeden gitmişti? Ne kadar istemesem de, onu aslında özlediğimi kabul etmek zorundaydım. Onunla birlikte olduğumda duygularımın oyalanmadan, hoşgörüden ileri gitmemesine rağmen, şimdi sırf eziciliğini neredeyse fiziksel olarak hissettiren sessizliğin bu korkunç ağırlığıyla benim aramda tampon işlevi görmek için de olsa yanımda bulunmamasına hayıflanıyordum. Havanın ağırlığına akılcı bir açıklama bulmaya çalışarak, acaba fırtına habercisi mi diye düşündüm.

Havanın her zamankinden sıcak olduğu kesindi ve ortalık çoktan kararmış halde hafifleyecekmiş gibi görünmüyordu. Oradan oraya dolaşırken evin klimalı olmayan bölümlerine geldiğimde nefesim kesiliyor, hemen daha serin olan odalara dönüyordum. Ama sımsıkı kapatılmış olma duygusu klostrofobiye yol açtığından ve neredeyse daha kötü olduğundan, tekrar yoluma devam ediyordum.

Kendimi merdivenin başında bulunca, ansızın saat çok erken olduğu halde kendi odama gitmeye karar verdim. Odamda sıcaktan kavrulacaktım, ama hiç değilse orada, izinsiz girmişim gibi bir duyguya kapılmadan oturup kitap okuyabilirdim. Tam merdiveni çıkmaya başlarken, açılan bir kapı sesi beni durdurdu; "Nihayet geldi," diye düşündüm, dışarı çıktığı için Penny'ye, mantıksız sinirim için kendime sinirlenerek.

Başka birinin gelmiş olabileceği aklımdan bile geçmedi. Uşağın şatafatlı mobilyaların arasında ilerlediğini görünce çok şaşırdım. Geçerken usulca iyi akşamlar dilemekle yetindi, ama ben onun hafiften zangocu andıran sırtına bakarken mantıksız bir huzursuzluk duyuyordum – ansızın, o kıyafetle dışarı çık-

mış olamayacağı geçti aklımdan. Peki ama, izinli değilse, akşam yemeğinde niye bulunmamıştı? Birdenbire, kuşkusuz çiçekçi kadının imalarından etkilenerek, evde benim hiç bilmediğim esrarengiz bir şeyler olduğu izlenimine kapıldım; uşağın uzaklaşan siyah silueti ansızın bir şeyleri gizlermiş gibi göründü; ani bir güdüyle seslendim: "Bir dakika!"

"Buyurun efendim?" Adam döndü ve başka her türlü ifadeden yoksun, profesyonel bir saygıyla bana baktı.

"Sekreter nerede?" diye sordum, henüz sonuçlandırmadığım bir düşünceyi kafamdan kovarak. "Kente mi gitti?"

"Oyle sanıyorum efendim."

Kafamda, muhtemelen Kartal Yuvası hakkında onca malumat sahibi olan çiçekçi kadına ait iri kıyım biriyle yan yana bir köşeyi dönen gri bir eteğin savruluşu canlandı; heyecanlandım, önemli bir şey keşfetmek üzere olduğumu hissettim. O âna kadar kafamda birbirinden kopuk duran, anlaşılmamış birkaç olay, yeni ve tutarlı bir anlamın kıyısında titreşiyorlardı; çocukların şekillendirerek desenler yaptığı cıva damlaları gibi. Bu olayların gerçek yüzünü açığa çıkarabilecek miydim? Her şey, merdivenin başındaki adamdan gerekli bilgiyi alıp alamayacağıma bağlıydı sanki. Öğrenmek istediğim her şey, onun saygıyla eğdiği başında bulunuyordu. "Neden benimle birlikte arabayla dönmedi?" diye sordum, açmam gereken o kilitli sırlar kutusuna bakarak.

"Bildiğim kadarıyla, sizin gidişiniz ayarlandığında onun gitmeye niyeti yoktu," diye temkinli bir cevap verdi.

"Yani aklına esip mi gitti?" Kartal Yuvası'nın sıkı disiplinine tabi olanların bu tür herhangi bir güdüsel harekette bulunmasının kesinlikle imkânsız olduğunu pekâlâ bilerek kaşlarımı kaldırdım. Buna hiçbir cevap gelmedi.

Asık suratlı, sessiz adama, kırıp girmeye çalıştığım kilitli sırlar kutusuna bakıp aslında nasıl bir adam olduğunu merak ettim. O

âna kadar uşağın üniformasından ötesine bakmamış gibiydim, sanki modası geçmiş kesimiyle o kıyafeti, delinmez bir zırhtı. Şimdiyse, gözlerimi dikip uzun uzun baktığım halde o aşılmaz profesyonellik duvarının ardına geçemiyordum hâlâ; sorgulamamı nasıl sürdüreceğimi bilemiyordum.

Besbelli üstünlüğünün gayet iyi farkında olan uşak, "Ne kadarını söylesem?" diye düşünür gibi inceliyordu beni. Gerçekten aklından buna benzer bir şey geçmiş olacak ki, gözlerini kaçırmadan, üstüne basa basa, "Beyefendi onu yorgun gördü, akşama kadar izin verdi," dedi.

Beyefendi mi? Bir an bu alışık olmadığım sıfat beni şaşırttı, sonra kızarak, "Demek sır buydu," diye düşündüm; yine de, dışarıdan bakıldığında onun kadar sakin göründüğümü sanıyorum. "Demek Yönetici döndü..." derken sesimin tamamen soğukkanlı olduğu kesindi.

"Evet efendim. Bu sabah, siz çıktıktan az sonra döndü."

Uşağın ses tonunda epeyce memnuniyet varmış gibi geldi bana; yüzümde okunabileceklerden korkup başımı öteki tarafa çevirerek yukarıya, esrarengiz bir gölgeler gemisi gibi aşağı sarkan galeriye baktım. Kafam sormadığım sorularla dolup taşıyordu: "Bugün geleceğini ne zamandır biliyordunuz? Bana niye söylemediniz? Önce hanginiz öğrendi?" vs. "Bu akşam bir ara kendisiyle görüşüp görüşemeyeceğimi sorar mısınız lütfen?" dedim sadece.

"Korkarım mümkün olamayacak efendim. Beyefendi sabaha kadar kimseyle görüşmeyecek."

Bu kibar cevap, artık bakmadığım, ama hâlâ yüz yüzeymişiz gibi varlığının son derece farkında olduğum adamdan yukarıdaki basamaklara doğru süzüldü. Geldiğim günden beri aramızda savunmaya dayalı bir düşmanlık olmuştu. Şimdi, hızlı ve anla-

şılmaz bir geçişle, kaçınılmaz biçimde kıyasıya bir mücadeleye girişmiştik; buna memnun olmuştum, durumun gelişiminde gerekli bir adım atılmış gibiydi. Merdiveni ağır ağır, hiç acele etmeden çıkmaya devam ederken, elimden geldiğince soğuk bir tonda ve başımı çevirmeden konuştum: "Yine de sorarsanız memnun olurum. Bir haber iletmek isterseniz odamda olacağım."

Yönetici'nin o gece benimle görüşmesini aslında beklemediğim halde –ricamın kendisine ulaşması ihtimali bile düşük görünüyordu– önemli bir şeyler keşfetme umudu karşısında hissettiğim heyecan, hiçbir şey açığa çıkmamış olmakla birlikte, geçmemişti.

Şimdi de huzursuz, şiddetli bir hareket isteği beni pençesine almıştı, oturup kitap okumak son yapmak istediğim şeydi. Ceketimi çıkarıp vantilatörü çalıştırdım, buna rağmen, fırına girmişim duygusu veren sıcakta az sonra gömleğimde koyu ter lekeleri belirdi. Bana karşı bir komplo vardı, besbelliydi. Kafamda son derece canlı bir sahne canlandı: Uşakla Penny karanlık bir köşede durmuş, fısıldaşıyor, ben masum masum, onların varlığının da, ilgisinin de farkına varmadan yanlarından geçerken entrika çevirirmiş gibi bir edayla bana bakıyorlardı.

Bilhassa Penny'nin riyakârlığına içerliyordum, bana inanılmaz derecede aşağılık geliyordu – affedilecek gibi değildi. Demek ki beni Y. geldiğinde ortalıkta olmayayım diye kente göndermiş, benim onu karşılamak üzere bekleyeceğime eğlenmeye kente gittiğim, kendisininse işinin başında, ölesiye çalıştığı izlenimini uyandırmıştı. Ikiyüzlü entrikacının tekiydi! Başından beri ona beslediğim muğlak güvensizliğe karşı mücadele edeceğime içgüdülerime ses vermeliymişim. O bütün bu zaman boyunca baş düşmanım uşakla işbirliği yaparken benim merhametimi ona harcadığımı düşündükçe sinirleniyordum.

Yüzümü mendilimle silip aynada yüzüme bakmak gibi belirsiz bir niyetle hareket ederken, insanın bazen bilinçsizce giriştiği, garip biçimde anlamlı eylemlerden birinin beni resmin karşısına getirmiş olduğunu fark ettim; bir zamanlar hayranlık uyandıran, şimdiyse sadece çöküntü ve kayıp duygusuyla bağlantılı resim. Ansızın resme ilişkin duygularımın niye değiştiğini anlamak önemli göründü gözüme – bir uşakla başarısız bir sekreterin ufak tefek entrikalarından çok daha önemli. Bu tür önemsiz şeylerin zihnimi işgal etmesine nasıl izin verebilmiştim?

Bütün ışıkları açıp odayı yumuşak, net bir parlaklıkla doldurdum; bu ışıkta her şey, tıpkı rahat gün ışığında olduğu gibi yanılgıya yer bırakmadan, belirgin olarak görülüyordu. Ama sonra, resme dikkatle bakarken, gözlerim doğru odaklanamaz oldu sanki; ışığın niteliğinde bir değişim oldu, tanıdık gündelik şekillerin dış görünüşü bile değişti. Sanki ışık sayısız kristale bölünmüştü; bunlar portrenin önünde gece kelebekleri gibi hareket ediyor, titrek, ışıltılı bir sürü halinde, resimdeki çehreyi kanatsı, hareketli alevleriyle ışıkla kuşatıyor, hatlarını netleştiriyorlardı... Gözümün önünde bunlar olurken, buna uygun, güçlü bir sihir dalgası beni alıp gökyüzüne götürdü; alev alev bulutlar, melekler gibi sakin bir parlaklıkla koruyucu akkor kanatlarını ardına kadar açmışlardı.

Her şey aynı anda oldu. Dev kanatlar göz açıp kapayıncaya kadar kapandı, bulutlar dağıldı... gökyüzünden alev parçacıkları yağıyordu sel gibi... tüy, kıvılcım ya da ateş böceği gibi... zihnin karanlık koridorlarında esiyorlardı... şimdiden neredeyse bir sanrı... gerçekliği şimdiden şüpheli... tropiğe yakın sıcaktan ve dışarıdaki koyu karanlıktan kaynaklanan gece sihri... kesinlikle uyumuyordum, ama tam uyanık da değildim... ikisi arasında asılıydım... içimde bir kayıp duygusu, buna şimdi bir de resmin büyüsünün değilse de büyüleyiciliğinin hatırasını ekliyordum.

İlk elem duygum, o kayıptan doğal olarak kaynaklanmış olabilir, üzerime o kadar yavaştan, belli etmeden çökmüştü ki; izini süremediğim bir keder. Ancak ağır ağır, kademe kademe, gözlerimi o koyu renklerden ayırmadan bakarak, kederimin onlardan kaynaklandığını anlayabildim; sanki resim anlaşılmaz biçimde ruh halimi koşullandırıyordu – ardından labirenti andıran paralel çapraz çizgileri içime öyle bir dehşet saldı ki, karmaşık fırça darbeleri beni yakalayıp hapsetmiş gibiydi. Bununla birlikte, hâlâ efsunundan etkilendiğimden, büyüleniyordum aynı zamanda; çekme ve itme kutupları arasında gidip gelirken, ne görmüş olduğum konusunda açık seçik bir fikrim yoktu... nasıl bir ifşaat... hangi çehre... resim hakkında, ona ilişkin duygularım hakkındaki bilgim her zamankinden de azdı. Ansızın, bu kafa karışıklığı ve kararsızlığın doruğundayken, resim bütün duygusal içeriğinden sıyrıldı; koyu bir dikdörtgene, duvarda bir deliğe bakıyordum, hepsi buydu.

Bunu, nedenini bilmeden, kendi bağımsızlığımın teyidi olarak yorumladım, tehlikeli biçimde güçlü bir şeyden kaçıp kurtulmuşum gibi. Artık kayıp duygusu rahatsız etmiyordu beni. Portreyi bilinçli olarak hayallerimin kahramanıyla henüz özdeşleştirmediğimden, Yönetici'yi karışık duygularımla bağdaştırmam için bir neden yoktu. Ama göğsüme yapışmış ıslak gömleğimi çekip odanın öbür tarafında dönerken, aynı anda düşüncelerim de Yönetici'ye çevrildi; onun bir şekilde işin içinde olması gerektiğini anlamaya başladım.

Bir süre boyunca kendimi kandırarak Kartal Yuvası'nın lüksünden hoşlandığıma inandırdığım gibi, Yönetici'ye ilişkin gerçek duygularım konusunda da kendimi kandırmış mıydım? O anda karar veremeyecek kadar sersemdim, ama bana öyle geliyordu ki, geçmişte onun fazlaca etkisi altında kalmış, şimdiyse kopmuştum.

Bütün bunların, itibarımı temize çıkarma ve uşağın daha fazla lekelemesini engelleme zorunluluğuyla bağlantısı olmadığının farkına vardım. Keşfetmeye çalıştığım tutarsız, yarı rüya hali yerini daha berrak düşüncelere bırakınca, –saatime bakıp– artık çok geç olduğunu, bu gece görüşme umudu kalmadığını gördüm. Ama bütün gecenin böyle boş geçmesine izin veremezdim; yazı masasının yanında olduğum için, Yönetici'ye bir mektup yazmak niyetiyle hemen masaya oturdum. Düşmanlarım kendimi şahsen savunmamı şu an için engellemişlerdi, ama yazıyla savunmama engel olamazlardı – bunu çoktan yapmalıydım, niye yapmamıştım? Davranışımı bu şekilde haklı çıkarmayı akıl ettikten sonra, bu açıkça en doğru yol olarak görünüyordu.

İlk önce varış koşullarıma ilişkin her şeyi nesnellikle, dürüstçe, en ufak bir ayrıntı eklemeden, çıkarmadan aktarmaya niyetlendim. Az sonra, bu tür bir mektubun aşırı uzun olacağını anladım; her şeyi tam açıklığıyla anlatabilmek için koca bir kitap yazmam gerekirdi. Şimdiden yazmış olduğum sayfalar, meşgul bir adamın okuması beklenebilecek uzunluğu aşmıştı. O sayfaları yırtıp tekrar baştan başladım; bu kez kısacık bir not yazıp derhal bir görüşme rica ettim.

Daha sonra, uzun süre uyuyamadım. Sıcak karanlıkta uyanık yatarken, sabah notumu soluk tenli üstlerinden biriyle değil, Upjohn'la ulaştırmaya karar verdim. Son zamanlarda daha dostça davranmaya başlamış olan Upjohn sabah hararetle itiraz edince şaşırdım; sonunda herhalde misillemeden korktuğu geldi aklıma; bunun üzerine, bu konuda bütün sorumluluğu üzerime alacağımı açıkladım; herhangi biri soracak olursa, benim mektubu götürmesini emrettiğimi söyleyecekti. Sözlerimi birkaç bozuk parayla pekiştirebilmeyi isterdim; gerçi adam bahşiş bekler gibi davranmıyordu doğrusu. Daha ziyade, sınırlı dağarcığını aşan bir

şey söylemek istiyor gibiydi; derdini anlatamamanın dilsiz çaresizliğine hapsolmuş, hasta bir maymunun gözleri kadar hüzünlü gözleriyle bana bakıyordu.

Nihayet onu ulaklık yapmaya ikna edebildiğimde notumu istemeye istemeye alıp derhal ulaştıracağına söz vererek gitti; arkasında bıraktığı cesaret kırıcı ve kötümser hava içimde kötü bir başlangıç hamlesinde bulunduğum hissini yarattı. İsteksizliği moralimi bozmaktan başka kahvaltıya da geciktirmişti. Ama acele edemeyecektim. Daha yataktan yeni kalktığım halde acımasız sıcakta şimdiden yorgun, halsiz hissediyordum kendimi. Sabahın bu erken saatinde bile hava feci ağırdı; şatafatlı odamın gümüş saç fırçaları elimi yakıyordu. Aşağı inerken galeriye açılan ağır kapıdan girdiğimde ısıdaki ani düşüşle tir tir titremeye başladım. Gece boyunca doğrudan pervanenin altında yatmıştım; yemek salonuna girerken, zihnimin gerisinde üşütmüş olabileceğim yolunda tatsız bir ihtimal vardı; hafif bir baş ağrısı da olduğunu yeni fark etmiştim.

Penny'nin kahvaltısını bitirip gitmiş olacağını umuyordum. Ama hizmetkârlar gönderilmiş olduğu halde o hâlâ sofrada oturuyordu. Günaydın deyip yüzüne bakmadan oturdum. Artık güçlü bir hınç hissetmiyordum, ona kızacak enerjim yoktu; sadece onunla konuşmak, herhangi bir şekilde onunla uğraşmak istemiyordu. Yönetici'yle yapacağım görüşme –bu konuda yapıcı bir düşünce geliştirmemekle birlikte– kafamı meşgul ediyor, sekretere yer bırakmıyordu.

Yine de karşımda oturmuş burnundan kıl aldırmayan bu sahte Quaker kızı görmezden gelemiyordum. Bakışlarını sürekli üzerimde hissediyordum; beni kendine bakmaya zorluyordu sanki; zaten Upjohn'la giriştiğim mücadelede tükenmiş olan irademin ona karşı koyacak gücü kalmamıştı. Ansızın ortak patronumuzun

dönüşünden bana hâlâ söz etmemiş olduğunu fark edince sahte vakarı beni o kadar öfkelendirdi ki, "Hayret, utanmıyorsun bile..." sözleri durduramadan ağzımdan fırladı. Bu beni iyice kızdırdı, çünkü kendime hâkim olamayarak en çok kaçınmak istediğim şeyi yapmış, onunla konuşmaya, hatta tartışmaya girişmiştim. Artık geri dönüş olamayacağına göre daha ılımlı bir tonda devam ettim: "Dün beni kente göndermen oldukça aşağılık bir numara değil miydi sence?"

Penny cevap vereceğine sanki ne yapacağını bilemezmiş gibi o kocaman açılmış gözleriyle bana baktı. "Aman, masum rolü oynama lütfen!" diye haykırdım bıkkınlıkla. "Ne demek istediğimi pekala biliyorsun –Y. geldiğinde benim ortalıkta görünmemi istemedin–"

"Hayır, hayır!" diye sözümü kesti ansızın telaşlanarak; elini çocuksu bir dehşet ifadesiyle ağzına götürdü; görünürde o kadar düşünülmeden yapılmış bir hareketti ki, bir an acaba yanılıyor muyum diye düşündüm. Ama her zamanki gibi rol yapıyordu elbette. Hâlâ benden gizlediği bilgiyi edinmiş olmama hiç şaşırmadığını, demek ki uşağın merdivende söylediklerini ona rapor ettiğini fark edince içimde bir öfke dalgası daha kabardı. Ikisinin gizli bir anlaşma içinde oluşunun hayalimde canlandırdığı görüntü o kadar iğrendirdi ki beni, zehir gibi laflar tekrar ağzımdan fırladı:

"Siyahlar içindeki o nemrut hergelenin benden nefret etmesini anlayabilirim, çünkü ilk geldiğim gün benim yüzümden küçük düşmüştü. Ama senin niye onun tarafını tuttuğunu anlamam mümkün değil. Bana kalırsa düşmandan çok dost olarak işine yarardım senin – açıkçası, bence büyük aptallık ettin."

Ben konuştukça kızın dehşeti gözle görünür biçimde artıyordu; nefesi kesilerek, "Hayır! Her şeyi yanlış anlamışsın! Hiç öyle

değil!" dedi, yerinde doğrulup sonra tekrar gücü kalmamış gibi iskemlesine çöktü ve şaşkınlıkla açılan gözleriyle bana bakarak, "Sana düşman olduğumu gerçekten düşünmüyorsun herhalde?" diye mırıldandı.

O, "Her şeyi yanlış anlamışsın!" deyip durduğu halde ben onun riyakârlığına, söylediği herhangi bir şeyi dikkate alamayacak kadar inanmıştım, sözünü keserek beni dinlemeye zorladım.

"Böyle iki taraflı oynamaya devam edersen sonunda başının belaya gireceğini görmüyor musun?" dedim sertçe. "Beni sonsuza dek Y.'den uzak tutamazsın; onunla görüştüğümde gerçek ortaya çıkacak. Yaptıklarını anlattığımda pek hoş gelmeyecek kulağa..." Bir cevap gelmedi. Sessizliği ne kadar ezik ve perişan göründüğünü fark etmemi sağladı; gözleri fincanının dibine dikili, bir eli masa örtüsünün üstünde amaçsızca geziniyor, sarsak, anlamsız hareketler yapıyordu; mahvolmuş, acıklı bir görünümü vardı. Ansızın sanki sert bir ses bana, "*Senin* yaptığın da pek hoş görünmüyor," demiş gibi oldu. Birden, o *gerçekten* uşağın suç ortağı olduğu halde daha fazla konuşmak istemedim. Sırf ikisiyle birden başa çıkabileceğimi göstermek için sözlerimi noktaladım:

"Gerçek zannettiğinden çok daha yakın zamanda çıkabilir ortaya!"

Bunu tumturaklı bir edayla, onun hiç bilmediği kaynaklarım olduğuna inandırmaya çalışarak söyledim ve şaşırtıcı derecede başarılı oldu, çünkü derhal korkulu gözlerle bakıp ne demek istediğimi sordu.

Daha önce bir defa da olduğu gibi, gözlerinin bana bakarken giderek büyüdüğü ve yuvarlaklaştığı izlenimini edindim, ama bu kez tabanca ağzı kadar öldürücü bir şeyi çağrıştırmıyor, Upjohn'ın gözlerinde gördüğüm çaresiz, dilsiz ve kederli, maymunsu acıklılığı hatırlatıyorlardı sadece. Bir hayvana, hâkimiyetim altındaki

umutsuz bir yaratığa kötü muamele ediyormuş gibi hissettim kendimi. Dolaplar çevirerek bana ihanet ettiği için her ne kadar hak etse de, onu daha fazla korkutmaya devam edemezdim. "O kadar korkmana gerek yok," dedim, kazandığım başarıyı boşa çıkararak. "Y.'yi bu sabah göreceğimi kastetmiştim sadece. Bana birkaç dakika ayırmasını rica eden bir not gönderdim kendisine, eminim ayıracaktır." Bu kez, durumu normale döndürüp uygun biçimde noktalayacağını umduğum rahat bir tonda konuştum. Gerçekten kıza karşı iyi niyetliydim, onu korkuttuğuma üzülmüştüm. Gösterdiği abartılı, melodramatik tepki beni müthiş şaşırttı.

Ansızın çıldırmışçasına, perişan halde ayağa kalkıp aklını kaybetmişçesine inleyerek, çatlayan bir sesle, "Niye...? Niye...? Ah, niye yaptın böyle bir şeyi...?" diye bağırarak masanın etrafında koşmasına hiçbir anlam veremiyordum.

Ben de fırlamıştım ayağa, ama masa örtüsünün kıvrımlarına ve dizlerimin etrafına dolanmış olan büyük peçeteye takılarak yeterince hızlı davranamadım ve onun kollarımı tutup iki yanıma yapıştırmasına engel olamadım. Sımsıkı bastırdığı parmakları gömleğimi delip kolumu acıtıyor, beni öylesine şiddetle ileri geri sarsıyordu ki, saçım alnıma dökülerek görmemi engelliyordu; bu muamelenin hiç iyi gelmediği baş ağrımı hatırladım tekrar.

"Yeter! Bırak beni! Derhal diyorum, duyuyor musun?" diye emrettim, o koşullarda mümkün olduğu kadar şiddetle. "Delirdin mi?" Ona zarar vermeden kendimi kurtarmam zordu, o ise herhangi bir acıya duyarsız görünüyordu. Onu durdurabilmek için kuvvet kullanmak zorunda kaldım, aynı itişmeye tekrar girişir korkusuyla bırakmaya cesaret edemiyordum. Sonra çocuk gibi zırıl zırıl ağlamaya başladı, bense mendilimle yüzünü siliyor, sabırla açıklıyordum: "Ağlanacak bir şey yok. Seni rapor etmeyeceğim – etmeyi hiç düşünmedim. Sırf seni korkutmak, tehlikeli bir oyun oynadığını göstermek için söyledim."

Onu temkinli hareketlerle bıraktım; içindeki bütün şiddetin tükenmiş olduğunu görüp sevindim. Ama ağlamaya devam etti; yüzünü ellerine gömmüş, gözyaşları parmaklarının arasından damlıyordu. Söylediklerimi işitmemiş miydi? Anlamamış mıydı? Yoksa böyle aşırı ve uzun uzadıya üzülmesinin sebebi neydi? "Dinle beni! Senin hakkında hiç kimseye tek kelime etmeyeceğim – anladın mı dediğimi?" Konuşurken, dinlediğinden emin olmak için biraz sarstım onu. "Bana güvenebilirsin. Ben muhbir değilim... Bizim oralarda muhbirlik revaçta değildir..." Ona gülümsedim; biraz dokunaklıydı, biraz gülünç ve çok şaşırtıcı.

"Umurumdaydı sanki!" diyebildi sonunda; hararetle söylediği sözlerdeki nezaketsizlik karşısında dayanamayıp, "Madem öyle ne demeye ağlıyorsun?" diye yapıştırdım. Yüzünün tekrar çocuksu, kontrolsüz bir üzüntüyle çarpıldığını görünce o sırada ona laf anlatmaktan umudu kestim ve mendilimi eline tıkıştırmakla yetindim. "Ben sadece senin benden biraz hoşlanmanı istemiştim," diye boğuk bir ses geldi mendilin ardından. Ondan çok kendime hitaben, bunun için çok garip bir yöntem seçmiş olduğunu düşünerek hafif alaylı, tekrarladım: "Hoşlanmamı mı?"

Gözyaşları merhametimi hızla boğmaktaydı, sesi sinirlerimi bozmaya başlamıştı. Tam benim az sonraki görüşme için serinkanlılığımı korumam, aklımın tamamen başımda olması şartken onun ağlamaya başlaması sükûnetimi baltalamaktaydı; bunu fark edince öfkeli bir hınç yumuşak duygularımı sildi süpürdü. Artık niye ağladığı umurumda değildi; sadece kendi dinginliğimi korumakla ilgilenerek susmasını rica ettim ve daha sert bir tonda ekledim: "O lanet olası uşak az sonra gözetlemeye gelir mutlaka. Tanrı aşkına o gelmeden kendini toparla –ya da–" Aslında "ya da dışarı çık" demek istemiştim, ama bu çiğliği yapamadım; gerçi

bana kalırsa bencilliğiyle –daha beter bir şey değilse eğer– bunu hak etmişti. Uşak onu benimle buraya kapanmış, gözyaşları içinde ağlarken bulsa nefis bir skandal olurdu...

Zihnimin gerisinde biçimlenmekte olan şüphe nihayet bilincime çıktı ve tıpkı onun hıçkırıkları gibi odayı kapladı. "Anlaşılan, birinin bizi bulmasını istiyorsun – itibarımı lekelemeye çalışıyorsun..."

Öne eğilmiş başına ve sarsılan omuzlarına bakarak, eğer masumsa mutlaka bu suçlamayı çürütmeye çalışacağını, en azından inkâr edeceğini düşünüyordum. Ama o başını bile kaldırmadı, tek tepkisi yeni bir şevkle hıçkırıklara boğulmaktı. Tek görebildiğim, onun daralmış alnı ve kendi kafamın içinde, iğrenç bir şekilde fısıldaşan o iki komplocuydu. Az önce içimde merhamet uyandıran kızın yerine kuşkulu planlarına hangi rol uyuyorsa o rolü oynayan bir oyuncu, bir entrikacı görüyordum – yalancı gözyaşları beni kandırmıştı.

Elimi alnıma bastırarak ansızın niçin hâlâ orada durduğumu sordum kendi kendime. Birkaç dakika önce odadan çıkıp onu bırakmış olmalıydım. Bu basit yöntemle durumu sona erdirmek niye aklıma gelmemişti? Şimdi kapıya döndüğümde açılmakta olduğunu gördüm ve çok fazla beklediğimi anladım; artık çok geçti.

Kendi kendime, "İti an..." diye mırıldanarak, uşağın karşısına çıkmak üzere kayıtsız bir yüz ifadesi takındım hemen; uşak durumu bir bakışta kavrayıp daha sonra sadece ifadesiz bir yüzle önüne baktı. Yüzü hâlâ iri mendile gömülü, bir hışım onun yanından geçip odadan çıkan Penny'yi görmezlikten geldi. Bana da bakmıyor, konuştuğumu duymuş olduğuna dair ipucu vermiyordu, sadece, sanki dünyaya ilan edercesine, Yönetici'nin bir saat içinde beni çağırtacağını bildirdi. Sonra çekildi ve kapıyı hiç ses çıkarmadan kapadı.

"İşte şimdi çuvalladın," dedim kendi kendime. Nedense bu çocuksu yorum beni güldürdü, ben de aynı minvalde devam ederek pek inandırıcı olmayan bir fütursuzlukla bari kahvaltımı bitireyim dedim – herhalde Kartal Yuvası'nda sofraya son oturuşum olacaktı. Sanıyorum odadan çıkmadan önce birkaç yudum soğumuş kahve bile içtim.

dokuz

Aşağının serinliğinden sonra odamdaki hava, güneşin pencereden girmesini engelleyen tentelere rağmen insanı hamamdaymış gibi dermansız bırakıyordu. Kapıyı kapatırken ceketimi çekip çıkardım ve sonra da ellerimi başıma bastırdım. Çok ağrımıyordu –henüz– ama sanki alnımın arkasında birtakım ipler giderek geriliyormuşçasına musibet bir duygu vardı. Düşüncelerim müthiş bir kargaşa içindeydi ve Penny'nin ağlama sesleri ara ara hâlâ düşüncelerimin arasına sızarak kargaşayı artırıyordu.

Yemek salonundaki mizanseni bilerek planlamış olsun olmasın, önemli görüşmem öncesinde beni feci bir duruma getirdiği kesindi; söz konusu görüşmenin her geçen saniye biraz daha yaklaşması ise rahatsız bir aciliyet duygusu yaratıyordu. Ne diyeceğimi düşünmem gerektiğini biliyordum, ama konuya yoğunlaşmaya çalıştığım anda, az önceki olaydan ilgisiz bir ayrıntının hatırası araya giriyordu. "Yararı yok, önce serinlemem lazım," diye düşünüp pencereye gittim ve dengemi kaybetmeden eğilebileceğim kadar eğildim.

Ama hiç serinlememiştim. Tente manzaranın üst kısmını tamamen kapatıyordu; aşağıda ise sadece kıpırtısız alevlere benzer, sıcaklık hissini iyice artıran kırmızı-sarı çiçeklerden oluşan koskoca bir tarh görüyordum. Dışarıdaki her şey doğal olmayan bir durgunluk içindeydi; her çiçek, her yaprak rüzgârsız sıcakta

hareketsiz, adeta metalden basılmış, güneşin yoğun ışınlarıyla, sıkı bir don yemişçesine sertleşmişti. Sınırlı görüş alanımın yakıcı ışığına hiç su girmiyordu. Hiç değilse hayat ve serinlik yanılsaması yaratan püskürteçlerin görüntüsüne susadım ve ne yaptığımı düşünmeden panjuru açıp kapayan düğmeye bastım; stor ânında havaya fırlayarak beni kızgın güneşin saldırısına maruz bıraktı.

Çiçekleri suluyor olması gereken minyatür yağmurları, göz alıcı ışığa aniden bakınca körleştiğim için görmediğimi zannettim. Su olmadığını anlamam birkaç saniye aldı. Geldiğimden beri ilk kez hayat kaynağı olan fıskiyelerin çalışmadığına yavaş yavaş ve giderek artan bir heyecanla inanabildim.

Kıpırtısızlık bir anda görünürdeki her şeye, bir şekilde benimle de ilgili, uğursuz bir gerginlik kazandırdı. Ben de yapraklar kadar hareketsiz, başıma vuran güneşin farkında bile olmadan durup bekledim. Önsezi gibi bir şey hissetmiştim, ama neyi beklediğimi sorsalar kesinlikle açıklayamazdım, zaten açıklanabilecek bir şey değildi; gizli dünyanın ara sıra varlığına dikkatimi çektiği bütün o deneyimlerin doruğuydu. Bu deneyimlerin ardında yatan anlam açıklık kazanmak üzereydi ve ben, karşımdaki manzarayla birlikte, bu gerilim ânında asılı, ifşaatı bekliyordum, kırılan bir dalganın kıvrımındaymışçasına, büyülü biçimde yakalanmıştım...

Beklentimin esrarengiz niteliği bütün görünümlere hafif bir gerçekdışılık kazandırıyordu. Sahne arkasındaki boyalı bir perde kadar derinliksiz olan bahçeler güneşin ağartmasıyla hayalete benzemişti; uzaktaki kayalıklar, sayısız değişimlerinin akışkanlığı içinde bütün anlaşılmazlıklarıyla asılıydılar; yargıç biçimli kayalar bir rüyadaki geçici işaret noktaları gibi havada yüzüyorlardı – hafif bir şaşkınlıkla bugün yeni bir süs takınmış olduklarını gördüm: peruk ya da kanat olabilecek beyaz, tüy tüy, incecik tutamlar. Ama daha bu yeni beyazlığı –burada gökyüzünde tek

bir bulut görmemiş olduğum için bulutla özdeşleştirmemiştim– ancak algılamışken beklediğim şeyin şöyle bir görünmesi düşüncelerimi sildi süpürdü: sırra ilişkin ani bir seziş; gölgeyle maddenin bütünleşmesi; her günkü benliğimin, sadece bazen farkında olduğum yabancı benlikle kaynaşması. Sonra ifşaat ânı daha ben kavrayamadan geçti... baktığım dağ usulca öne doğru kayarak parçalandı.

Bir an hafifçe başım döndü, ama çabuk geçti, geride ne gerçeklik duygusu ne de şaşkınlık kaldı. Bir dağ parçalara bölünmüştü, o kadar. Dağların davranışlarıyla değil, bir an görür gibi olduğum, birbiriyle ilişkili örüntülerin birleşmesiyle ilgileniyordum; bütün uyuşmazlıkları uzlaştıran, bütün çelişkileri çözen bu ahengi bir anlayabilsem, beni mutlak bilince ve mutlak kavrayışa ulaştıracak, her şeyi açıklayacak ve evrenin gerçekliğiyle tanıştıracaktı.

Ama dikkatimi dağıtan çok fazla unsur vardı. İçsel görü bulanmaya başlamıştı bile, gözümün önünde olup bitenlerle gölgelenmekteydi, ki o da en duygusuz seyirciyi bile etkileyecek kadar muhteşemdi. Yargıcın tekrar gökyüzünde iri bir kütle halinde sapasağlam yükselmesini seyrederken, beynimin hâlâ çalışmakta olan mantıklı bir parçası, bulut oluşumlarından kaynaklanan bir göz aldanması yaşadığımı söylüyordu. Buna rağmen, dağlar birbiri ardına devrilir, parçalanır ve tekrar birleşerek yükselirken, rüya ve sihrin gizli alt-dünyası sürekli gerçek dünyaya tecavüz ediyordu.

Benliğimin sadece küçük bir sağduyu parçası, bilimsel olarak açıklanabilecek, olağandışı bir meteoroloji olayı olduğunu anladığından, hâlâ gündelik düzleme tutunabiliyordu.

Ne var ki dorukların üzerindeki beyazlığın birleşip uzayışını, dağ sırası boyunca uzanan düz bir çizgi oluşturmasını, hayalgücünün uzak boşluklarında bir yerden seyrediyordum. Bu beyaz çizgi sabit dururken sel gibi puslu bir yağmur yağdırmaya başladı;

gökyüzünden aşağıya garip, beyaz, sessiz bir Niagara dökülüyordu. Nereden çıktığı belli olmayan, geri kalanı bulutsuz maviliğin içindeki inanılmaz sel bir anda dağları silip yok etti ve yolundaki her şeyi süpürerek hızla ilerlemeye başladı. Doğrudan bana doğru geldiği halde, sanki bu inanılmaz şelale beni tehdit etmiyormuş gibi, telaş değil, huşu içindeydim; gerçekten de penceremden birkaç metre ötede durdu. Orada, anlayamadığım bir sebepten ötürü, bulut kendi üzerine kapanmaya başladı ve yavaş yavaş, yukarı doğru fışkıran bir fıskiye halinde buharlaşıp kayboldu.

Kartal Yuvası şimdilik esirgenmişti; o korkunç çağlayanın kıyısında istikrarsız bir varoluş bağışlanmıştı kendisine. Ama zamanı gelince onun da bütün hazineleriyle birlikte yutulup gideceğinden kuşkum yoktu; taş çölünün ortasındaki efsunlu güzelliğini yaratan, şimdi bozulan büyü tarafından lanetlenmişti çünkü; insanların göz zevkini asla hedeflememiş olan bu güzelliğin yerle bir olmasını, ilahi adalet kabul ederek, neredeyse memnuniyetle seyredecektim.

Harikalarla kafam karışmış, kızgın güneşten sersemlemiş halde, gerçeği sanrıdan pek ayırt edemiyor, etrafımdaki her şey mahvolurken benim niçin kurtulacağım sorusunu sormuyordum. Güvende olduğumdan emindim sadece, sanki bulut yağmuru beni sarmalayarak koruması altına almıştı –hiçbir şeyin nüfuz edemeyeceği bir gerçekdışılığın içindeydim–; öyle ki, sihirli bir şekilde gerçek dünyadan yalıtılmıştım. Gökyüzünden dökülen, neredeyse dokunabileceğim kadar yakınıma gelen hayalet selin penceremin dibinde yavaşça bir buhar gibi yükselerek dağılışından gözlerimi ayıramıyordum. Havai, garip güzelliğine hayran olmuş, büyülenmiştim. Duygularım, mağazada çalışırken, işin kasvetli rutininden uzaktaki koruyucumla ilgili hayaller kurarak kaçtığım zamanki duygularıma çok benziyordu.

O zamanlar, onun hafızadan ziyade hayalgücünün eseri olan sihirli sureti, gerçekdışında benzer bir sığınak sağlamıştı bana: gerçeklik fazla tatsızlaştığında sığınabileceğim bir hayal. Buraya gelerek o sığınağı kaybetmiştim; aramızdaki esrarengiz bağı koparmış, onu bir büyücüyken sıradan bir insana dönüştürmüştüm – suç benimdi. Bununla birlikte, bu kayıp konusunda mantıksızca onu suçluyor, şimdi de seve seve gökyüzündeki daha güvenilir gerçekdışılığa bağlanıyordum. Eski ilahımdan vazgeçip bütün kalbimle, asla somut hayatımın bir parçası olarak beni hüsrana uğratmayacak olan, –Y'nin öyle yaptığını düşünüyordum–, hiçbir gerçeğin önemli olmadığını, onunla yapacağım görüşmenin önemsiz olduğunu ya da hiç gerçekleşmeyeceğini vaat eden o yüce, esrarengiz oluşuma adıyordum kendimi. Kaygısız ve sorumsuz bir halde, rahat bir kabulleniş içinde düşünmeden yüzüyordum, beni somut dünyaya bağlayan belirli bir şey yoktu; sonra aşağıda beklenmedik bir hareket gözümü çelerek bu huzurlu dağılmayı bozdu.

Köylü bahçıvanlardan biri, dev alev çiçeği tarhında çömelmiş, başı ve omuzları kaplumbağa gibi çiçeklerin sert sapları arasından çıkmış, ağzı açık, benim harika bulut yağmurunu seyrettiğim büyülenmişlik ve sabitlikle beni seyrediyordu. Adam fark edildiğini anlar anlamaz, yaralı bir böceğin beceriksiz, telaşlı çevikliğiyle emekleyerek uzaklaştı – bu görüntü o kadar tiksindiriciydi ki, aniden içinde bulunduğum ortama döndüm.

Köylü gözden kaybolduğu halde pencereden ayrılıp bir tür gerçekliğin hâlâ hâkim olduğu odanın içine döndüm. Somut dünyanın taleplerine uyanmaya başladım; sıcağın, baş ağrımın, hazırlanmam gereken görüşmenin farkına varıyordum. Ama bu gerçekleri isteksizce ve yarım yamalak kabulleniyordum. Öteki dünyanın, rüyanın çekiciliği hâlâ baskındı.

Ben daha yarı rüya halindeyken üniformalı bir hizmetkâr beni ev sahibinin dairesine götürmek üzere geldi. Onunla boş koridorlarda yürürken bir oyunda rol yapar gibiydim, durumu gerçek olarak göremiyordum. Geçmişe ait kıyafetiyle yakışıklı, biraz vahşi suratlı delikanlıya bakıp idama ya da yargılanmaya götürülüyormuş gibi bir duyguya kapıldım... Buraya geldiğimden beri, inanılmaz, tekinsiz bir rüyanın içindeydim sanki. Benim denetimim dışında olan, gökyüzündeki o muhteşem, olağandışı gösterinin yabancılaştırıcı etkisi tarafından yönetilen kaderimden kendimi kopmuş hissetmenin rahatlığını hâlâ yaşıyordum; bununla birlikte, son birkaç dakikadır sihirli bulut yağmuruyla bağlantım kesildiği için hafifçe kaygılanmaya başladım, onun var olmaya devam ettiğinden emin olmam gerekiyordu. Beklemek üzere yalnız kaldığım anda, odaya bir göz bile atmadan yaptığım ilk hareket, en yakın pencereye koşmak oldu. Gerçekdışının doruğu olan o hayalet şelale benim için tek gerçeklik olmuştu.

Ne yazık ki klimayla soğutulan odanın pencerelerini örten jaluzilerin şeritleri sabitlenmiş olmalıydı; sonuçta cılız ışığı artırmam mümkün olmadı; aralarındaki mesafe ise o kadar dardı ki, dışarıda herhangi bir şey görülmüyordu.

Bu hüsran sonucunda, beni yalıtan görüntüden tamamen yoksun kalınca, tekrar uyanarak gerçeğe döndüğüm izlenimine kapıldım. Bu kez uyanışım çok daha belirgin oldu. Onca aciliyetle talep ettiğim görüşmeyi tamamen unuttuğumu anlayınca dehşete düşerek somut dünyaya dönmek için ilk ciddi çabayı gösterip dikkatimi beni bekleyen duruma yönelttim kararlı bir şekilde.

Büro benzeri bir odadaydım; sade, neredeyse haşin mobilyalar, evin geri kalanına hâkim şatafatla keskin bir tezat oluşturuyordu. Çalışma masasının arkasına asılı tek koyu renk tabloyu görünce belli belirsiz kaygılandım; loş ışıkta odamdaki resmin eşi gibi

görünüyordu. Ama yakınına gittiğimde, bunun kuşkuya yer bırakmayacak şekilde Yönetici'nin portresi olduğunu görünce rahatladım, ancak yakından bakılmadıkça tanınmayacak kadar koyu renklerle resmedilmişti.

Kızgın güneşin altında durduktan sonra baş ağrım artmakla birlikte zihnimin yeterince berrak olduğunu fark etmek beni daha da rahatlattı. Eleştiri yetimi sınadım ve resmin, tören giysileri içinde, dramatik bir duruşla, kolu tehdit edercesine havaya kalkmış halde gösterdiği velinimetim hakkında yanlış bir fikir verdiği hükmüne vardım hemen.

Sanırım ressamın bu yanlış yorumuna öfkelenmeme yol açan abartılı taraftarlığımın sebebi, sadakatimi buluta devretmemden kaynaklanan suçluluk duygusuydu. Ben biraz gerçekdışı, biraz haşin olan bu portresini incelerken, aslı odaya girdi.

Kanımca henüz parlak bir gelecek vaat ettiğim dönemde, feleğin beni hedef aldığını henüz kavramamışken tanıştığım adamla yüz yüze gelince, o günlerdeki güvenimin geri geldiğini hissettim. Onunla doğal biçimde, çekinmeden konuşabildiğimi fark edince iyimserliğe kapıldım; neredeyse ilişkimizi kaldığımız yerden, uzun bir başarısızlık dönemi araya girmemişçesine sürdürebileceğimize inandım.

Yönetici pencerenin önüne, gölgede kalan masaya oturdu ve bana karşısında yer gösterdi. Ama ben oturmayıp ayakta kaldım ve anlatmakta geciktiğim hikâyeme devam ederken ellerimi masaya dayayıp adeta daha fazla dikkat etmesi için zorlarcasına ona doğru eğildim. Aslında anlatılacak fazla bir şey de yoktu. Ama ben niçin Kartal Yuvası'na çöküntüye yakın bir halde vardığımı tam olarak açıklamayı mutlaka istediğimden anlattıklarım aşırı ayrıntılı ve dolambaçlı bir hal aldı; açık seçik, kesin bir dille konuşmaya çalıştıkça kafam karışıyordu. Lafı çok uzattığımı,

istediğim izlenimi uyandıramadığımı biliyordum; iyimserliğimi ve zaten içten gelmeyip hatırlanmış olan güvenimi kaybettim ve neredeyse sözümü kessin diye ummaya başladım.

Nihayet ben sözümü bitirip o hiçbir yorumda bulunmayınca, sessizlik rahatsız edici oldu. Onu ikna edemediğimi biliyordum, gerçek bir korku kapladı beni. Oda daha karanlık olmuştu, bu da her şeyi olduğu gibi değil, olmasını istediğim gibi gördüğümün bir işaretiydi. Yüzü hiç dostane görünmüş müydü gerçekte? Artık yüz ifadesini seçemediğimden, emin olamıyordum. Masada oturan siyah siluetin herhangi bir özelliği kesinlikle tanıdık gelmiyordu; karşımda bir yabancının oturduğu, beni görünmez gözlerle seyrettiği duygusuna kapıldım. Sonra bu tatsız duyguyu geri iterek hikâyemi daha inanılır kılmaya yoğunlaştım; doğru olduğu için, şüphelenebileceği gelmemişti hiç aklıma. Şimdi anlattıklarımın doğruluğunu kanıtlayacak bir cümle bulmak için nafile kafa patlatıyordum; bu konuda her şey söylenmişti, ekleyecek bir şey bulamıyordum.

Bir iki dakika önce gayet olumlu görünen durumun kötüye gitmesi hızla moralimi bozdu ve güvensiz bir sesle konuştum: "Hiçbir kanıt gösteremediğimin farkındayım... belki pek inandırıcı gelmiyordur kulağa. Benim sunabileceğim en iyi kanıt çalışmam – kütüphanede çalışmaya başlar başlamaz güvenilir ve sorumluluk sahibi olduğumu göreceksiniz... kesinlikle sorumsuz değilim... o yüzden hemen başlamak için sabırsızlanıyorum..." Bu arada karşımdaki koyu siluetten gözlerimi ayırmıyordum; hiçbir cevap gelmemesi dikkatimi dağıtıyordu; aceleyle bir şey daha eklemeyi ancak akıl edebildim: "Tabii bu tatil için son derece minnettarım. Bana çok iyi geldi. Tatile ihtiyacım varmış, şimdi anlıyorum, çünkü çok daha zinde hissediyorum kendimi... kütüphanedeki işime başlamaya hazırım..."

Artık bir şey söyleyecekti mutlaka. Bu kadar uzun ve mutlak bir sessizlik, rahatsızlık vermesinin yanı sıra kesinlikle garipti. Sonra birden aklıma o kadar basit ve aşikâr bir açıklama geldi ki, doğru olduğundan şüphe duymadım. Büyük ihtimalle zaten bir kütüphaneci vardı ve ben başka bir iş için düşünülmüştüm. Hep o işte çalışacağımı varsaymakla Yönetici'yi zor durumda bırakmıştım; iyi yürekli, düşünceli bir insan olduğundan, beni daha düşük ücretli ya da kendime layık görmediğim bir göreve atamak istemeyip rahatsızlık duyabilirdi bu durumdan. Sessiz kalışının sebebini doğru tahmin ettiğimden hiç kuşku duymadan, rahatlayarak, aptalca önyargılarım olmadığını göstermek isteyip yine masanın üzerine eğildim, "Kütüphaneden söz etmemin tek nedeni daha önce orada çalışmış olmam. Ama elbette elimden gelen her işi yapmaya da hazırım – dışarıda olsun, içeride olsun."

Konuşurken rahat kütüphaneci dairesinin özlem dolu hayali gözümün önünde uçuştu bir an, ama orada kendi köşeme çekilerek çalışmayı kafama koymuş olmama rağmen, bunun bir hata, bir gerileme olacağına ve yeni bir hayata başladığıma göre her bakımdan yeni olması gerektiğine hemen ikna ettim kendimi. O an özel bir anlam kazanmış gibiydi; sanki onca umut bağladığım yeni hayata tam şimdi, şu anda başlamak üzereydim ve bundan önce olan her şey bir giriş, bir hazırlıktı. "Bunu laf olsun diye söylemiyorum – ama eminim samimiyetle söylediğimi siz de biliyorsunuzdur." Birden gazete ilanının beni umutsuzluktan kurtardığı o ânı hatırladım; bir anda benliğimi kaplayan, neredeyse romantik bir heyecan dalgası, alışılmadık bir konuşkanlıkla devam etmeme sebep oldu:

"Kendime ilişkin kuruntum kalmadığını bilmenizi isterim... Sizi kentte son gördüğümden bu yana çok şeyler geçti başımdan... Dibe vurdum. Geçimimi başka yollardan sağlayacaksam eğitimi-

min bana hiçbir faydası olmadığı kafama çakıldı – el emeği bile olabilir. Göründüğümden daha kuvvetliyimdir..." Kendimi iyice kaptırmış olmalıyım ki, resmen bir kolumu ceketimden çıkarıp kaslarıyla böbürlenen oğlan çocukları gibi pazumu şişirdim.

Ne var ki gölgelerin içindeki gizemli siluetten herhangi bir tepki almayınca aptal gibi donakaldım, utanarak aceleyle ceketimi giydim. İçerisi ne kadar kararmıştı! Aşağı inen bulut ırmağı Kartal Yuvası'nın üzerinde olmalıydı mutlaka – sabah değil gece yarısı gibiydi. Resim karanlığa gömülmüştü, tedirginliğimi atmak amacıyla resmin tam yerini hatırlamaya çalışıyordum; resmin aniden büründüğü olağanüstü ihtişama bu sayede şahit olabildim. Varlığına dair bir işaret bile yokken, gölgeden ibaretken bir anda tekrar ortaya çıkmış, kendi ışığıyla açık seçik belirmişti; daha doğrusu, parlak ışınlarla çevrili halde, tehditkâr ve etkileyici biçimde kendini gösteren resimdeki çehrenin ışığıyla. Hemen ardından, ben inanamayarak seyrederken, portredeki adamın kendisi yerinden kalkıp tam resmin önünde durdu; resmin ışıltılı parlaklığı şimdi bizzat ondan yayılır gibiydi. Gözlerim tam o noktaya dikili olmasaydı, önce resmin aydınlanışını görmeyecektim, o zaman doğaüstülük izlenimi çok daha güçlü olacaktı. Şimdi bile, çocuksu teatral numarayı küçümsediğim halde, çepeçevre aydınlanmış o olağanüstü siluetten etkilenmemek elde değildi.

Fakat ardından hüsrana kapılıp çöktüm. Beni ne sanıyordu? Benim gibi bir insanın karşısında, sadece saf, cahil köylüleri kandırabilecek böylesine çocuksu bir hileye nasıl tenezzül ederdi? Besbelli onunla ilgili olarak tamamen yanılmıştım. Kahraman-velinimetim yoktu, benim hayallerimin dışında hiçbir zaman da var olmamıştı. Şimdi hayallerimi yıkan fosforlu haleyi takındığı için ondan nefret ediyordum – dünyadaki herkesten nefret edi-

yordum. Noel gecesi çıkıp insanlara zorla kendimi tanıtmayı arzuladığımı hatırlayarak, o sırada insanlarla temas etmeyi özlediğim halde aslında onlardan şiddetle nefret ettiğimi düşündüm.

Ancak bir başka anı, onu gömdüğüm unutuşun altında zorla canlanmaktaydı; onun uğursuz kıpırdanışlarını artık bastıramıyordum, gözlerimi bile etkiliyordu – gölgeler içindeki odayı bir başka saydam odanın ardından görüyordum, uzun zaman önce, aynı adamın hizmetinde çalıştığım, yüksek tavanlarına kadar kitap raflarıyla dolu kentteki kütüphane. Biçimli, mermer gibi, hayaleti andıran iri beyaz eli orada gidip geliyor, o nicedir unutulmuş günün utancını ve ıstırabını yeniden dokuyordu; şimdiki zamanda ise, tok ama çınlayan sesi dramatik bir tonda buyurdu:

"Kartal Yuvası'nda herhangi bir görevde çalışmayacaksınız."

İçinde yaşadığım çifte zamanın ortasına ansızın düşen bu sözler müthiş şaşırtıcı, dehşet vericiydi, her şey bir kâbustaki gibi dengesizdi. Kütüphane silinip gözden kaybolduğu ve ardında sadece orada olanların kederli duygusunu bıraktığı halde odanın boyutları hâlâ akışkan ve oynaktı. İçgüdülerimin beni buraya gelmek konusunda uyarması boşuna değildi diye düşündüm; ihanetin burukluğu hak edilmemiş bir başarısızlığın burukluğuna eklenince şu sözlerde patladı:

"Herhalde bunu espri olarak görüyorsunuz! Sırf burada bana iş vermeyeceğinizi söylemek üzere beni buralara getirmeyi komik sanıyorsunuz herhalde! Tabii, başından beri beni burada tutmaya niyetiniz yoktu, o eski kovulma hikâyesi yüzünden —" Bir uçurumun kenarına geldiğim hissiyle sustum. Her kelime geçmişin etkisiyle ağırlaşıp tehlikeli oluyordu, devam etmeye cesaretim yoktu. Beynimin içinde sanki bir tren homurdayarak ilerliyordu; tıpkı bir halı serilir gibi, buraya gelmek için geçtiğim bütün kentler, köyler, ormanlar, dağlar, ırmaklar geçiyordu gözümün

önünden – şimdi hepsini ters yönde kat etmek zorundaydım; o korkunç yolculuk boşuna yapılmıştı. BOŞUNA... BOŞUNA... tekerleklerin takırtısı hızlanıyor, gözümün arkasındaki acı çizgileri boyunca ilerliyordu; sonra ansızın sona erdi, büküldü, parçalandı... dehşet içinde, gözlerimi kırpıştırarak yaşların akmasını engellemeye çalıştığımı fark ettim...

Ben suskun ve kederli, donakalmış dururken odadaki sessizlik giderek büyüyordu. Kısa süren patlamamın ardından artık öfke, hatta güceniklik hissetmiyordum. Konuşmanın ne yararı vardı? Artık herhangi bir şeyi değiştirmek için çok geçti. Başımı kaldıracak gücü bile bulamıyordum kendimde. Bu odada daha fazla bir şey görmek ya da duymak istemiyordum; özellikle de hesaplı ışık ve jest oyunlarından yararlanan, bir oyuncu tonlamasıyla konuşan bu adamı görmek ve duymak istemiyordum artık. Onun bir hareketi dikkatimi çekince, başımı kaldırıp bakmak için bütün gücümü harcamam gerekti adeta.

Artık karşımdaki, alevden haleli, dramatik bir varlık değildi. Gün ışığı, yani başlangıçtaki kadarı tekrar odayı sarmıştı. Resim yine aydınlanmıştı. Bu kadarını bir bakışta gözledim, sonra bakışlarım Yönetici'nin eline, güçlü görünen uzun parmaklarına kenetlendi; masanın üzerindeki kâğıtların arasından bir fotoğraf seçip bana uzatırken bütün hareketleri son derece kesin ve kararlıydı.

Bulanık yüzlerden oluşan bu kalabalığın beni ne şekilde ilgilendirdiğini anlamaya çalışırken hoş geldin pankartını seçebildim. "Kuaförler Şampiyonu!" Bu iki kelimeyi yüksek sesle söylerken fotoğrafa bakarak tekrar canlanmış, ataletimden sıyrılmıştım, kendi kendime gülümsüyordum; kızın yüzü bu bulanık resimde bile dostane ve candan görünüyordu. Bir samimiyet sarmaladı sanki beni, cesaret verdi; sanki kız hâlâ umut olduğunu fısıldıyor-

du – benim için her şey bitmemişti, Kartal Yuvası dünyadaki tek yer değildi... onu dinlemek istiyordum. Ne var ki Yönetici kızın içsel ve özel mırıltısını çınlayan hatip sesiyle boğarak konuşmaya başlayınca sinirlendim.

"Bizim Kartal Yuvası'nda özel sorumluluklarımız vardır. Bizim görevimiz örnek olmaktır. Her birimizin davranışları daima kusursuz olmak zorundadır. Bu fotoğraf çekildiği sırada siz halkın zihninde Kartal Yuvası'yla ilişkiliydiniz. Bu tür bir kızla ortalıkta dolaşmakla, onun paltosu kolunuzda fotoğraf çektirerek samimiyetinizi vurgulamakla kim bilir ne kadar zarara yol açtınız."

Şahsen bu resmî azara hiç mi hiç aldırmamakla birlikte, arkadaşımın aşağılanması itiraz etmeme sebep oldu: "Kendisi çok sevimli bir kız, mesleğinde o kadar başarılı oldu ki, annesiyle birlikte otelde yaşıyor. Bunun yeterince saygın bir konum olduğu kanısındayım – Kartal Yuvası standartlarında bile." Bir samimiyetin söz konusu olmadığını, birbirimizi tanımadığımızı, uzun yolculuk sırasında tanıştığımızı, fotoğrafta tesadüfen yer aldığımı açıklamayı düşündüm. Ama beni kızı savunmaya iten güdü kendi savunmamı da yaptıracak kadar güçlü değildi. Ayrıca neyin üzerinde duracağımı bilmiyordum; o kadar çok unsur vardı ki işin içinde, o kadar çok şey anlaşılmazdı ki: örneğin mektup; nasıl ve niçin ortadan kaybolmuştu? Daktilo kızların bürosunda ne kadar süre bekleyip gelişimi geciktirmişti?

Zaten bu arada beyaz, mermer kadar katı, incelemem için ikinci bir fotoğrafı uzatmakta olan el, dikkatimi dağıttı. Bu fotoğrafı görür görmez kayıtsızlığım geçti, heyecanla sordum: "Bu nasıl oldu da sizin elinize geçti?" Bir cevap gelip gelmediğini bile fark etmeyerek eğildim, çok daha net olan ikinci fotoğrafa yakından baktım.

Baktığım şey, çalıştığım büyük mağazanın cephesiydi; benim Noel meleklerimi de süsleyen kar topakları mağazanın bayağı gösterişliliğini örtüyor, bir ağırbaşlılık kazandırıyordu. Ama bunlar gerçekten benim yaptığım heykeller miydi? Belki onları dışarıdaki konumlarında hiç görmediğimden, kendi işim olarak tanımakta zorlanıyordum. Özellikle bir melek, resimdeki adama inanılmaz derecede benziyordu; sert ifadeli çehresi, ikaz edermiş gibi duruşu duvardaki portreden kopya edilmiş olabilirdi. Baştan sona müthiş şaşırtıcıydı... Elimi alnıma bastırarak, "Bu çehreyi... bu kolu şekillendirdiğimi hatırlamıyorum..." diye düşündüm. Ama insanın o kadar çabalayarak oluşturduğu şekilleri tanımaması mümkün müydü?

Fotoğraf ansızın önümden çekildi ve yerini –sanki kafamı son bir kez karıştırmak üzere– fonda tartışılmaz biçimde yargıca benzeyen yedi kayalıkla benim yaptığım resim aldı. Hayretten donakalmış, tek laf etmeden, boş boş resmime bakıyordum. Benim resmim olduğu kesindi, ne var ki benim resmimin orada, o masanın üstünde bulunması imkânsızdı neredeyse.

Garip meteoroloji olayıyla başlayan, odanın değişkenliğiyle ve içinde olan bitenlerle pekişen genel tuhaflık duygum artık doruğa ulaşmıştı. Bu rüyadan farksız durumda artık gerçekle gerçekdışını ayırt edemiyordum. Ama sonra havada yeni ve uğursuz bir şey hisseder gibi oldum... bir şey beni tehdit ediyordu... rüya kâbusa dönüşmeden kaçıp kurtulmalıydım.

Ne var ki Yönetici tekrar konuşmaya başlamıştı; sesi önceki tumturaklı tonundan o kadar farklıydı ki, olduğum yerde durup dinlemek zorunda kaldım.

"Keşke sabırsızlığınızla beni bir önlem almaya zorlamasaydınız! Arayıp durdum, ama bir çıkış yolu bulamadım. Oysa eminim zaman içinde bir şey... bir açık kapı bulurdum... burada kalma-

nızı sağlayabilirdim. Ama siz bu görüşmeyi ısrarla talep ederek herkesin dikkatini bu olaya çektiniz, artık meseleyi daha fazla uzatamam..."

Söylediklerinin anlamından çok, yumuşak sesine sızan yersiz yorgunluk, üzüntü, neredeyse yenilgi tonu beni duygulandırmıştı. Eski cazibesinin tekrar beni pençesine aldığını, ilişkimize eski mistik niteliğini kazandırdığını hissettim. Ama sancılı, zıt bir duygu da neredeyse aynı güçle beni öteki uca çekiyor, gözlerimi –masada mahkemede sergilenen kanıtlar gibi dizili– o üç nesneye yöneltiyordu; bunların en azından biri, ancak kanunsuz yoldan ele geçirilmiş olabilirdi. Özel hayatımın bu üç sayfasının benim buradaki konumumla ne ilgisi olabileceğini anlayamıyordum, buna rağmen, buradaki varlığımın uygunsuz olduğunu kanıtlamak üzere aleyhimde kullanılmışlardı.

Buna ne kadar kızsam da, kendimi savunmamın imkânsız olduğunu biliyordum. Birden sanki bütün bunlar zaten başıma gelmiş gibi bir duyguya kapıldım... çok eski bir tarihte yargılanmış ve hüküm giymiştim... Bu sefer bunaltıcı *dejavu* duygusu beni zaman girdabının içine sürükledi... yıllar karmakarışık bir sırada, hızla gözümün önünden geçip gidiyordu... tek tek olaylar, perspektif yokluğundan ötürü çarpıtılmış halde, birden belirip aynı anda gözden kayboluyordu. Bu kargaşanın ortasında, bir düşünce su yüzüne çıktı: "Bana ihanet etti"; hemen ardından bir başkası: "Yoksa ben mi ona ihanet ettim?" Çılgınca dönüp duran bu hortumun içinde çaresizdim, durmasını beklemekten başka çarem yoktu, ama durduğunda, geçmiş ve şimdiki zaman ezici bir ağırlıkla üzerime çöktü, altından çıkamıyordum.

Yavaş yavaş bu umutsuz duruma bir son vermek gerektiğini fark ettim, üstelik acele etmem lazımdı, yoksa havadaki tehdit somutlaşıp her şeyi daha beter hale getirebilirdi. Mermersi elin

resmime uzandığını fark ettim, nedense bu hem beni, hem dilimi çözdü sanki: "Hayır," dedim düşünmeden, resmi bana geri vermeye niyetli olduğunu görünce. "Sizde kalsın. Ben odamda yokken birine aldırma zahmetine katlanmanıza gerek yoktu. Size hediye etmek benim için zevk. Lütfen Kartal Yuvası'na yaptığım ziyaretin bir anısı olarak kabul edin. Pek iyi bir ressam değilim, biliyorum, ama olduğu kadarıyla dürüstçe bir çalışma – hilesi yok, ışıklı boyayla numaralar yok." Bunu söylerken hızla kapıya doğru ilerlemiştim, bu sözlerle odadan onurlu bir şekilde çıkabileceğimi düşünüyordum. Ama tam kapının kulbunu döndürmek üzereyken vedalaşmak üzere geriye dönüp baktığımda gördüğüm beklenmedik incinmişlik ve hüzün ifadesi beni ânında durdurdu, Yönetici'nin sözlerini dinledim:

"Bütün ayrıntıları bilmeden beni yargılamanız doğru mu?" Inanmakta güçlük çektiğim, hiç beklemediğim, es geçemeyeceğim bu itiraza şaşırarak konuşmaya devam eden alçak, hüzünlü sesi dinlemek zorunda kaldım: "İnsanlar Kartal Yuvası'nı anlayamıyorlar, çünkü bizim için her şey bir başka şeyin simgesidir ve her işaret çeşitli şekillerde yorumlanabilir —"

Ama bu noktada, sözlerinin tumturaklı zırvalıktan ibaret olduğunu düşünerek duygusallığı bir yana bıraktım ve araya girdim: "Beni kovduktan sonra Kartal Yuvası'nı açıklamak için biraz geç kalmadınız mı?" Buna rağmen hâlâ kapıyı açmıyordum, sanki varlığımın en derin noktalarına kök salmış olan bir duygu beni alıkoyuyordu; kibirden hiçbir iz taşımayan o yumuşak sesin dokunaklılığı beni dinlemeye zorluyordu.

"Sanırım benim, buranın efendisi olduğum için, canımın istediğini yapabileceğimi düşünüyorsunuz doğal olarak. Aslında emin olun durum hiç de öyle değil. Bütün belirsiz durumları benim sonuçlandırmam gerektiği halde, kararlar bana ait değil.

Benim görevim, var olan kuralları belirli durumlara uyarlamak. Bunu yaparken de, sık sık tasvip etmediğim şeyleri onaylamak, kişisel arzularımla çelişen emirler vermek zorunda kalıyorum. Bunun benim için kolay ya da zevkli olduğunu mu sanıyorsunuz?"

Muhatabımın bu açıklamayı yapacak alçakgönüllülüğü göstermesi beni gerçekten duygulandırdığı halde, son birkaç dakikadır dikkatim dağılmaya başlamıştı; şimdi asıl kaygım, anlaşılmaz bir tehdit oluşturan ve giderek yaklaşıyormuş gibi görünen tehlikeydi, bu yüzden cevap vermedim. Kaçıp kurtulma ihtiyacım, başka bir şey düşündürmeyecek kadar acil ve gerçekti. Artık o konuşmaya devam ederken tam dinlemiyordum aslında, beni bu anlaşılmaz kelimeler ağına hapsetmeye son vermesini bekliyordum sadece.

"Yanlış okunan, yanlış birleştirilen ya da seçilen işaretlerle yanlış sonuçlara ve güvenilmez yargılara varılabilir ancak. Sizden tek ricam, beni kendi kurallarımızdan daha katı kurallarla yargılamamanızdır, ki bunlar da insani kusurları hoş görür ve imkânsızı hedeflemez – yöneticisi söz konusu olduğunda bile."

Bunun konuşmayı noktalayan bir cümle olduğu kanısına vararak fırsattan yararlanıp aceleyle vedalaşmak üzereyken konuşma sonuç bölümüne devam etti:

"Gelenek, yöneticiyle böyle durumlar arasında, başka koşullarda tahammül edemeyeceği bir mesafe oluşturma imkânı sağlar. Bu tür numaralar olmasa –onları bu şekilde adlandırabilirsiniz– işime devam etmem mümkün olmazdı. Onlardan yararlandığım için gerçekten beni suçluyor musunuz?"

Bu arada sabırsızlığım öyle bir noktaya ulaşmıştı ki, sorusuyla ilgili muğlak bir fikrim vardı sadece, yine de gerekli cevabı bir şekilde hissederek, "Hayır, katiyen," dedim hemen. Buna rağmen, dünyanın geri kalanını yokmuş gibi gösterecek kadar

loş ve tecrit edilmiş olan bu odadan dışarı çıkmak benim için zorunlu bir gereklilik olduğu halde, bir şey –belki bu izlenimin kendisi– hareket etmemi engelliyordu. Kapının kulbunu tutuyor, ama çevirmiyordum. Kafamın içinde sanki koskoca, sessiz bir çan meşum bir şekilde çalmaya başlamıştı. Dünya sanki yana yattı... bir başka boyuta kaydı hafifçe... artık nerede olduğumdan, bana bakan kişinin kim olduğundan emin değildim.

O sakin, heykelsi çehre bir kiliseye aitti mutlaka; bir haçlı yontusu mezarından bana bakar gibiydi. Ama gözlerin canlı olduğunu gördüm; istisnai, anormal bir parlaklığa sahiptiler ve benim gözlerime kenetlenmiş, kıramadığım bir hipnotizmayla hapsetmişlerdi. Gözlerin derinliğinde, görmek istemediğim bir şey kıpırdanıyordu. Ansızın, tehlikenin oradan geleceğini anlayıverdim... kaçmam mümkün değildi. İlahlaştırdığım adama ilişkin, belli belirsiz hatırlanan bir ifşaat biçimlenmekteydi orada... içindeki diğer varlığa... insan olmayan... bu âleme ait olmayan varlığa ilişkin bir ifşaat...

Kafamın içinde, odanın içinde karmakarışık bir girdap dönüp duruyordu. Düşer gibi olup içgüdüyle elimi uzattım – bir başka el elimi kavradığında şok geçirdim, kimin eli olduğu hakkında hiçbir fikrim yoktu. O ânın müthiş kargaşası içinde gerçekten karşımdaki çehreyi tanıyamadım, dosta mı, düşmana mı ait olduğunu bilemedim.

Ama bunca şefkatle konuşan ses bir düşmana ait olamazdı: "Siz iyi değilsiniz –yola çıkacak durumda değilsiniz–, birkaç gün daha misafirim olarak burada kalsanıza." O gerçekten samimi, şüpheye yer bırakmayan ses tonunu duyunca içime sıcak bir aydınlık yayıldı... Yoksa o sıcak ışıltı duvardaki resimden mi yayılıyordu...? Resme baktım, değişmiş gibi görünüyordu; daha önce beni cezalandırmak üzere kalkmış olan kol şimdi takdis

etmek ya da buyur etmek üzere kalkıyordu. Ayrıca resmi çok daha net olarak görebiliyordum, bunu fark ettiğimde, dış çizgilerinin yine fosforlu olduğunu gördüm. Tuhaf bir bilinç aralığında resmin aydınlatmasının yerde bir düğmeyle açılıp kapandığı geçti aklımdan. Bu hile, resmimin odamdan alınmasıyla sonuçlanan, önceden planlanmış, üstünkörü açıklamalarla geçiştirilemeyecek haince eylemler dizisini çağrıştırdı.

Beni ele veren hainin gülümseyen kalleş yüzü geçmiş zamanın sislerinin arasından sıyrıldı. Dilsiz çan sessizce çalmaya devam ederken, bütün düşmanlarımın, zorbaların yüzlerini tanıdım; peşimi bırakmayan bütün haksızlıkları; bütün korkularımı... ve dehşete düşüp karşı çıkarak elimi sertçe çekip kurtardım.

O hipnotize edici gözler hâlâ, bitmek bilmeyen bir an boyunca beni pençesinde tutuyordu, garip biçimde sert bir merhametle bana dikilmişlerdi, tamiri mümkün olmayan, korkunç bir hata yapmış olma korkusuyla beni olduğum yere mıhlıyorlardı. Bir şiddet gösterisinde bulunmak için çılgınca bir ihtiyaç duyuyordum; yapabilseydim, bağırarak bir şey söyler, bir şey sorardım ya da diz çökerdim. Ama ben hareket etmeye, ağzımı açmaya fırsat bulamadan çehre benden uzaklaştı, gözler söndü.

Nihayet gidebilirdim. Nihayet kapıyı açmama hiçbir engel kalmamıştı. Oda tekrar netleşmişti... ama önceki oda değildi. Ötekiyle arasındaki yüzeysel benzerlik, mutlak yabancılığını vurgulamaktan başka işe yaramıyordu; orada, ta uzakta belli belirsiz seçtiğim uzun boylu, hayaletsi siluet kadar uzak ve ulaşılmazdı. Bu odada çaresizce dönüp duran gözlerim hiçbir umut, hiçbir yardım, herhangi bir şey bulamıyordu. Aldatıcı görüntü maskesi burada düşmüş, sakladığı boşluğu açığa çıkarmıştı; her nesne, esas boş çehresini takınmıştı.

Demek ki nihai ifşaat buydu: gerçek zannettiğim her şeyin reddedilmesi. Nurlu, mistik bir ânın, kıyametten çıkıp gelmiş bir yabancıyı koruyucum ve dostum olarak ortaya çıkaracağını hayal etmiş olmanın inanılmaz abesliğiyle baş başa kalmıştım.

Nereye baksam aynı boş reddedilişle karşılaşıyordum, sanki eli reddetmekle çevremde kitlesel bir tepki başlatmıştım. Odanın kendisi, korkunç bir kesinlikle beni dış karanlığa atıyordu. Zaten moralim bozuktu, şimdiyse, çevremdeki her şeyin soğuk kayıtsızlığı karşısında paniğe kapıldım. Gece bastırdığında, rehberinin tek ışığı da yanına alıp ortadan kaybolduğunu fark eden ve kendini tek başına bulan bir yolcunun paniğiyle kapıyı yerinden sökercesine açtım ve kör bir dehşet içinde tökezleyerek odadan çıktım.

on

Boş görünen evin sessiz koridorlarında paniğim hızla yatışarak sersemliğe dönüştü. Hatırlayabildiğim kadarıyla, az önce arkamdan kapının boğuk bir sesle kapanışıyla noktalanan rahatsız edici olayları hatırlamama kararlılığı dışında, kafamda hiçbir düşünce yoktu.

Dikkatimi çeken ilk şey, bir başka kapı oldu; bu ardına kadar açık, dışarıya, temiz havaya açılan bir kapıydı. Kapıya gelmeden durdum; içimde bir motor çalışmaya başlıyormuş gibi bir hisle doluydum: bastırılmış bir heyecan zonklaması. Kapıya oldukça yakın olduğum halde, sırtım duvara dayalıydı, dışarıyı göremiyordum; neden olduğunu hiç anlayamadığım halde, kapının öbür tarafında her ne varsa, son derece temkinli yaklaşma ihtiyacı duyuyordum.

O sırada zihnimin bilinçli bölümünün sınırlarında nöbet tutan bekçiler, yanında başka herhangi bir şeyin sızmamasına dikkat ederek bulut yağmurunun anısının girmesine izin verdiler. Temkini elden bırakmadan anıyı inceliyor, ileriye bakmayı ihmal etmiyor, ardında hayaletsi şekillerin pusuda beklediği sersemliği delmemeye özen gösteriyordum. Heyecan motoru hızlanıyordu, ama ben hâlâ kapının dışına bakmak üzere hamle yapmıyordum.

Bir başka anı da bana ulaşmaya çalışıyor, ama görüntüyü kesen koridordaki dönemeci alamıyordu belli ki. Dönemeçten

birinin çıkıp gelmesini bekler gibiydim. Bu izlenim o kadar güçlüydü ki, yaklaşan ayak sesleri duyar gibi oldum – hafif, dans eder gibi adımlar, bir genç kızın ayak sesleri. Ansızın kuaför kızın hâlâ bir yerlerde umut olduğunu söyleyerek beni teşvik eden fısıltısını hatırladım. Aynı anda, buluta sadakatle bağlandığımı, karşılığında onun da beni koruması gerektiğini hatırlayarak hevesle ileri atıldım; sonra gene durdum, ya yok olmuşsa korkusuyla olağanüstü göksel işarete bakmaya cesaret edemiyordum. Daha önce, değerli gerçekdışımın gerçekdışı olduğu ortaya çıkar diye korktuğumdan dışarı bakmamış olduğumu anladım.

Ne var ki bir noktada bakmam gerekecekti. Madem öyle, diye düşündüm: şimdi. Gösterdiğim gayretle kaşlarım çatılarak, koskocaman, ağır, kırılmış bir şeyin kafamın bir yanından diğerine yuvarlandığını hissederek, zorla başımı gökyüzüne kaldırdım yavaşça.

Ve müthiş bir rahatlamayla umduğum şeyi gördüm. Kızgın güneşin altında, çakıl taşı döşeli geniş bir alana bakıyordum; birkaç metre ötede şelale hâlâ sel gibi dökülüyor, kavrulmuş toprağa çarptığında fıskiye gibi sıçrayarak serpinti halinde havaya karışıyordu.

Artık gevşeyebilirdim. Büyülenmiş bir halde, hayaletsi püskürtüye daha yakından bakmak üzere dışarı çıktım. Güneşin ısısını sırtımı dağlayan kızgın bir kumaş gibi hissediyordum; ara sıra inanılmaz şekilde hafif ürpertiler geçiyordu bedenimden; bu alttaki serinlik duygusu o kadar doğadışıydı ki, yavaş yavaş beni önceki yalıtılmış durumuma döndürdü ve gerçekliği önemsizleştirdi.

Orada dururken, zırhlanıyormuş, gizli silahlarla donanıyormuşçasına, rüyalardaki gibi dokunulmazlık kazanıyormuşçasına bir duyguya kapıldım – rüyamın içinde güvencedeydim. Şimdi,

hayata bağlı olmadığım için dünyayla yüzleşebilirdim, bekleyen hayaletlerin varlığı unutulabilirdi. Her şeyin dışındaydım, rüyama kayıtsız şartsız teslim olmuştum, bir an sonra ne yapacağımı düşünmüyordum, görünmezlikten bana hangi güdü ulaşırsa ona itaat etmeye hazırdım. Bir otomobil yaklaşıyordu; kasten önüne çıkarak ani bir fren yapmaya zorladım onu; gürültülü bir çakıl fırtınası içinde durdu. Korku içindeki sürücünün beni kente götürmüş olan adam olduğunu görünce yanına bindim ve itirazlarına, gölgemsi varlığına aldırmadan beni kente götürmesini emrettim.

Düşüncelerim, tanımsız bir vaadin ön tasarısıyla hafifçe aydınlanmış olan bu hedeften öteye gitmiyordu. Şoför hâlâ emrimi yerine getirmemekte direnince, rüyanın akışını sürdürmesi gerektiğinden kuşku duymayarak tekrar ettim. Otomobilin artık benim gitmek istediğim yönde ilerlemeye başlaması doğal ve kaçınılmaz görünüyordu.

Ama bu sırada gri kıyafetli biri, anlaşılmaz bir şeyler bağırarak evden fırladı. Şoför kendi dilinde seslendi ve sonra, herhalde cevaptan cesaret alarak el frenini çekti. Bu müdahalenin geçici olacağını bildiğim halde, rüyaya saygısızlığı beni öfkelendirdi. Dışarıya sarkarak Penny'ye seslendim ve yoldan çekilmesini söyledim; belli belirsiz fark ettiğim, ondan bana yayılan yakarı dalgasıyla hiç ilgilenmiyor, sadece rüyaya devam etmek istiyordum. Sabırsızlanarak koltuğuna sıkıştırdığım şoförün üzerinden uzandım, direksiyonu kavradım, gaz pedalına bastım, direksiyonu sertçe kırıp kızın yanından geçtim ve hem o, hem de ev iyice geride kalıncaya kadar hızla sürdüm. Sonra, köylünün artık direnemeyecek kadar korktuğunu görüp direksiyonu tekrar ona bıraktım; arabayı sürmekle uğraşmak istemiyordum.

Malikâne arazisinin sınırına geldiğimizde Kartal Yuvası'na son kez bakmak üzere arkama döndüm. Arazinin büyük bölümü

sağanak yüzünden görülmediği için, aşağıdaki yamaçlar çarpıcı bir serap görünümündeydi; serpintiye vuran güneş ışığındaki prizma etkisiyle ortaya çıkan bir göz aldanması kadar gerçekdışıydı. Sadece binanın kayaya benzer iri kütlesi, daha ağır bir maddeden yapılmış gibi görünüyordu; yıkılmaz ve kötücül, etrafında köpüren tuhaf selden, sanki kendisi daha güçlü bir büyüye sahipmişçesine etkilenmiyordu.

Araba bir virajı sertçe dönünce dengemi kaybettim; bir daha baktığımda Kartal Yuvası artık görünmüyordu. Olağanüstü sahnenin tamamı, bir çocuğun hayalinin ya da kâbusunun ürünü gibi, karatahtadan bir hamlede silinircesine gözden kaybolmuştu. Arkama yaslanıp rahatlayarak önüme baktım; sanki orası ve onunla birlikte benim içinde bulunduğum sırada yaşanmış olan bütün olaylar yeryüzünden silinip gitmişti.

Geçmiş böyle münasip biçimde iptal edildiğine göre kendimi tamamen geleceğe yönlendirebilirdim. Umut, süratle yaklaştığım, yükselen bir yıldız gibi parlıyordu; bir yandan zihnimin ekranında beliren kuaför kızın çehresi de yıldız gibiydi. Ansızın ona gittiğimi anladım, bu bana doğru ve rahatlatıcı göründü, sevindirdi beni. Şimdi gelecek umutlu ve net görünüyordu. Kızla buluşmam, hayatımın hoş bir düzene oturması için yeterli olacaktı; dertler ve muamma, uyumlu, sade bir mutluluğa bırakacaktı yerini. Bunu düşünmekten ziyade hissediyordum. Gelecek kendini resimler halinde değil, onun yanında yürürken yaşadığım iyimser gençlik duygularının canlanmasıyla gösteriyordu. Sadece beklenti halinde var olduğumdan, o ânın rahatsızlıklarına kayıtsızdım: sıcağa, göz alıcı güneşe, omurgamdan yukarı çıkarak ağrıyan başıma saplanan sarsıntılara.

Kentin dış mahallelerine gelmişken bir şey tekrar arkama bakmama sebep oldu. Arkada gökyüzünün tamamen bulutlarla kaplı

olduğunu gördüm hayretler içinde, her yanda kurşuni kara bulut kütleleri müthiş bir hızla ilerlemekteydi; ben bakarken, güneşin önüne geçip kapattılar, dünyanın görünümüyle birlikte zihinsel manzaramı da baştan aşağı değiştirdiler. Fırtına bulutlarını, izimi süren Kartal Yuvası'nın fiilî, görünür etkisi olarak algılıyordum; gerçekdışı zırhım bir anda üstümden sıyrıldı; aslında bana değil, rüyaya ait olan güven de onunla birlikte yok oldu gitti ve yerini bir felaket önsezisi aldı.

Kartal Yuvası yeryüzünden silinmemişti, kesinlikle var olmaya devam ediyordu, dolayısıyla, kaybetmeye çalıştığım geçmiş de öyle. Hafızanın gizli kovuklarında pusuya yatmış karanlık, korkunç, belirlenmemiş olaylar acımasızca bilince doğru bastırıyordu. Bütün gücümle onlara karşı mücadele ettiğim halde, sonunda öne çıkacaklarını biliyordum.

Buluşmak üzere olduğum kız şimdi arka plana itilmiş, neredeyse unutulmuştu, az önce vaatlerle dolu olan gelecekten geriye, giderek artan bir aciliyetten, gerilimden başka şey kalmamıştı, tanımlanmamış bir engel ya da başarısızlık korkusu, fazlasıyla gecikmişim gibi. Hep canlı, parlak güneş altında gördüğüm, şimdi meşum bir terk edilmişlik içindeki sokaklara ancak keskin bir kaygıyla bakabiliyordum; fırtınanın solgun ışığında lav rengine bürünmüş binalar metruk görünüyordu. Bu sanrısal ışıkta kararararak yükselen otelin görüntüsüyle heyecan zonklaması çılgınca bir hız kazandı.

Otomobilin hızı benim sabırsızlığıma göre fazlasıyla düşüktü; süratle yol almaya devam ederken dışarı atlayıp kendimi kaybetmiş halde binaya doğru koşmaya başladım. Gökyüzünden dökülen, şişmiş, uyuşmuş böcekler gibi iri, ılık, seyrek ve ağır damlaları neredeyse fark etmedim; tam ben girişe vardığımda yoğunlaşıp uğultulu bir sürüye dönüştüler. Kendi kalbimin gümbürtüsünden

başka ses duymuyordum, sonra, korkunç bir kesinlik sesi: yukarıda çarparak kapanan panjurlar. Birkaç saniye eşikte durup nefeslendim. Bulanık, belirsiz siluetler etrafta koşuşturuyordu; belki de ben hayal ettim onları. Ateşim yükselmiş gibi gördüğüm her şey varlıkla yokluk arasında nazik bir dengede duruyordu.

Şimdi varmışken, binaya girmeye isteksiz olduğumu fark ettim; solgun duvarlara şüpheyle bakıyordum; solgunlukları bir tür kamuflajmışçasına, arkalarında bir şey gizleniyordu sanki. İçeride beni nasıl bir bubi tuzağı bekliyordu? Bir çaba gösterip soruyu bastırdım ve içeri girdim.

Otelin içi de sokak kadar ıssızdı, aydınlatılmamış büyük salonlarda sadece ani bir kaçışı çağrıştıran, garip bir dağınıklık içinde sayısız koltuk vardı. Etrafıma bakınıp hiç kimseyi göremeyerek, kararsızca birkaç salonu geçtim ve bir iç lobide durdum; tamamen kendime ait, loş bir dünyaya gelmiş gibiydim. Artık burada ne işim olduğunu net olarak hatırlamıyordum, ayrıca bu önemli de görünmüyordu. Olay bir çocukluk macerasının zamansızlığına bürünmüştü. Birbirine açılan alacakaranlık salonlar kasvetli bir mağaralar silsilesine benziyordu; perdelerin arasından ayak seslerimden rahatsız olan yarasalar çıksa şaşırmazdım. Avizelerin sarkıtsı, mineral ışıltısında dağınık mobilya grupları, el yordamıyla yolumu bulmaya çalıştığım, dikitlerden oluşmuş bir labirentten farksızdı.

Yağmurun sesi artmıştı. Alacakaranlık o kadar koyulaşmıştı ki, mobilyalarla gölgeler ayrılmaz biçimde iç içe girmişti. İlerlediğim sırada, adeta benimle birlikte hareket eden bu siyah gölgeleri uzaktan gözlemiştim. Şimdi, hareketsiz dururken, çok daha fazla göze çarpıyorlardı; onların çok daha fazla bilincindeydim. Gölgelerin gizlice kayarak birleşip belirsiz kütleler oluşturduğu, beni çepeçevre kuşattığı hissine kapıldım. Tir tir

titremekte olduğumu fark edince, bunun yağmurla birlikte ısının düşmesi sonucu olduğunu söyledim hemen kendime, hayaletlerin beni sıkıştırmakta olduğunu kabullenmek istemiyordum. Ama kabullenilmeyen korkunun bilince doğru hamle yaptığını hissettim ve aniden arkama döndüm, başka bir yöne dönerek ondan kaçabilirmişim gibi.

Tuhaf şey, bu numara işe yaradı. Gölge çemberinin biraz gerilemesini ihtiyatla seyrettim. Sonra ansızın çember parçalanmaya başladı; küçük bir yıldız, bir tabela, GÜZELLİK SALONU, dingin, serin, yeşil alevlerle yanarak, mucize eseri belirdiğinde gölgeler kopup kaçıştı.

Sanki başka bir odaya girerek aradaki kapıyı kapatmışçasına mutlak biçimde, son düşüncelerim ve hislerim geride kalıp unutuldu, onun yerini bambaşka bir düşünce ve duygu dizisi aldı. Artık heyecan yoktu, sükûnet vardı sadece, çocukça bir güven. Artık kıza, daha doğrusu, bulunduğunu tahmin ettiğim yere ulaştığıma göre, az sonra her şeyin tam beklediğim şekilde düzeleceğinden kuşku duymuyordum. Kuşku duymuyordum, çünkü hiç düşünmüyordum, tekrar mutlak bir beklenti haline gömülmüştüm. Sabırsızlanmıyordum bile. Bekleyebilirdim... yorgun hissedebilirdim kendimi... ansızın ayakta durmama bile izin vermeyen bir yorgunluk çöktü üzerime, yine düşünmeden en yakındaki koltuğa oturdum. Az önceki düşüncelerimden o kadar uzaklaşmıştım ki, gölgelerin toplandığı karanlık bir köşede olduğumu fark etseydim, muhtemelen gölgelerin şimdi bana gösterdiği dostluğu, yuvarlanıp ağrıyan başımın altında yumuşak, gri bir yastığa dönüşmelerini tuhaf bulmazdım.

Tam koltuğa rahatça yerleşmiş, karşımdaki küçük tabelaya hülyalı hülyalı bakarken, tabelanın altındaki kapı irkiltici biçimde aniden açıldı ve beklediğim kişi, yanında daha önce görmediğim, iyi giyimli genç bir adamla dışarı çıktı.

Tatlı bir boşluktan böylesine birdenbire çekilip çıkarılınca tepki göstermekte geciktim. Daha kızı tanımaya ancak vakit bulmuşken, yanındaki gencin varlığı beni allak bullak etti. Nedense geldiğimde yalnız olmayabileceği hiç aklıma gelmemişti, bu durum karşısında bütün düşünce ve duygularım karmakarışık oldu. Ben daha duruma uyum göstermeye çalışırken, tepedeki ışıkların birden yanmasıyla irkildim. Koltukta büzüşerek dikkati çekmemeye çabalıyordum ki, bir garson belirdi ortada; genç yabancı, garsonla sertçe, kibirli bir tavırla konuşuyor, belli ki azarlıyordu. Durmadan yeni ışıklar yanıyordu. Şimdi, büyük salonun karşı tarafında olduğu halde genç yabancının yüz ifadesini, garsonu azarlarken buyurgan bir edayla kaşlarını çatışını rahatlıkla görebiliyordum, sonra olağanüstü bir dönüşümle kıza döndü ve samimi, şefkatli bir bakışla gülümsedi. Aradaki tezat o kadar çarpıcıydı ki, donup kaldım; kendi duygusal karmaşama rağmen şaşırdım; sonunda sadece kıza yönelik olan o özel bakışı görmemiş olmam gerektiğini anladım.

Şartlı bir davranış refleksiyle bakışlarımı başka yöne çevirdim. Sonra tekrar kıza baktığımda nedense onu net göremedim ya da gördüğüm şeyi kavrayamadım. Saçı sanki yüzünün etrafında parlak bir perde oluşturarak benim bakışlarımı dışarıda tutuyordu. Mutlu, mahrem bir güvenlik kordonu altındaymışçasına, arkadaşıyla kol kola yürüyor, büyük salonun karşı tarafında bir kapıya doğru ilerliyordu. Yavaş yürüyorlardı, oraya varmaları uzun zaman aldı sanki; dalgalanan duygularımın hınç halinde belirginleşmesine yetecek kadar uzun bir zaman. Öyle hiç acele etmeden, kaygısızca, sanki kırlarda bir patikada yalnız başlarına yürürmüşçesine, beraberlerinde son mutluluk umudumu da götürerek gidişlerini seyrederken, gizlenmeyi unuttum, dönsünler diye seslenmek istedim – merhametsiz, acı veren ilerleyişlerini

durdurmak istedim. Ama ayağa kalkıp ağzımı açtığım halde ses çıkmadı. Gözlerinin birbirlerinden başka şey görmediğini, beni hiç fark etmediklerini gördüm. Ve sonunda kapı kapanarak onları görüş alanımdan çıkardı; kapının boş yüzeyi kesin bir nokta koydu – başka şeylerle birlikte öfkeme de. Bu muazzam düşüşle serseme dönmüş, kıpırtısız duruyordum.

Bubi tuzağı beni kapmıştı, hem de ne kapma. Ancak bu kadarını kavrayabiliyordum; ta ki geçirdiğim şokun etkisinden yavaş yavaş, narkozdan çıkarcasına sıyrılıp garsonun bana yaklaşmakta olduğunu görünceye kadar; ani bir güdüyle sordum: "Güzellik Salonu'nun önünde konuştuğunuz kimdi?"

"Kim olacak, müdür!" Adam ters ters, öfkeyle, saldırgan bir ifadeyle bana bakıyor, herhalde soruyu soran bu perişan, kılıksız adamı kapı dışarı etsin mi diye düşünüyordu; aceleyle salonu terk ederek konuyu kapadım.

Nedense garsonun cevabı üzerine, müdürün sözü ilk geçtiğinde durumun bu şekilde sonuçlanacağını tahmin etmem gerekirdi hissine kapıldım. Şaşkınlığımın ortasına yıldırım gibi düşen ani utanç, ciddi bir sinir acısı kadar sancılıydı. Güzel bir kızın benimle ilgilenebileceğini zannetmem ne kadar gülünç bir kuruntuydu – ben, orta yaşlı, meteliksiz, başarısız bir adam! Sarhoş bir delikanlı misali bir otomobile zorla el koyup yeni tanıştığım bir kuaför kızın peşine düşmek için çıldırmış olmam gerekirdi. Iri adımlarla ilerlerken tiksintimden anlaşılmaz ünlemler çıkıyordu ağzımdan; içimden gelen, bir an önce oradan çıkıp gitme dürtüsüyle yorgunluğu ve diğer her şeyi unutmuştum; sanki yeterince hızlı ve yeterince uzağa gidersem, nefret ettiğim benliğimle arayı açabilecekmişim, gülünç ve çirkin hatamdan kaçıp kurtulabilecekmişim gibi.

İçgüdüyle otele girdiğim kapıya doğru ilerliyordum. Ama bir noktada yanıldım ve küçük, aydınlatılmamış bir odaya girdim; herhalde özel bir oturma odasıydı; uzun, çıplak pencereleri içeri doğru bakan, merhametsiz gözlere benziyordu – bütün soğukluklarıyla kaçma güdümü delerek kendilerini görmeye zorladılar beni, aynı zamanda bozulmuş, yarım yamalak çalışan zihin ve beden mekanizmamı da zorla kabul ettirdiler.

Yere kadar inen pencerelerin dışında, yakındaki girişten yansıyan ışık payetleri serpiştirilmiş, sallanan bir yağmur perdesi, sokağı gözden gizliyordu. Ağlama sesine benzer kesintisiz yağmur sesi, pencerelerden birini açıp kaldırıma adım attığımda gurultulu hıçkırıklara boğuldu; aynı anda tufan soğuk, ıslak pençeleriyle kafamı döverek üzerime boşandı; bu şiddet karşısında şaşkına dönerek tekrar içeri kaçtım.

En azından kaçmakla hiçbir şeyden kurtulamayacağımı kafama sokmuştu görünüşe bakılırsa; saklanırmış gibi pervazın altına büzüşmüş, olduğum yerde duruyor, gözyaşları gibi yüzümden süzülen soğuk damlaları silmeye teşebbüs etmiyordum.

Yağmuru o kadar uzun süre seyrettim ki, benimle bütün canlılar arasında bir duvara dönüştü. Ayrıca, şekilsiz bir şeylerin biçimlenir gibi olduğu her noktada uğursuz biçimde şişip kalınlaşmasını seyrederken, hayaletsi bir maddeden yapılmış gibi görünüyordu. Korkularım ansızın beni yakalamıştı yine, yalnız arada bir fark vardı: Artık kaçışın sonuna gelmiştim.

Şimdi hareketsiz durmak, durumumla rüya perdesi araya girmeden, doğrudan yüzleşmek için korkunç bir çaba göstermek zorundaydım. Artık hatırlamamak imkânsızdı. Kaybetmeye çalıştığım anılarla yüzleşmeye mecburdum. Hayaletlerin geçmişe ait olmadığını çabucak keşfettim; onları bulacağım yer geçmiş değildi. Hafızam farklı bir bakış açısıyla canlanmıştı sanki; öyle

ki, Kartal Yuvası'ndaki olayları münferit bir felaketler dönemi olarak değil, çok önceleri, dünyada hak ettiğim yeri kurada tesadüfen kaybettiğim zaman giydiğim hükmün devamı olarak görüyordum.

"Ama bu dayanılmaz bir şey," diye düşündüm, anlamsız bir evrensel haksızlık düşüncesine tahammül edemeyerek. Bir anlamı olmak *zorunda*, hayatın bir yerlerde bir anlamı olmalı... Bir an eski hayallerime geri dönmeye çalıştım... şansım dönecekti... her şey düzelecekti, hâlâ olabilirdi... Yok, yararı yoktu; kendimi kandıramıyordum artık – aslında kandırmak istemiyordum bile. Zaten fazlasıyla uzun süre hayallerle yaşamıştım, masallarla yaşayan bir çocuk gibi.

Aralıksız yağan şiddetli gri yağmur, benimle dünyanın tamamı arasında bir duvar oluşturuyor, fiilî durumumla ruh halim arasında paralellik kuruyordu. Kartal Yuvası son umudumdu ve Kartal Yuvası beni kovmuştu; çaresizlik içinde kişisel bir ilişkiden medet ummuştum ve kız da beni dışlamıştı. Şu anda vardığım nokta, bildik her şeyin ötesindeydi; hiç kimsenin beni kurtaramayacağı, kurtarmayacağı bir tecrit edilmişlik – kendimden başka dayanağım yoktu. Umutsuz bir durumdu. Yine de her şeyi kaybetmiş sayılmazdım, bağımsızlık, özgüven hâlâ vardı... Şu anda bile bir çıkar yol bulabilirdim belki.

Dönüp açık pencerenin önünde dururken hem kasıtlı olarak kendimi kandırmaya sırtımı dönmüş, hem de hayaletlerle yüzleşiyormuş gibiydim. Yağmurun içinden korkunç bir varlığın çıkmasını bekliyordum neredeyse. Su duvarından başka bir şey olmaması neredeyse hayal kırıklığına uğratıyordu beni – bunun sonuçlarını henüz tam olarak kavramadığımı anlamaya başlıyordum. Ama hayaletlerin tam olarak ne olduğunu hâlâ bilmesem de, dış gerçeklikte var olmadıklarını öğrenmiştim en azından.

Onlardan kaçmam mümkün değildi, çünkü içimdeydiler. Bunu kavramak ne kadar dehşet verse de, bir umut kırıntısı barındırıyordu, çünkü bana ait olan bir şeyi zamanla denetlemeyi öğrenebilirdim muhtemelen.

Yönetici'yi düşünmemeye çalışıyordum. Ama düşünme alışkanlığı fazlasıyla güçlüydü; fazlasıyla uzun bir süre boyunca, iç dünyamın merkezini hain olduğu sonradan anlaşılan kişi oluşturmuştu. Onu asla unutamayacaktım. Ama bu noktada da hafızanın açısı kaymış gibiydi. Yeni doğruculuğumla dönüp geriye baktığımda, gerçek anılarımla hayal ettiklerimi birbirinden ayırmakta zorlanıyordum. Bir koruyucu özlemiyle acaba onu kendim mi yarattım diye düşünmeye başladım neredeyse – belki de Yönetici benim kendi yaratımımdı ve bu da korkunçluğunu artırıyordu, en azından, adamın hiçbir zaman sahip olmadığı hayalî nitelikler yüklemiştim ona.

Zihnim o kadar meşguldü ki, gökyüzünün giderek aydınlandığını fark etmemiştim. Yağmur hâlâ sel gibi yağdığı ve dinme belirtisi göstermediği halde kentin hızla normal hayatına dönmekte olduğu dikkatimi çekti. Trafik tekrar hareketlenmişti. Her yönde yayalar hızlı hızlı yürüyor, ıslak, parlak şemsiyeleri gri bir kanala dönüşmüş olan sokağın üstünde yüzen kabarcıklara benziyordu. Bütün bu hareketli kabarcıklar, tedirgin böceklerin nafile koşuşturmalarını andıran huzursuz, karışık, rasgele bir acelecilik etkisi yaratıyordu. Bu dünyaya kıyasla benim dünyam çok sessiz ve sakindi. Her şey kafamın içindeki küçük, kendine yeterli dünyanın içine sığışmıştı. Kendi benliğime hâkim olmanın dışında hiçbir şeyin önemi yoktu. Geçmişteki hatam, bu anlamsız, sürü halindeki koşuşturmaya katılma çabası olmuştu. Ama artık eski hayatımla ilgili her şeyin sonuna gelmiştim ve bir sona gelindiğinde yeni bir şey başlamak zorundaydı.

Fiilî durumum ise bundan daha kötü olamazdı: parasız, iki parça eşyamdan bile yoksun, nereye gideceğim ya da nasıl yaşayacağım konusunda hiçbir fikrim yoktu. Bununla birlikte, yeni içsel yönlenişime o kadar kendimi kaptırmıştım ki, nihayet doğru yolu bulduğumdan emin, yakamı kaldırıp yağmura çıkmaya hazırlanırken bu gerçekler sanki bana değmiyordu.

Tam ben pencereyi iterek ardına kadar açtığımda bir araba suları yararak bana doğru geldi ve geçerken, eskiden sokak olan, yağmur damlalarıyla delik deşik, sığ, gri nehirden iki dalga sıçrattı; çamurlu suyla sırılsıklam olarak yola çıkmak istemediğimden geriye çekilip geçmesini bekledim. Ama geçmeyip birkaç metre ötemde, otelin girişinde durdu; girişten gelen yapay ışık hâlâ kara buluttan süzülen solgun gün ışığından güçlüydü, ıslak kaldırımdaki yansımaları, üstüne basılıp ezilmiş gösterişli çiçeklere benziyordu. Bir kız, bu ışık çiçeklerini dört bir yana savurarak arabadan fırladı ve basamakları koşarak çıktı. Biçimli bacaklarının ışığı etrafa sıçratarak içinden geçişini, ışığın gri eteğinin beline kadar çarpmasını, bedeninin üst kısmını alacakaranlıkta bırakışını seyrettim. Yüzünü göremiyordum, ama onun görünmeyen birine, "Yağmur başladıktan sonra buraya bir yabancı geldi mi? Şapkasız bir adam —" diye seslendiğini duyunca yüzümde bir şaşkınlık belirmiş olmalı. Bir kapı çarptı ve binaya giren Penny'nin tanıdık sesi duyulmaz oldu.

Bu odada bulunmamın yersizliğini ve kimse görmeden gitmem gerektiğini bildiğim halde, hareketsiz durmaya devam ediyordum; düşüncelerim Penny'nin beklenmedik gelişiyle karmakarışık olmuştu. Ne diye tekrar peydahlanmıştı ki?... "Penny değil, pense," diye aptalca bir laf geçti aklımdan, sonra sorduğu şapkasız yabancının ben olduğumu düşündüm –buraya beni aramaya gelmişti–, nihayet anlamıştım. Ama bu kafamı iyice

karıştırdı. Karışık zihnimden, benden izinsiz, sorunun etrafında faydasızca kanat çırpan salak bir kuş misali çıkan ilk tutarlı düşünce, "Demek hâlâ benim halimle ilgilenen biri var," oldu. Onun gelişi derhal çözmem gereken bir meseleyi gündeme getirmişti. Penny'ye bulaşmak istemiyorsam, o beni bulmadan, derhal, o anda yok olmalıydım.

İlk tepkim, benimle ilgilenmesine minnet duymak olmuştu. Ama şimdi düşüncelerimi tam netleşmek üzere oldukları anda bölmesine sinirleniyordum. Nihayet doğru yolda olduğumu düşünmüştüm oysa. Ama kızın gelişi gibi bir ayrıntı beni önceki belirsizliğe ve karışıklığa döndürmeye yetiyorsa, doğru yola tam da girmemiştim demek ki. Kafam karışık, sinirli bir halde ona kızmaya başladım, sanki sırf beni aşağılamak için, yetersizliğimi kanıtlayan bu durumu kasten, kurnazca planlamıştı. Fakat önceki bir düşünceme dönerek acaba sekreter de benim düşüncelerimin yansıması olabilir mi diye düşününce kızgınlığım geçti. Ne tam ciddi, ne de tam kuruntu olan bu fikir, onu genelde olduğu gibi benimle ve meselelerimle ilişkili olarak değil, sarsak düşüncelerimin etrafında döndüğü, kendi içinde bir birey olarak gördüm.

Kartal Yuvası'ndan rezil edilerek kovulduğumu ve benimle ilişki kurmakla oradaki kendi konumunu tehlikeye attığını mutlaka biliyordu. Öyleyse niye peşime düşmüştü? Onu iyi karşılamamı beklemesine sebep olacak bir şey yapmamıştım herhalde...

Onun görünüşüne özel olarak dikkat ettiğimi hatırlamıyordum; şimdi gözümün önünde ne kadar belirgin hatlarla canlandığına şaşırıyordum –dostane, kindar, korkmuş, gözyaşlarıyla, ölçülü, gülümser, hınzır–, çehresini bütün bu değişik ifadelerle gördüm, sonra zihnimde kaynaşan ihtimaller kalabalığının içinde eridi; yeni bir hayatın bütün unsurları ve bütün dolambaçlı dallanıp budaklanmaları – hepsi orada beni bekliyordu, istediğimi seçebilirdim.

Dalgın dalgın, ince bir su tabakasıyla kaplı kaldırıma bakıyordum. Garip, biçimsiz bir gölge su altındaki kaldırım taşlarının üzerinden gizlice süzülerek sinsi sinsi bana yaklaşıyor, tekinsiz görünümü, yağmurda biçimlenmelerini neredeyse beklediğim korkunç hayaletleri hatırlatıyordu. Şimdi onların korkularımın, edindiğim, geliştirdiğim kötü alışkanlıkların hayaletlerinden başka bir şey olmadığını ve bana musallat olma gücünü kendilerine benim verdiğimi biliyordum. Hayaletlerden benim sorumlu olduğum fikrini uyandırmakla, gölge aklımı başka bir sonuca yönlendiriyordu adeta, bu da önümde uzanan yeni bir hayat ihtimaliyle ilgiliydi. Önümde uzanan ne gibi bir hayat olabilir? diyor gibiydi, çünkü ben onları bir kalıba sokuncaya kadar şekli olmayan dış olayların biçimlenmesinden de aynı şekilde ben sorumluydum. Artık değiştirmek için çok geç kaldığım haksızlık ve başarısızlık silsilesini hayata ben dayatmıştım. Sadece yarattığım düzen içinde devam edebilir, belki ayrıntıları düzeltebilir, ama modelin kendisini değiştiremezdim; varoluş sorunumu onun kapsamı içinde çözümleyebilirdim. En masum eylemlerimin bile aksilikle sonuçlanması lanetinin hangi suçumdan kaynaklandığını öğrenmem lazımdı – en azından sonunda kendimi tanımanın tatminini yaşardım.

Yani benim için yeni bir hayat olamayacaktı. Öyle görünüyordu ki, kişisel ilişki de olamayacaktı, onlar sadece meseleyi bulandırabilirdi. Bununla birlikte, geçmişe özlemle bu konunun üzerinde durmaktan kendimi alamıyordum. Hayatta her şeyden çok insan teması isteyeli çok uzun zaman geçmemişti. Şimdi, tam ona her zamankinden çok ihtiyacım varken sunuluyordu, esas zorluklar başlarken. Penny'nin sunduğu şeyi reddedersem, armağanının değerini azımsadığım için değil, zorlayıcı kendine hâkim olma dürtüsü her şeyi bastırdığı için reddedecektim. Bununla

birlikte, kızın tutarsız davranışlarıyla ilgili şaşkın bir merak içindeydim. Geçmişte kendisine güvenmemem için çok şey yapmıştı. Ama şu anda beni aradığını, üstelik kendini enikonu tehlikeye atarak aradığını bilmek şimdi ona iyi niyetle yaklaşmama yol açıyordu.

Tekinsiz gölge dağılıp gitmişti, ıslak kaldırımdan kederle bana bakan çarpılmış çehrem vardı sadece. Başımı kaldırdım, ani bir rüzgâr ıslak saçlarımı dağıttı, sonra havayı sis gibi bulanıklaştıran, ötedeki sokağı hayal meyal, uzaktaymış gibi gösteren yağmur perdesini dalgalandırarak yoluna devam etti. Bir an, görünmez olduğum yanılsamasını yaşadım; sanki geçenlerin bakışlarının nüfuz edemeyeceği, saydam olmayan bir cam duvarın arkasında duruyordum.

Yağmur bütün şiddetiyle, aralıksız, hiç durmayacakmış gibi yağmaya devam ediyordu. Nihai adımı atma cesaretini gösteremiyor, tufanın altına girmeden ilerleyebileceğim kadar dışarıya çıkmış, duruyordum. İçeriden çok dışarıdaydım, sadece kesintisiz yağmur sesinin ve rüzgârın düzensiz dalgalanmalarının farkındaydım; arkamdaki otelde üst üste yığılan insan seslerinin tam bilincinde değildim; sonunda kendi adımı duyar gibi oldum ve emin olamayarak, kulağımda hâlâ şakır şakır yağmur sesiyle odanın kapısına döndüm hemen.

Acele edip gitmem gerektiğini biliyordum – gideceksem eğer. Ama hâlâ yerimden kıpırdamıyordum, gerçi sırtım artık pencereye dönüktü. Etrafım ayak sesleri ve konuşmalarla çevrilmiş gibiydi; seslerin arasında daha önce de duyduğum ses, yanılgıya yer bırakmayacak biçimde bana ulaştı. Artık Penny'nin çok yakınımda olduğu gerçeğini görmezden gelemezdim; gözlerim kapıya çivilenmiş, tetikte bekliyor, ne kadar ihtimal dışı olsa da, kapıyı açmayacağını umuyordum sanki; aslında açmak üzere olduğundan emindim.

Kapı kulbunun döndüğünü görünce, son dakikada sıvışmak üzere aceleyle harekete geçtim. Tabii çok geç kalmıştım. Ama dışarıdaki su duvarı beni rahatlattı; Penny'nin yanında kalmakla, görünür bir başlangıç noktası da, varış noktası da olmayan yolculuğuma tek başıma çıkmak arasında pek az fark olduğunu düşündürdü. Fark etmezdi, çünkü bir başka hayatla ne kadar yakın ilişkide olsam da, kendi dünyam daima gizli, ulaşılmaz ve kapalı kalacaktı, hatta beni kimse görmeyecekti; dünyamın geçit vermeyen, yarı saydam duvarlarının ardından, bulanık, değişken, titrek bir gölge olarak göreceklerdi sadece.

on bir

İÇTEKİ RÜYA

Gecenin karanlık zemininde sert, sıkışık, bir fındık gibi kendine yeterli bir nesne duruyor. Belki gerçekten anormal büyük bir fındık. Her neyse, onu kırıp açmanın en iyi yolunu bulmam lazım; bu da zor iş, çünkü sürekli büyüyor. Şimdiden bir ev kadar oldu, ama bir kapı ya da pencereden eser yok; bulut mazgallı yekpare duvarları gökyüzüne kadar yükseliyor; boynumu ne kadar zorlasam da, duvarların tepesini göremiyorum artık. Çekinerek elimi uzatıyor, en küçük bir çatlak, bir zayıflık belirtisi bulamadığım, onikse, siyah buza benzeyen kaygan, soğuk, parlak yüzeyine dokunuyorum. Bu korkunç duvarlar o kadar sert, huşu uyandıran, mutlak bir kesinlikle içeriye girme umutlarımı kırıyorlar ki, onları kırıp girebileceğimi zannetmiş olmak haddini bilmezlik, gülünç, abes geliyor şimdi. Buna rağmen çabalamaya devam etmek zorundayım, var olmam için bundan başka sebep yok.

Titreyerek uyanıyorum. Daha gözlerim tam açılmamışken içgüdüyle tekrar kapatıyorum, fakat soğuk ve rahatsızlık, tekrar uykuya dalmamı engelliyor, ayrıca dokuz ya da on saat uyudum zaten – eski günlerdeki alışkanlığımın neredeyse iki katı. Başıma gelen felaketten beri hayatımın ve bu kutup kışının mümkün olduğu kadar uzun bölümünü uykuyla geçirmeye çalışır gibiyim.

Ne için uyanayım ki? Benim uyanık, ortalıkta olmamın kendime ya da başkasına o kadar yararı yok ki, yirmi dört saat uyusam da olur. Önümde uzanan saatlerde yapmam gereken bir şey yok, görmem gereken kimse yok, üstelik bu yalnız bugün için değil, ölünceye kadarki her günüm için geçerli – ya da bu soğuk çöküntü ânında öyle görünüyor.

Nasıl ki bedenim eski şiltenin yumrularına, çukurlarına otomatik olarak uyum gösteriyorsa, düşüncelerim de kendiliğinden hareket ediyor, aşınmış yollarda gidip gelerek, facianın altında ezilmeden önceki dönemime uzanıyorlar. O dönem şimdi ne kadar eski görünüyor ve o zamanlar her şey ne kadar inanılmaz derecede farklıydı! Bulanık geçmişte kalmış romantik bir balayını düşünmek gibi bir şey. O zamanlar arkadaşlarım vardı, sağlam (olduğunu zannettiğim) bir işim vardı; işimi seviyor ve iyi yapıyordum, iyi ücret alıyor, ilginç insanlarla ilişki kuruyordum ve zamanla emekli olacaktım. Çalışkan ve hevesliydim, hırslıydım; hiçbir şey beni meslek hayatımda başarılı olmaktan alıkoyamayacakmış gibi görünüyordu.

Hizmetli gelip beni meşum görüşmeye çağırdığında kendi ofisimdeydim. Beni burada aramasını biraz tuhaf bulduğumu hatırlıyorum; o saatte aslında binanın başka bir bölümünde olurdum. Ne var ki o sabah, sıkıcı ofis havasına bir seçkinlik katacağını düşünerek küçük bir İran halısı getirmiştim işe (odanın bana ait olduğu o kadar su götürmez görünüyordu) ve en iyi nerede duracağını bulmak için bir süre çeşitli yerlerde denemiştim.

Belki o günlerde aşırı güvenliydim. Ama herkesin benden gelecek vaat eden gençlerden biri olarak söz ettiğini bilmezlikten gelmek de düpedüz sahtekârlık olurdu. Müdürün odasına giderken günlük rutinimin bölünmesine biraz sinirlenmek dışında

bir şey hissetmiyordum, zaten halıyla vakit kaybettiğimden, beni fazla tutmayacağını umuyordum; pek az konuşan bir adam olarak ün yaptığı için de uzatması muhtemel değildi.

Bu ünü düşünülünce, beyaz saçlı, yaşlıca, vakur beyefendi yüzüme bakacağına önüne bakarak, sürekli masasındaki nesnelerle oynayarak, bir türlü takip edemediğim, ipe sapa gelmez bir konuşmaya girişince şaşırdım. Bu tür tedirginlik belirtileri son derece bulaşıcı olduğundan ben de hafifçe tedirgin olmaya başladım. Belli ki mesele zannettiğimden daha ciddiydi. Peki ama mesele neydi? Küresel huzursuzluk, dünyanın iflas edişi ve bizim bölümün personelinde azaltmaya gidilmesi dahil ekonomik önlemlerin yeniden değerlendirilmesi hakkında söylediklerini dikkatle dinlediğim halde, benim bütün bunlarla ne ilgim olabileceğini anlamıyordum. Ama beni bir şekilde yakından ilgilendirdiği aşikârdı, çünkü söylediklerine oldukça ilgisiz kişisel yorumlar katıyor, çalışmamı övüyor, anlaşılmaz bulduğum derin üzüntüsünü ifade ediyordu.

Bütün bu süre boyunca yüzünü benden saklamıştı, ama tam ben daha açık konuşmasını rica edecekken başını kaldırdı ve çok şaşırtıcı bir değişiklik, bir çöküş çıktı ortaya; sanki onu son gördüğümden bu yana erken bunamaya uğramıştı. Daha birkaç gün önce beyaz saçlarını peruk gibi gösteren zindeliğinden, genç havasından etkilenmiş olduğumdan, bu görüntü beni iyice şaşırtmıştı. Kaygımdan ve kaygımı saklama çabasından ötürü, bir an söylediklerini takip edemez oldum. Böylesine ani ve korkutucu bir değişimin sebebi ne olabilirdi ki? Benimle bağlantılı olması inanılmaz geliyordu, şimdi zihnime kazılmış olan sözleri işittikten sonra bile.

"Üstelik kura size çıktı... en iyi adamımız... en vazgeçemeyeceğimiz... keşke ikinci bir kura düzenleyebilseydim! Ama buna

cesaret edemem... talimatları tekrar tekrar okudum, son derece açık... her durumda, kura ilk kime çıkarsa, o kişi kim olursa olsun, gitmek zorunda..."

Bu sözleri duyduktan sonra bile gerçek anlamda kavramış değildim. Zihnim bir felaketin başgösterdiğini anlasa da gerçekliği kafama girmiyor, kısmen inanamadığımdan –Böylesine korkunç bir haksızlık nasıl olabilirdi?–, kısmen de müdürün çöküşünün üzücü görüntüsü yüzünden aklıma yerleşmiyordu. Masanın karşı tarafındaki kederli, yaşlı yüz benimle duygularımın arasına giriyordu sanki. Bir zamanlar delici olan, şimdi hüzünlü bir bakışla gözlerime dikilmiş, kızarık, neredeyse yaşlı gözleri bana sessizce yalvarır gibiydi, kendimi kaybetmememem... heyecanlanmamam... bağırmamam için... "Tanrı aşkına olay çıkarmayın," diye yakarıyorlardı sanki; "benim suçum değil..." Ardından: "Size yardım etmemi istemeyin benden... elimden hiçbir şey gelmez."

Doğruyu söylemek gerekirse, o âna kadar meziyetlerini hep kendime örnek aldığım, kuvvetine, dürüstlüğüne hep saygı duyduğum adamla ilgili olarak, merhametin yanı sıra biraz da küçümseme hissediyordum. Sanki ansızın ikimiz yer değiştirmiştik; belli ki görüşmenin gerginliğine daha fazla dayanamayacak olan savunmasız, güçsüz ihtiyarı koruma ihtiyacı duyuyordum – ikimizi de tahammül sınırları ötesinde hırpalayan bir duruma son vermek içindir ki, kovuluşumu tartışmadan kabullendim.

Ama sonra birdenbire, "Ben ne yapıyorum?" diye düşündüm. Durumun altında ezildiğimi –ellerimden kayıp gitmesine izin verdiğimi– kavradım ve tekrar ele geçirmeyi istedim şiddetle, sanki kaderimi iki elimin arasına alıp daha uygun bir şekle sokabilirmişim gibi.

Bu şiddetli duygu girdabının içinde, tekrar masadaki adama döndüm... Içimde söze dökülmemiş bir şüphe kıpırdanırken,

güçsüzlüğünün benim bakmadığım sırada zili çalmasını engelleyecek ölçüde olmadığı dikkatimi çekti... çünkü o sırada sekreteri içeri girmişti; iriyarı, genç bir adamdı, şirketin futbol takımının başarılı oyuncularından olduğunu duymuş olmanın dışında kendisini pek tanımadığım halde, bana düşmanca baktı. Müdür titrek bir sesle otomobilinin hazırlanmasını istedi, çalışmaya devam edecek durumda olmadığından, eve gitmesi gerekiyordu; hemen ardından başını öne eğerek ellerine gömdü, dolayısıyla çabaladığım halde göz göze gelip durumumun tekrar konuşulmasını rica edemedim.

Sekreter buyurgan bir tavırla işaret ederek bana kapıyı gösterdi, kapıyı nezaketinden değil, bir an önce çıkayım diye açık tutuyordu. Ansızın gerçekten telaşlandım; fazlasıyla uzun süre sessiz kalmıştım, şimdi de kendimi savunmak için tek kelime edemeden ayrılmak zorunda kalma tehlikesiyle karşı karşıyaydım; saldırgan genç görevliyi umursamadan telaş içinde müdüre seslendim kekeleyerek:

"Sizinle özel konuşamaz mıyım? Bir başka zaman isterseniz, şu anda müsait değilseniz... Söylediklerinizle ilgili olarak değinmem gereken birkaç husus var da... O sırada düşünemedim... Allak bullak olmuştum..."

Sözümü bu noktada kestim, çünkü yardımcısının davranışına kayıtsız kalmak imkânsız hale gelmişti; neredeyse değecek kadar yakınıma gelmiş, tam arkamda, kaşları çatık, tehditkâr hareketler yapıyordu. Onun yanında daha fazla konuşmak istemeyip aceleyle sözümü bitirmek üzere eğildim ve yaşlı adamın, birkaç beyaz kılın fışkırdığı kulağına fısıltıyla konuştum neredeyse; beni dinleyip dinlemediğini bilmiyordum, çünkü ne başını kaldırdı ne de tek kelime söyledi. "Bunun ne müthiş bir şok etkisi yaptığını tahmin edersiniz..." Alçak sesimle etkileyici olmaya çalışıyordum,

ama durum umutsuzdu, "Her duruma uygun bir argüman dilimin ucunda bulunamaz takdir edersiniz ki..." diye bitirebildim ancak.

Göz ucuyla sekreterin beni zor kullanarak dışarı atmaya niyetliymiş gibi yumruklarını sıkmış olduğunu görünce, yaşlı adama gözlerimi dikerek öfkeyle haykırdım: "Bu tür bir davranışa izin veriyor musunuz?" Ama o soruma cevap vermeyip sessizliğini, kıpırtısızlığını, mutlak tepkisizliğini sürdürdü; sanki konuşmamıştım – yoktum. Tavrının niye üzerimde o kadar yıpratıcı bir etkisi olduğunu açıklayamayacağım, ama karşısında çaresiz hissediyordum kendimi; neredeyse beni yok ettiği duygusuna kapıldım. Mağlup ve çaresiz halde, kayıtsız şartsız bu edilgenlik tekniğine teslim oldum ve yumruk yumruğa gelmek yerine, sekreterin beni sertçe koridora itmesine izin verdim. Bununla birlikte, kendi ofisime gitmeyip sekreter şoförü bulmak üzere ayrıldığı anda az önce çıktığımız odanın kapısına döndüm. Ama cesurca içeri gireceğime kapının önünde durdum; müdürün bana yokmuşum gibi davranarak yarattığı güçsüzlük duygusunun altında yine ezilmiştim... sanki hiçliğe dönüşmüştüm... var olmadığım için de, insafsızca kovulmama itiraz edemiyordum. Kapıyı açmama engel olan buydu aslında; ne var ki o sırada, girer girmez o zavallı yaşlı çehrede göreceğim keder ifadesini hayal edip ona karşı saygımdan girmediğimi düşünmeyi tercih ettim. Az sonra, gölgelerin arasında kendimi göstermeden beyaz saçlı ihtiyarın iki büklüm dışarı çıkıp iki kişiye yaslanarak, ayaklarını sürüyerek ağır ağır geçip gidişini izleyince, bu acınası yaratığı tekrar dönüp zor durumda bırakmadığıma sevindim.

İşin tuhafı, onunla bir daha hiç konuşmadığım, hatta aynı odada bulunmadığım halde, bu olaydan kısa bir süre sonra kendisini tekrar gördüm; daha önceleri beni zindeliğiyle etkileyen canlı yürüyüşüyle, hasta bir adam görüntüsünün zıddı olarak binadan

çıkmaktaydı. Hepsi yalan mıydı – rol mü yapmıştı? Peki ama, daha önce hep hakkımda olumlu düşündüğü halde, ancak kendimi savunmamı engelleme amacı taşıyabilecek böyle bir numaraya niçin başvurmuştu?

Onu harekete geçiren güdüler ne olursa olsun, şimdi, ince battaniyelere sarılmış halde düşünürken, bana dayattığı suskunluğun aleyhime çalıştığından eminim; suskun kalışım belki bu inanılmaz haksızlığa karşı bir argüman bulamadığım izlenimini uyandırmış, hatta kaderimi hak ettiğimi kabullendiğim biçiminde yorumlanmıştı. Bir hamleyle geçmişteki çalışmalarımın meyvelerinden ve önümdeki parlak gelecekten beni mahrum eden, ayrıca yıllar süren eğitimimi sıfırlayan bu darbeyi edilgen biçimde kabullenişimin herkesi nasıl şaşırtmış olacağını anlıyorum şimdi. Ama bu deneyimi yaşamamış kişilerin, insanın daima takdir ettiği, kendisine örnek aldığı biri tarafından hiçe indirgenmesinin, tamamen yok sayılmasının etkisini anlaması imkânsızdır. Özellikle bu şekilde görmezden gelinmek, iç benliğin üstesinden gelmeyi pek umut edemeyeceği, korkunç, öldürücü bir hakarettir. Ben serseme dönmüştüm, daha kavramaktan çok uzak olduğum felaketin büyüklüğü karşısında donakalmıştım. Ayrıca, duruma itiraz etme şansımın olduğu kısa süre boyunca da şaşkınlığımın, inanamayışımın sürdüğünü hatırlıyorum. Herhangi bir hatam olmadığı için, hep çalışkan ve sorumlu olduğum için, gerçekten bu şekilde kurban edildiğime inanamıyordum; dünyanın ortasına fırlatılıp atılmış, hayata sıfırdan, üstelik gençliğimde sahip olduğum dayanıklılıktan, esneklikten ve diğer avantajlardan yoksun olarak başlamak zorunda bırakılmıştım.

Gerçekle yüzleşeceğim yerde, bulanık, yarı bilinçli bir halde beni kurtaracak bir şeyler olması gerektiğini düşünmeye devam ettim; olayın hata olduğu ya da psikoloji departmanının benim

tepkilerimi ölçmek üzere düzenlenmiş anlaşılmaz testlerden biri olduğu anlaşılacaktı. Sadece son dakikaya kadar değil, daha sonra uzun zaman da, belirsiz bir mucize beklentisi içinde yaşadım, sanki Tanrı'nın benim adıma duruma el koyması gerekirmiş gibi. Durumumun dehşetini ve umutsuzluğunu tam olarak yeni yeni kavrıyorum.

Bir süre boyunca, aynı kentte yaşayan, işimden dolayı tanıdığım bir Yönetici, beni müthiş bir iyi yüreklilikle koruması altına aldı ve büyük kütüphanesindeki kitapların kataloglama işinde istihdam etti. Bu zengin, nüfuzlu adamın himayesi altında, konforlu evinde kalıp personelden çok dostu, eşit konumdaki biri gibi muamele gördüğüm sürece, başıma gelenleri gerçek yüzüyle algılamam imkânsızdı. O yaz mevsimi, önceki güvenli, varlıklı koşullarımdan yoksulluğa, istikrarsız bağımlılığa geçişi tam fark edemeden geçti. Yeni ilgi alanlarına ve yeni bir ortama yoğunlaşarak, günler boyunca kaybettiğim mesleğimi düşünmediğim oluyordu.

Ara sıra, Yönetici'nin evindeki konumumun tam olarak belirtilmemesine hayıflanıyordum. Ama konuyu açmak bir güvensizlik belirtisi olurdu; konumumun açıkça tanımlanması isteğimin bürokratik düşünce tarzının bir kalıntısından ibaret olduğuna ikna ettim kendimi, çünkü dostane velinimetime güvenim tamdı. Eylül ayının sonlarına doğru bir gün, bu arada kendime bir iş aramış olduğumu umduğunu, çünkü yakında evi kapatıp güneydeki malikânesine gideceğini söyleyince korkunç bir şaşkınlık yaşadım.

O feci ânı hatırlamak hâlâ dayanılmaz geliyor bana; başımı yastığın üzerinde döndürüp o hatıradan kaçmaya çalışınca gözlerim pencereyle aynı hizaya geliyor; dışarıda, tek tük beyaz parçacıkların ağır ağır beyaz kenarlı damlara doğru süzüldüğü bulutlu

gökyüzü fonunda kırağı bağlamış baca külahlarından oluşan vahşi bir friz görünüyor. Kışların olağanüstü sert geçtiği, mali durumu elveren herkesin yılın birkaç ayını güneyde geçirdiği kentten ilk ayrılanlardan birinin bu zengin Yönetici olması tesadüf değildi. Yıllık göçünü tamamen kanıksamış olduğundan bana daha önce söz etmeyi akıl etmediğini şimdi anlıyorum elbette. Ama o sırada dehşete düşmüş, şaşırmıştım; benden kurtulmak istediği fikrine kapıldım. Kötü niyetli bazı dedikodular duymuş olacağını düşündüm, kovulmamla ilgili olarak, ileri sürdüğüm kadar kabahatsiz olmadığımdan şüphelenmesine yol açacak bir şey.

Hakkını vermem gerekir: Ne kadar allak bullak olduğumu görünce, durumu düzeltmeye çalıştı, o zamana kadar sürekli bir iş bulamamışsam, ilkbaharda tekrar gelip kataloğu bitirecektim; bu arada da, yapabileceği bir şey olursa ona mutlaka haber vermeliydim.

Bu dostça yaklaşımı ve ilgisinin devam edeceğini vaat etmesi beni bir ölçüde rahatlattı. Ama geçirdiğim şok, önceki sorgusuz sualsiz güvenimi sarsmış ve gecikmiş de olsam, durumumun ne kadar kötülediğini anlamama sebep olmuştu. Ansızın çepeçevre güvensizlik uçurumlarıyla kuşatılmıştım; birkaç iyi niyetli cümle ve muğlak bir yardım vaadiyle aşılamayacak kadar derin ve geniş uçurumlar. Artık aramızda bir iletişimsizlik vardı. Hayatı istikrarsızlık temeli üzerine kurulu hale gelmiş olan ben, hayatı boyunca tek bir an güvensizlik yaşamamış olan bir adamla gerçek bir temas kurmamın mümkün olabileceğini nasıl düşünmüştüm?

Teklifinin samimiyetsiz olduğunu düşünüyor sayılmazdım. Ama zamanla sınamak için giderek artan bir isteksizlik hissetmeye başladım. Özellikle de bana adresini vermeyi unuttuğu için; gerçi bu bir ihmalden ibaretti mutlaka, pratikte bir önemi yoktu, çünkü kentteki çok sayıda tanıdığından herhangi biri bana

adresini verebilirdi. Ama zorluklar üst üste yığılmaya başladığında gururumu bir yana bırakıp yardım isteyeceğime direndikçe direndim, boş yere umutsuz yollar denedim ve nihayet deneyecek başka yol kalmadığında, kentte onun nerede olduğunu bilen tek bir kişi kalmamış olduğunu keşfettim.

Ne yapalım, hepsi benim suçum. Burada kimsenin bana bir şans tanımayacağı aşikâr olduğuna göre de, en acil durumlar için bankada duran küçük meblağı çekip bir başka kente gitmek üzere bir bilet alarak her şeye baştan başlayacağım, şansımı orada deneyeceğim. Fakat Tanrım, bu ne korkunç bir manzara! Bu tür bir şeyi yapamayacak kadar yaşlıyım; bu dünyada bir yer edinmek için mücadele edecek enerjim yok artık...

Ansızın bu düşüncelerden ve saat öğlene yaklaştığı halde hâlâ yataktan çıkmamış olmaktan utanarak nihayet doğrulup battaniyeleri üzerimden atıyor ve aceleyle giyinmeye koyuluyorum. Odanın kirası peşin ödendi; canım istediği zaman ayrılabilirim, bu iyi bir şey en azından.

Özellikle nefret ettiğim, sürekli sahanlıklarda, koridorlarda dolaşıp evde olup bitenleri gözetleyen ev sahibesiyle karşılaşmamak için kapıyı elimden geldiğince sessizce kapatarak, neredeyse parmak ucunda merdivenden aşağı inmeye başlıyorum. Ev sahibesi kafamda kötücül, engelleyici bir güçle özdeşleşti, onunla sürekli umutsuz bir savaş halindeyim. Odamı daha zengin, dolayısıyla daha kazançlı bir kiracıya verebilmek için gideceğim günü iple çektiğini biliyorum. Gideceğimi öğrenince havalara uçacak! Ona bu mutluluğu yaşatmayı hiç istemediğim halde yakında haber vermem gerekecek – hatta hemen bugün söylemeliyim. Ama önce çıkıp bir fincan kahve içmem lazım; buz kesmiş halde, boş mideyle yapamam.

Kimseye rastlamadan merdivenin en alt basamağına varıyorum, ama artık güvende olduğum zannıyla tam rahat bir nefes

alacakken, iğrenç kadın tam karşımda peydahlanıyor; bacaklarını açıp ellerini kalçalarına dayamış kıpırtısız duruyor; kısık gözlerle, sessiz bir düşmanlıkla beni süzüyor ve günaydınıma cevap bile vermeyerek, dudaklarını incecik, iki ucu aşağı inen bir çizgi halinde kapalı tutuyor. Etrafa yaydığı hoşnutsuzlukla, belirsiz renkte, solgun, kat kat giysilere bürünmüş halde, tıknaz bedeni adeta kare biçiminde görünüyor ve o kadar çok yer kaplıyor ki, kapıya ulaşmak için onu itip geçmek zorunda kalıyorum; dağınık bir kuş yuvasını andıran yağlı saçlarından yükselen pis kokuyu duyunca içimden bir bulantı dalgası kabarıyor – acaba saçlarını hiç yıkadığı oluyor mu diye merak ediyorum.

Paltomdan yakalayıp içeri çeker korkusuyla alelacele kapıyı açıp şükrederek sokağa atıyorum kendimi. Bu kez bir başka amansız düşman karşılıyor beni; bunun bedeni yok: Keskin soğuk beni kesintisiz, sessiz ve insafsız bir mücadeleye zorluyor ve sinsice hem sağlığımı, hem moralimi bozarak dertlerime dert ekliyor. Buz gibi hava sinüslerimi yakarak ciğerlerime sızıyor, gözlerimi yaşartıyor; o kadar ki, köşedeki ucuz kafeye önümü göremeyerek zar zor gidip kör gibi içeri dalıyorum; nefes nefese, en yakındaki iskemleye çöküyorum. Buharlı havanın içinde otururken bir uyuşukluk haline gömülüyorum; ne içtiğim hakkında hiçbir fikrim olmadan, kalın, beyaz, çatlak bir fincanı ara sıra dudaklarıma götürüyorum.

Bir süre sonra bu atalet halinden zorla sıyrılıp penceredeki sisli ıslaklığı siliyor ve dışarıdaki tatsız sokak görüntüsüne bakıyorum; kalın giysilere bürünmüş birkaç yaya, canlı kumaş çuvalları gibi hızlı hızlı yürüyüp geçiyor. Ansızın, buharlanan camı hararetle silmeme yol açan bir şey görüyorum – Yönetici geçiyor. Ağzı açık bakakalan tezgâhtaki kızın şaşkınlığına aldırmadan yerimden fırlıyor, iskemlemi gürültüyle arkaya düşürüyorum.

Tam bu sırada karşıma çıkması ne büyük bir şans! Onu görünce bambaşka bir insan oluveriyorum; kış mevsimiyle gelen felç ve ev sahibesinin simgelediği ezici güç, velinimetim karşıma çıkınca üzerimdeki canavarca etkilerini kaybediyorlar. Masanın üstüne bir bozuk para atıp muhteşem kalın kürklü paltoya rağmen hataya yer bırakmayacak şekilde tanıdığım uzun boylu adamın peşinden seğirtiyorum. Artık sanki benim de üzerimde buna benzer bir palto varmış gibi soğuğu hissetmiyorum; önümde yeni umut alanları açılıyor; bana ait, sıcak bir ilkbahar. Takip ettiğim adam çok uzakta değil; astragan yakasının büklümlerini seçebiliyorum. Tam ona yetişecekken, dudaklarımda selamım biçimlenmeye başlamışken, iri bir otomobilin şoförüne işaret ediyor, araba önüne geliyor, binip hızla uzaklaşıyor.

Her şey o kadar hızlı olup bitiyor ki, hokkabazlığa benziyor. Seslenecek zamanı bulamıyor, akıl edemiyorum. Bir an elimi uzatsam yakalayabileceğim mesafedeyken, bir saniye sonra ayda bir adam kadar ulaşılmaz oluyor. Serseme dönmüş halde, uzaklaşan otomobilin ardından bakakalıyorum; ansızın, bir yılan gibi köşeyi dönüveriyor ve gözden kayboluyor.

Soğuk yüzünden yürümeye başlıyorum, ne yaptığımın farkında değilim. Hayal kırıklığının şaşkınlığıyla nereye gittiğimi bilmeden yürüyorum; sonunda soğuktan donmuş, şaşkınlık içinde birine çarpınca, çarpışın etkisi ve adamın öfkeli bağrışıyla kendime geliyorum. Etrafıma bakınca, Yönetici'nin oturduğu sokağa gelmiş olduğumu görüp şaşırıyorum. Kafamdan daha akıllı olan ayaklarım beni eskiden çalıştığım evin kapısına getirmiş; bu bana o kadar hayra alamet görünüyor ki, moralim tekrar yükseliyor, ansızın umutlanıyor, neredeyse neşeleniyorum. Az önce velinimetimi durduramamış olmamın aslında şans olduğunu anlıyorum; böyle bir havada kimse sokakta oyalanmak istemez, içeride rahatça konuşmak çok daha iyi.

Parlayan sıra sıra pencereleriyle etkileyici cepheye bakıp, ev sahibinin dostu sıfatıyla içerideki konforlu odalarda yabancılık çekmediğim mutlu günleri hatırlıyorum. Acaba şimdi de aynı yakınlıkla karşılanacak mıyım diye merak ediyorum. Elbette karşılanacağım – neden karşılanmayayım? Büyük ihtimalle öğle yemeğine davet edileceğim; bu düşünce bana ne kadar aç olduğumu hatırlatıyor – o âna kadar hiçbir şey yememiş olduğumu. Kusursuz biçimde pişirilip sunulan leziz yemekleri sıcak, konforlu bir odada yemek ne büyük bir zevk olacak! Hevesle kapıya yaklaşıp zili çalıyorum.

Ama görünüşe bakılırsa aslında fazla güvenmiyorum kendime. Kapıda beklerken kalbimin ne kadar hızlı çarptığını fark etmemem mümkün değil, hoş bir beklentinin heyecanından çok kaygıyla çarpıyor. En azından içecek bir şey sunulacağını söylüyorum kendi kendime, ama bu beni rahatlatmıyor. Kapı neden açılmıyor? Gerginlikten sabırsızlanarak tekrar zili çalıyorum; daha parmağımı zilden çekmeden şoför üniforması giymiş bir genç kapıyı açıyor ve şaşırmış, tasvip etmez bir edayla efendisinin bir günlüğüne, özel bir nedenle gelmiş olduğunu, kimseyi kabul etmediğini bildiriyor ve kabaca kapıyı yüzüme kapatmaya yelteniyor.

Ama bu kez tetikteyim ve reddedilmemeye kararlıyım; ileri atılıp kolunu tutuyor, nefes nefese acil bir konu yüzünden geldiğimi açıklıyor, bir yandan eline biraz bozuk para tutuşturuyor (geri çevirmesin diye resmen parmaklarını da kapatıyorum) ve böylece zorla içeri giriyorum.

Delikanlı görüşme isteğimi iletmek üzere isteksizce uzaklaşıyor ve beni kilise gibi soğuk antrede bırakıyor. Kan dolaşımımı hızlandırmak –ve cesaretimi artırmak– için beyaz kefenli mobilya-hayaletlerin arasında, tavandan sarkan buz tutmuş pırlanta-

cam patlamalarının altında volta atarken adımlarım mermer zeminde yankılanıyor. Haberci çok uzun süre geçtiği halde dönmüyor; ne yapıyor acaba? Kendimi kapıda bulunca kıpırtısız durup dinliyorum. Sesli adımlarımın kesilmesiyle çöken sessizlik, bir dala uzanmış yatarak saldırmak için bu ânı bekleyen bir kara panter sanki; usulca, bütün ağırlığıyla, kadife pençeler üzerine düşerek her köşeye bucağa yerleşiyor, beyaz örtülerin her kıvrımına sokuluyor, tepedeki buzlu, ışıltılı şelalelerin bütün boşluklarını dolduruyor – koca evin tamamı onun siyah, kemiksiz kütlesiyle tıklım tıklım, başka hiçbir şeye yer kalmamacasına doluyor.

Kulağımı anahtar deliğine dayadığım halde hiçbir ses duyamıyorum. Ansızın, orada benden başka kimse olmadığı hissine kapılıyorum. Şoför bana ihanet etmiş olmalı; adi bir numara çevirip efendisini otomobile bindirip götürdü, beni de burada bekler halde bıraktı mutlaka. Küplere binerek kapıyı bir hışımla ardına kadar açıyorum... haksızca suçladığım adama çarpmasına ramak kalıyor... delikanlı şaşırmış ve kızgın bir ifadeyle geriye doğru sıçrıyor ve beni kütüphaneye götürmek üzere geldiğini söylüyor ters ters.

Rezil oluyor, utana sıkıla, süklüm püklüm peşinden gidiyorum. Bugün niye bu kadar sarsağım, insanlara çarpıp neredeyse deviriyorum? Başka kim olsa şoföre şaka yollu bir şeyler söyleyerek durumu çabucak kurtarır, ama ben söyleyecek hiçbir şey bulamıyorum. Çok yalnız olduğum için mi beynim katılaşıp paslanıyor? Bu gidişle yakında konuşmayı bile unuturum... Suskun ve hâlâ ezik halde giriyorum odaya; Yönetici kâğıtlarla kaplı büyük bir masaya oturmuş, elinde harita gibi koskocaman bir evrak var.

Velinimetim ve tek dostumu görmek derhal sarsaklığımı, çöküntümü dağıtmaya yetiyor; hevesle, gülümseyerek, selamlamak üzere hızla ona doğru ilerliyorum. Ne var ki tepkisi bek-

lenmedik ölçüde resmî. Benim heyecanıma şaşırmış gibi geliyor bana. Bana doğru hafifçe eğiliyor, uzattığım elimi görmeyip tekrar elindeki kâğıda dönüyor ve derhal okumaya dalıyor.

Bunun benim için ne müthiş bir darbe olduğunu söylemeye bile gerek yok, hatta o kadar utanıyorum ki, hemen çıkıp gitmek geçiyor içimden. Sadece çaresiz durumumu düşünerek daha ihtiyatlı davranmaya zorlayabiliyorum kendimi... bu şansı tepmenin çılgınlık olacağını söylüyorum kendi kendime... böylesinin bir daha elime geçmeyeceği kesin...

Oyalanmak için gözlerimi Yönetici'nin eline çeviriyorum; solgun kış ışığı vuran eli kâğıtlarla masada duran, üzerinde sandviçler, bardaklar ve uçuk altın rengi şarap dolu bir sürahi bulunan tepsi arasında mekik dokuyor. Belki kendimi bu kadar sefil ve rahatsız hissettiğim için, el sanki benimle diğer her şeyin arasına saydam bir perde dokuyormuş gibi geliyor bana. Odanın sıcaklığının da bunda etkisi olabilir; soğuğa o kadar alışmışım ki, bu hoş ısıda biraz uykulu, biraz hayal dünyasında hissediyorum kendimi. Etrafımdaki hiçbir şey üç boyutlu görünmüyor; burada olanların hiçbiri gerçek hayata ait görünmüyor.

Bu dört duvar arasında olan biten her şeyden kopuk halde, sanki çok uzaklardan gelir gibi bir ses duyuyorum: "Benimle hangi konuda görüşmek istemiştiniz beyefendi?" Ve beni hiç ilgilendirmediği halde, bu beyefendinin niçin cevap vermediğini ve nerede olabileceğini merak ediyorum – üçüncü birini görmüyorum çünkü... "Sana söylüyor, salak!" diye uyarmaya çalışıyor içimdeki sert bir ses. Ama olayın gerçekliğini daha kavradığım anda tekrar elden kaçırıyorum; uzaktaki gölge oyuncuların jestleriyle ağız oynatmalarından öteye gitmiyor.

"Daha fazla vakit kaybedemem..."

Bu kez bana nüfuz eden, soğuk ve sabırsız ses tonu değil, elin farklı hareketi oluyor – el ansızın zile doğru ilerliyor; zili çalıp

şoförü çağırarak beni kapı dışarı edeceği anlamına geldiğini birden anlıyorum. Perde yırtılıyor... Gölgeler büyüyerek heybetli devlere dönüşüyorlar... titreşerek kafamı karıştırıyorlar... gerçek ve somut oluyorlar. Oda tekrar üç boyutlu oluyor. Son şansımı da kaçırmakta olduğumu anlıyorum dehşet içinde.

"Affedersiniz... çok özür dilerim... kafamı toparlayamadım... dalmış olmalıyım..." Kendi kekelemelerimi duyuyor, ne söylemeye çalıştığımı tam bilemiyorum. "Sizinle görüşmek istiyordum... ilişkiye geçmek istiyordum... ama adresinizi bilmiyordum... sokakta görünce..."

"Evet, tamam. Ama rica ederim, sadede geliniz."

Nedense bu uyarı sanki uyukladığım sıcak bir odada pencere açılmış gibi bir etki bırakıyor üzerimde. Ansızın uyanıyorum ve tereddütsüz konuşabiliyorum.

"Siz gittiğinizden beri şansım hiç yaver gitmedi. Her şeyi denedim, ama hâlâ iş bulamadım. Artık sonuna geldim – daha fazla dayanamayacağım. Çaresiz durumdayım, yoksa sizi rahatsız etmezdim."

"Peki ama niye bana geldiniz ki? Benim bütün bunlarla ne ilgim var?"

"Niye mi...? Ama siz söylemiştiniz gelmemi... yardım teklif etmiştiniz..." Ona boş boş, giderek sitemle bakmaktan başka bir şey gelmiyor elimden – unutmuş olamaz herhalde...

"Kataloğu baharda bitirebileceğimi söylemiştiniz, sizden o zamana kadar beklemek yerine şimdi işe başlamama izin vermenizi rica ediyorum sadece..." Bana son derece alçakgönüllü, makul bir rica gibi geliyor... Öyleyse devam ettikçe niçin giderek telaşa kapılıyorum? "Kapıcı bana kapıyı açabilir. Kimseyi rahatsız etmem. Isıtmaya filan da ihtiyacım yok –soğuğa alışığım–, paltomla çalışabilirim..."

"Katalog...? Isıtma...? Palto...? Neler söylüyorsunuz siz? Tımarhaneden filan kaçmadınız, değil mi?" Bir an Yönetici'nin soğukkanlılık zırhını deldiğimi sanıyorum, ama masanın üzerine eğilip çaresizce yüzünde bir acıma ya da anlayış ifadesi arayıp da bulamayınca, zırhtaki çatlak kapanıyor. Her zamanki gibi ifadesiz ve gizemli bir edayla küçük bir kadehe saman rengi şaraptan dolduruyor ve bir yudum aldıktan sonra soğuk bir sesle, "En iyisi kendinizi tanıtın ve beni kim zannettiğinizi de söyleyin," diyor.

Bu kez tamamen perişan bir halde, ikimizin adlarını söylüyorum; niye söyleyeyim diye düşünemeyecek kadar kendimi kaybetmiş durumdayım. "Geçen yaz boyunca her gün buraya gelip kitapların listesini yaptığımı hatırlıyorsunuzdur mutlaka..." O kayıp dönemi düşününce hüzünlü bir özlem kaplıyor içimi, içim giderek raflara bakıyorum, sonra şu sözlerle toparlanıyorum:

"Evet, doğru, geçen yıl bu isimde biri burada çalışmıştı..."

Neyse, sonunda her şey rayına giriyor! Kalbim coşkuyla yerinden hopluyor; kendimi zaptetmekte güçlük çekiyorum, ona doğru dönerken yüzümde mutlu bir gülümseme beliriyor ve duyduğum sözlerle ânında siliniyor:

"Ne var ki o kişi siz değilsiniz."

"Ben değil miyim...?" Gerçekten bu sözleri duymuş olabilir miyim? Hayretler içinde, sersemleyerek yavaşça doğruluyorum ve masadan uzaklaşıp karşımdaki duygusuz çehreye inanamayarak bakıyorum. Aklıma söyleyecek tek kelime gelmiyor. İşin komiği, şu andaki duygularımın aynısını beş yaşındayken yaşadığımı hatırlıyorum; zar zor şişirmekte olduğum bir balon gürültüyle suratımda patlamıştı. Bu arada serinkanlı ses sohbet tonunda devam ediyor: "Kendisi arkadaşınız mı? Adını nereden biliyorsunuz?"

Buna cevap vermem beklenmiyor herhalde, gün ışığı gökkuşağı prizmaları halinde parçalanmışken... dünya sallanan, saman

rengi bir toptan ibaret... bir kabarcık... parıltılı kristal yüzlerine hapsolmuş... Ama evet, görünüşe bakılırsa benden bir cevap bekleniyor, ben de müthiş bir gayretle konuşmaya kenetlenmeyi başarıyorum.

"Şaka ediyorsunuz herhalde... beni tanıdınız mutlaka..."

Güçsüz bir halde, dudaklarımın gerildiğini, bir hayalet tebessümü çizdiğini hissediyorum. Ama masanın öbür tarafındaki çehre gülümsemiyor; sarsılmaz sükûnetini koruyor, ne düşman, ne de dost; bana kayıtsız, tarafsız bir dikkatle bakıyor – kimliğimi kanıtlama sorumluluğunu bir şekilde üzerime yükledi.

Kim olduğumu nasıl kanıtlayabilirim ki? Pasaportum var elbette, ama yanımda taşımıyorum. Ellerim ceplerimi karıştırıyor, bir kart, bir zarf –üzerinde adım yazılı herhangi bir şey– arıyorlar, böyle bir şey bulamayacaklarını gayet iyi biliyorum oysa. Ansızın bu sahte çabadan vazgeçip haykırıyorum: "İnanılır gibi değil! Beni nasıl hatırlamazsınız...? O kadar değişmiş olamam... belki biraz zayıfladım, giysilerim yıprandı, biliyorum. Ama hepsi bu – arada çok da büyük fark olamaz."

Bari gözlerini başka yöne çevirse... o değişmeyen çehresiyle sürekli beni seyretmesi moralimi bozuyor... fareyi izleyen kedi gibi her anlamsız hareketimi izliyor...

"Bakın! Üzerimde yüzlerce kez gördüğünüz takımın aynısı yine üstümde –" Hızla kendimi kaybetmekte olduğumu hissediyor, çaresizlik içinde paltomu açıp altındaki eski püskü giysileri gösteriyorum. Bu hareketlerim de aynı duygusuz, serinkanlı dikkatle izleniyor – ansızın kendimden utanıyorum. Aynı anda, paniğin beni ele geçirmek üzere olduğunu hissederek deli gibi etrafa bakınıp yardım arıyorum.

Yönetici kadehinden bir yudum alıyor ve umutlarım da şarapla birlikte azalıyor; kadeh boşaldığında hiç umudum kalmayacak.

Bu inançla birlikte dayanılmaz bir aciliyet duygusu içimi kaplıyor, korkunç bir baskı benliğimi sarıyor. Birdenbire oda bana acıyor; çılgınca bakışlarıma cevaben, bir zamanlar şefkatli bir özenle düzenlediğim kitap rafları bana ilham veriyor.

"Kitaplar!" diye neredeyse bağırıyor, beni izleyen çehrenin kayıtsız sükûnetine meydan okuyorum. "Size kitapların sırasını söylersem bana inanacaksınız... Burada çalışmış olmasam, kitapların adlarını bilemezdim... yazarları... raflardaki sıralarını..." O sabit, ürkütücü vakar maskesini görmemek için gözlerimi kapatıp sayıyorum: "A harfi kapının orada başlıyor; en üstte klasikler; altında felsefe, bilim ve teknik konular. Sağda biyografiler. Öteki tarafta şiir ve oyunlar. En üst rafta Antigone..." Şaşkınlık içinde, bütün bunları adeta mucize eseri, durup dururken hatırladığımı fark ediyorum; ardından, mucizelere özgü kaprisle, esrarengiz kaynak kuruyuveriyor.

"Tebrikler. Dikkate değer bir başarı."

Kendi umut dolu, heyecanlı, aceleci sesim yerine Yönetici'nin sakin ses tonunu duyuyor ve hatta azıcık gülümsediğini görüyorum; ne var ki bu, ifadesinin ılımlı, soyut tarafsızlığını değiştirmiyor.

"O mesafeden düzenlenişi kavramanız şöyle dursun, başlıkları okuyabilmenize bile şaşırdım."

Artık bana yardımcı olacak bir şey duymayacağımı bilerek pek dinlemiyorum bile. Son çarem de işe yaramadı.

"Bu çabanın ardından bir kadeh şarap alır mıydınız? Hayır mı...? Öyleyse ben sizin sağlığınıza içiyorum."

Sonra olanlara doğrudan bakmaya dayanamasam da, göz ucuyla kadehin iri, beyaz, mermersi el tarafından bana doğru kaldırıldığını, sahibinin, "Daha iyi günlere," deyip kadehi dudaklarına götürdüğünü... ve sonra boş olarak masaya bıraktığını görebiliyorum.

Ürperiyorum... her şey sona erdi... artık gitmeliyim, bir an önce... ait olduğum yere... Burada olmaya hakkım yok. Bu odada bir yerim yok... bu evde de... hatta bu dünyada da... Beni çevreme bağlayan hiçbir şey yok... bir tek algının duyarlı filizleri, onları sıcak odanın zarafetinden söküp koparmak zorundayım... dışarıdaki soğuk, sefil çirkinlikten çekinerek inatla tutunmaya devam ediyorlar.

Sokağa adımımı atıyorum ve soğuk hava beni ait olduğum yere buyur ediyor, buz gibi göğsüne bastırıyor; kafatasımın içinde dişlerim takırdıyor, yüzümün her noktası ağrıyor, ayak ve el parmaklarım uyuşup hissizleşiyor. Bütün bunlar o kadar tanıdık ki, rahatsızlığını pek fark etmeden, sanki refleksle, donan ellerimi ceplerime sokuyorum.

O ceplerde artık en ucuz yemeği bile satın alabilecek bir para olmadığını kavramam, "O şoföre bahşiş vermekle hata ettim," düşüncesine yol açıyor; açlık, sıkıntı ve soğuktan esneyerek, ev sahibesini bekler halde bulacağım eve doğru, buz tutmuş kasvetli sokaklarda zahmetle yürümeye koyuluyorum.

SON

"Kavan, bizlere kadın sanatçı evreninin şiirsel anlatımını vermeyi amaç edinen o büyük öznel-kadınsı geleneğe (Woolf, Barnes, Nin) aittir."
LAWRENCE DURRELL

Düş ile gerçeğin, geceyle gündüzün iç içe geçtiği bu roman, yaşadığı dünyanın katı kuralları arasında sıkışıp varlığını sürdüremeyen bireyi anlatıyor. Karşısına çıkan bir iş ilanında kurtuluş arayan başkarakter, geçmişi geride bırakıp gizemli işverenin mekânına, Kartal Yuvası'na doğru yola koyulur. Gelgelelim tropikal bitki örtüsünden, şelalelerden oluşan bu tuhaf diyar, beklentilerini karşılamaktan çok uzaktır.

Günümüzde değeri daha da çok anlaşılarak bir kült figür haline gelen Anna Kavan, yavan gerçekler ile rüya âlemi arasında gidip gelen bu çarpıcı fantezide modern toplumun sahteliğine, acımasız kurallarına, anlamsız kurumlarına ayak uyduramayan bireyi anlatıyor.

"Kartal Yuvası, Kavan'ın rüyalar, fanteziler, hayalgücü ve akıldışının geceye ait dünyalarını keşfetme becerisinin kusursuz bir yansıması."
ANAÏS NIN

EVEREST
www.everestyayinlari.com
f/everestyayinlari
/everestkitap
/everestyayinlari

